Sodfarvet Skråpe, Korshage 27/12-2016. Foto: Klaus Bjerre.

2016 • 44. årgang **© Rørvig Fuglestation**

Redaktion: Jørgen Bech (ansv.), Jørgen Hulbæk Christiansen og Knud-Erik Strange
Tabeller/talkorrektur: Lasse Braae
IT-udvikling: Knud-Erik Strange
Layout: Jørgen Bech
Udgiver: Rørvig Fuglestation

Rapporten bedes citeret:
Bech, J., J. H. Christiansen og K. E. Strange (2017): *Årsrapport fra Rørvig Fuglestation 2016*.

Forfattere
Lommer – Storke: Lasse Braae
Andefugle: Lars Andersen
Rovfugle: Jørgen Hulbæk Christiansen
Hønsefugle: Niels Henrik Valerius
Vadefugle: Peter Ellegård Larsen
Kjover – alkefugle: Stefan Andersen
Duer til spætter: Niels Henrik Valerius
Lærker til værlinger: Jørgen Bech

Samlet version til download/tryk. Baggrundsmateriale, tabeller, links etc.: Se netudgaven på rfst.dk.
Denne udgave indeholder 32 fotos - alle fra Rørvighalvøen i 2016.

Fugleåret 2016 i Rørvig

af Jørgen Bech

Mosehornugle, Korshage 9/4-2016. Foto: Klaus Bjerre.

I 2016 rejste forårstrækket sig af asken fra fjorårets nedtur. Især en lang god periode i maj gav et smukt forårstræk, hvor nogle hidsige falkedage bliver historiske, og det hele blev krydret af en lang række af de svære subhits. Siden et efterår med det nu kroniske fravær af de rigtige lavtrykspassager, hvor der alligevel helt sent på sæsonen kom begivenheder på havfugle fronten. I en lang nordøstenvinds periode i oktober dryssede lidt at det landsdækkende inflow af øst-hits ned på Rørvighalvøen. Og så er der mildest talt opsigtsvækkende nyt fra ynglefuglene.
Stationen fik sin 44. sæson. Det lykkedes igen i år at få en fornuftig dækning af forårstrækket ligesom områdets rast- og ynglelokaliteter var godt monitoreret. I efteråret var dækningen som vanligt ikke systematisk.
Rapporten har været igennem en proces med nøje tal- og kvalitetskontrol. I 2016 blev der fundet i alt 242 spontane arter i Rørvig (A - C arter). Den ene var ny (Dværgværling) således at områdets total nu er 311 arter.

Foråret

Vinter var nærmest aflyst med en diffus overgang til forår. Uhørt varmt fra midt januar, hvor de første dueflokke afgik fra Korshage, der fortsatte gennem hele februar. 7/2 rykkede Sanglærke med 255 Ø. I det isfrie Hovvig lå Bjergand tæt 10/2 1140, og Isfugl var hurtigt tilbage. Nordisk Lappedykker toppede med 4 ud for Plantagen. Nordlige Isefjord rummer mange andefugle, således tællinger på Ederfugl 5500 og Sortand 2200 midt i januar. 29/2 – 1/3 Dværggås 1 ad Slettermose/Ringholm – en fugl fra det svenske projekt. Fin fugl og meget populær.

Det var relativt afdæmpet indtil sidste del af marts, men så kom der fart på. 24/3 årets Tranedag 959 Ø. Stort Ringduetræk med et forår på i alt 53.798 og 59 % ud på kun 2 voldsomme dage 26/3 og 27/3. Stor rovfugledag 28/3 med en tidlig bedste dag for Spurvehøg (192 Ø), men især uventet med Fiskeørn 11 Ø og Rørhøg 11 Ø (hele 25 trak allerede i marts). En markant demonstration af forskydning mod tidligere træk også hos Rovfugle. Men dagens stjerne var Rød Glente. Dels var 32 Ø Korshage en dagsrekord, dels viste den elegante rovfugl sig særdeles kompetent mod en østenvind nær kuling. Her stod Musvåge af og ventede til 29/3 med årsbedste dag 720 Ø.

Småfugletrækket var til gengæld generelt lidt under middel – for nogle cykliske arter som Blåmejse og Korsnæb nærmest fraværende. Flyndersø havde et forårsrast af Enkeltbekkasin 20/3 på 4 fugle. En flok på 12 Ravne rundede halvøen 26/3, og Sølvhejre blandede sig atter i trækket med 27/3 1 Ø Korshage.

April blev ikke rigtigt den helt klassiske store trækmåned. Det kneb for flere rovfugle, ikke mindst meget få adulte Fjeldvåger. Bogfinketrækket endte på en tredjedel af gennemsnit. Men nogle af de klassiske arter for Korshage og bagland svigtede ikke: Stor Tornskade toppede omkring 10/4 og fik et forår med 19 fugle. Ringdrossel havde flere små toppe undervejs, 104 af årets 115 fugle blev set i april. Tyndt med mere usædvanlige arter. En Skestork ned i Hovvig 10/4 inden den blev sendt videre NØ af en Havørn. En Sortrygget Vipstjert et par dage på Korshage.

I sidste del af april låste et lavtryk sig aldeles fast over Danmark og udløste årets mest markante negative begivenhed. Ikke alene blokerede det stort set dagtrækket, men der var helt (uhyggeligt!) tomt i perioden for det normalt store fald af ikke mindst Løvsanger. Rystende små apriltal for klassiske ult. april-arter som Løvsanger 77, Broget Fluesnapper 3 og Vendehals 1. Beretninger fra f.eks. Øland lød på godt med småfugle, så måske var nattrækket styret øst om lavtrykket? Det låste lidt op 29/4 og 30/4. Begge dage trak Steppehøg og med en fugl fra 16/4 kom forårets 3 alle i april. En ultra tidlig Rødstrubet Piber 30/4. Lidt Dværgmåge og 4 Sortterner passerede Korshage SØ.

Lidt ind i maj opløstes lavtrykkene og østenvindene kom og dermed en måned spækket med fugle. Gennembruddet kom 6/5, og dagene frem til 12/5 vil ikke mindst blive husket for et forrygende

Islom, Korshage 9/5-2016. Foto: John Rieland.

falketræk. Lærkefalk tog alle rekorder med et år på 186 på forårstræk herunder kæmpedagene 7/5 43 Ø og 9/5 42 Ø og blev ledsaget af en invasion af Aftenfalk på 22 fugle alle i dagene 7/5 – 12/5. En tidlig invasion med en relativt høj andel af adulte fugle. Når dertil lægges, at trækket har udtalt kulmination i et begrænset antal timer sent på eftermiddagen er det klart, at der var tale om hårdt arbejde på observationsposterne. En anden art der forbløffede var Hedehøg: Med 0 i 2015 og en sløj udvikling i de svenske bestande var det ikke ventet, at Hedehøg kunne præstere 10 fugle i foråret 2016 – både 6/5 og 7/5 havde 3. Et par skrantende arter som Fjeldvåge og Blå Kærhøg fik løftet totalen i maj med 2k fugle hjulpet af det gode gnaverår året før, ganske som Mosehornugle (forår på 16). Sort Glente nåede med 9 fugle sit næstbedste år.
2/5 rastede 1 2k Hvidnæbbet Lom ud for Korshage, og 9/5 gjaldede et vildt kald ud over Korshage: En ad Islom i sdr. skar ind over land fra Isefjorden trækkende NNV i bedste Skagenstil. 6/5 drønede 1 Pomeransfugl ud fra Korshage i stor højde og 8/5 Styltløber 2 (1 par) tilbage i Hovvig for 3. år, men kun for én dag.
Kontoen for småfugle (sub)hits blev åbnet 6/5 med Nordlig Blåhals han syngende og poserende i Flyndersø – en art med en grum tilbagegang igennem vores historie. På lokaliteten den samme dag en Gulhovedet Vipstjert. Straks fulgt af 7/5 Markpiber 1 SØ Korshage. Locustelladag var 8/5 med 2 Græshoppesangere og Rørvigs 10. fund af Savisanger, der sang på kloshold i Hovvig, og samme dags aften Biæder 2 TF Nørrevang. 10/5 havde en lille eg på Korshage besøg af en Hortulan, der med yderligere 22/5 2 Korshage igen fik et par fugle frem efter 0-året sidste år. 12/5 årets eneste Natravn og 13/5 Rødstrubet Piber trækkende Korshage. Perioden havde også et par Gulirisker. Næste blok kom en uge senere. I dagene 19/5 – 25/5 Pirol 4 og Lille Fluesnapper 3. Karmindompap toppede her – forår på hæderlige 9 fugle, men alle éndags.
Et par majarter havde et godt år. 9/5 var der f.eks. fyldt godt op på Flyndersø med Bynkefugl 35 og Stenpikker 31. Løft også til Gul Vipstjert med bl.a. 11/5 705 Ø Korshage og 20/5 210 rast Flyndersø.
Så var der også udsolgt i juni måned. Herfra dog 9/6 – 10/6 1 Nordisk Lappedykker (sdr.!) Hovvig og 20/6 1 spillende Vagtel Søndervang.

Savisanger, Hovvig 8/5-2016. Foto: Ole D. Mortensen.

Ynglefugle
Her er der ikke mindst focus på overdrevsområderne på Korshage og Slettermose, hvor der foregår en aktiv naturpleje. Med fugle som indikatorer er tilbagemeldingen positiv. Rødrygget Tornskade ynglede igen i år med hele 12 par og 25 1k fløj af reden. Sortstrubet Bynkefugl fik fat som ny ynglefugl. 1 par på ideel habitat på Korshage, men udsat for megen forstyrrelse, præsterede i 2. forsøg 3 1k, der kom ud i juli. 1 par på Slettermose forsvandt derimod efter 1 måned. Dobbeltbekkasin ynglede igen med 1 par på Flyndersøengen, og Skovsneppe synes stabilt indvandret med 3 spillende hanner. Der var Isfugl i Hovvig stort set året igennem og gode indikationer på, at arten kan have ynglet i et væltet stød lige nord for Hovvig. Digesvale har fået fat igen i et par små kolonier, og anlæg af en ynglefacilitet på Hovvigs yderdæmning er under overvejelse. Endvidere mistanke om ynglepar af Hedelærke (Slettermose) og Rødtoppet Fuglekonge (Plantagen). Bomlærke optrådte på 3 potentielle ynglelokaliteter. Pungmejse er endnu i Hovvig, men ikke tegn på yngleaktivitet. Det samme gælder Lille Flagspætte i Korshageområdet. Silkehejre ynglede ikke i Hovvig, men der blev gjort tilløb. 1 par i fineste pryddragt opholdt sig (efter et forbesøg 21/5) fast 9/6 – 2/8 på lokaliteten, førte sig frem med kurtisering og fløj med pinde mod skarvkolonien (hvor der var et markant fald til 501 besatte reder). Nu kigges der spændt frem mod 2017 for at se om parret kommer retur. Det samme gælder Styltløberne.
Ikke alt var lige godt fra ynglesegmentet. For eksempel meget dårligt resultat for Vibe og for få Nattergale.

Silkehejre 1 par, Hovvig 26/6-2016. Foto: Jørgen Scheel.

Efteråret
Rovterne har ikke ændret status i området, selvom kolonierne nu er nærmere, men 2 fugle på besøg i Hovvig (21/7 og 16/8 – 17/8). 16/8 årets 2. strejfende Sortspætte. 21/8 Tredækker 1 buldrede op fra Flyndersø, hvorved der kom fuldt hus med bekkasiner her i 2016.
Kun korte løft i vestlige vinde, men det gav alligevel pote: 7/8 Almindelig Skråpe 1 V Korhage, 10/8 Mellemkjove 1 3k V Korshage og 29/8 Lille Kjove 3 1k V/rst Korshage med yderligere 1 1k rst dagen efter.
25/8 – 26/8 rastede Hedehøg 1k i Hovvig og 29/8 kom en tidlig Steppehøg 1k ind ved Flyndersø.

September var helt drænet for de dynamikker, der giver fugle. Højtrykspræget sensommer. Almindelig Kjove: nul! 3/9 sås 2 Vendehalse på Korshage, og det lykkedes at se 2 Nøddekriger (16/9 og 21/9). En Pomeransfugl trak ind 15/9 på Korshage. Sortmejse havde et år med aktivitet. Nede i Hovvig var ansamlingen af Sølvhejre steget til 5 fugle, og 3 Isfugle sås i fælles fiskeri i kanalen. Året bød kun på én svømmesneppe - en Thorshane trækkende Korshage 30/9.
I starten af oktober yderligere 2 Steppehøge – en spektakulær ad han 2/10 ind ved Flyndersø og 1k 3/10 SV Rørvig. Vejret slog om til en ganske vedvarende kølig nordøstenstrøm. Så ser man ikke meget dagtræk, men rapporterne begyndte at tikke ind om bevægelser i sjældne småfugle fra øst. Hvidbrynet Løvsanger var allerede i gang med en historisk forekomst og nåede Rørvig 2/10 1 Dybesø + 1 Rørvig By, fulgt af en tredje 7/10 1 Dybesø. En enkelt Storpiber blev trådt op 2/10 på Flyndersø. Alle krat blev gennemtrevlet, men i stedet bankede en Dværgværling på hjemme hos en ornitolog 24/10 ved at kollidere mod en rude og sidde groggy på vindueskarmen. Endelig. Ny art for Rørvig. Den kom sig hurtigt og forsvandt – efter foto!
Helt sent i oktober begyndte dybe lavtryk omsider at nå frem. Årets første gode vejrsituation for havtræk ved Korshage resulterede prompte i Sodfarvet Skråpe 28/10 5 NV og 29/10 10 NV og samme dag Stor Stormsvale 2 V. Dage der også var præget af ganske mange alkefugle, og der var en observation af 4 Lysbugede Knortegæs. Aktiviteten fortsatte nogle dage ind i november. Især 2/11 med Islom 2 og Søkonge 3 - årets eneste observation af den mindste alkefugl.
I november invasionsagtigt mange Silkehaler (hovedparten af 1675 for 2. halvår) og mange Stor Gråsisken. 2 ultra sene Sorthalsede Lappedykkere 2/11 i Hovvig og en Bjerglærke 21/11 puslende omkring Korshagespidsen. Pibesvane blev noteret for et bundår – nåede kun op på 7/11 15 SV efter rast Hovvig.
I medio november – december var der store koncentrationer af havænder ud for Plantagekysten. Højeste notering var 22/11 Sortand 4100 og 6/12 Fløjlsand 450 samt Havlit 145 – den næststørste observation i lokalhistorien. I de store flokke blev der 6/12 fundet en Kongeederfugl han 3k+, som blev set igen 12/12. Den holdt sig for sig selv uden at søge Ederfugle, der havde hovedkoncentrationen omkring Korshage (op til 22/11 5680). For hele dette vigtige område efterlyses bedre maritim fredning! Selv enkelte jagtbåde fremprovokerer voldsomme forstyrrelser. Primo december dukkede Bjergpiber op med 2 heraf mindst 1 stationær ved Skansehage, hvorved stationen kunne notere årets 7. piberart. Men året var ikke slut. 27/12 blev der kaldt til vinterstorm med den helt rigtige vinddrejning til nordvest: Islom 2, Sodfarvet Skråpe 3, Stor Stormsvale 3, Mallemuk 3, Mellemkjove 2, Storkjove 2 og årets eneste større dag med Ride (257). Det hele V fra en kold Korshage og virkeligt produktivt for en så sen dato. En gave fra Kattegat, der lukkede året.

Snespurv, Korshage 22/11-2016. Foto: Dennis Olsen.

Bidragsydere 2016

af Knud-Erik Strange

Materialet til årets rapport kan ses i DOFBasen. Primo januar 2017 var der indtastet 53967 observationer fra Rørvig-området for år 2016.

Nedennævnte 118 personer har bidraget med materiale i 2016:

Hvidbrynet Løvsanger, Rørvig By 2/10-2016. Foto: Dennis Olsen.

Lars Andersen (LAn), Tim Andersen (TA), Ole Frøstrup Andersen (OFA), Stefan Andersen (SA), Helle Andersen (HA), Knud-Erik Andersen (KEA), Henrik Gerner Baark (HBA), Karin Bach (KB), Jørgen Bech (JB), Klaus Berggreen (KB), Rolf Bisgaard (RBI), Klaus Bjerre (KB), Dan Blom (DB), Knud Boysen (KBO), Lasse Braae (LB), Kristian Bruus-Jensen (KBR), Mads Jensen Bunch (MJB), Jørgen Hulbæk Christiansen (JHC), Frank Desting (FDE), Marie-Louise Ejlers (MLE), Jens Ekelund (JNE), Anders Fischer (AF), Steen Flex (SFX), Leif Frederiksen (LFR), Tony Allan Frederiksen (TAF), Christian Gade (CG), Christian Glahder (CMG), Elsebeth Gludsted (EGlu), Palle Graubæk (PG), Erik Groth-Andersen (EGA), Frederik Grønfeldt (FG), Allan Haagensen (AH), Andreas Hagerman (HAG), Jonas Halberg (JEH), Jette Hallig (JHA), Stig Hansen (SH), Torben Juul Hansen (TJH), Poul Hansen (PHA), Kjeld Hansen (KHA), Peter Hartoft-Jacobsen (PHJ), Edvin Haupt (EH), Christian Hintze (CH), Klaus Homøe (KLHO), Anders Høgsholm (AH), Steen Højmark-Jensen (SHJ), Erik Mandrup Jacobsen (EJA), Orla Jakobsen (OJA), Connie Grubbe Jensen (CGJ), Arne Jensen (AJ), Inge Jensen (IJ), Per Huniche Jensen (PHJ), John Stokholm Jensen (JSJ), Flemming Jeppesen (FLJ), Bent Møllmann Jürgensen (BMJ), Torkil Werner Jørgensen (TWJ), Hanne Kapala (HKA), Birthe Karpfen (BK), Jan Kiel (JaKi), Ejnar Korsgaard (EJK), Richard Larsen (RNL), Vagn Højkjær Larsen (VHL), Henning Larsen (HL), Peter Ellegård Larsen (PEL), Stig Linander (SLi), Jens Lodal (JLo), Søren Lund (SL), Jesper Johannes Madsen (JJM), Boye Madsen (BSM), Jørgen Madsen (JM), Henrik Mikkelsen (HeM), Morten Müller (MOM), Uffe Mynster (UM), Rune Sø Neergaard (RSN), Peter Alberg Nielsen (PNi4), Kenneth Nielsen (KKN), Lise Nielsen (LIN), Anders Wiig Nielsen (AWN), Knud Nielsen (KEN), Claus Nordstrøm (CN), Ole Nyegaard (NYE), Mads Kjeldgaard Oddershede (Mad), Klaus Malling Olsen (KMO), Dennis Olsen (DO), Karsten Pagh (KAP), Tonny Papillon (TPa), Lars Juul Pedersen (LJP), Ole Carsten Pedersen (OCP), Henrik Pedersen (HP), Jesper Kjær Pedersen (JKP), Preben Pedersen (PEP), Jens Skovgaard Pedersen (JSP), Kim Pilegaard (KP), Søren Peter Pinnerup (SPP), Michael Køie Poulsen (MKP), Stig Kjærgaard Rasmussen (SKR), Erik Vikkelsø Rasmussen (EVR), Kenn Rasmussen (KR), John Rieland (JR), Stig Rubæk (SRU), Jørgen Scheel (JS), Uffe Seneca (US), Carsten Skou (CS), Jan Speiermann (JSP), Michael Steen (MNS), Knud Erik Strange (KES), Helle Suadicani (HES), Ole Søgaard (OS), Jan Sørensen (JCS), Vagn Wendel Sørensen (VWS), Jørgen Terkelsen (JT), Erik Thalling (ETH), Henrik Toft (HT), Morten Tom-Petersen (MTP), Peter Torp (PMT), Niels Henrik Valerius (NHV), Bo Valeur (BV), Brian Wielsøe (BWi) og Jes Wilhelmsen (JW).

Generelle oplysninger

Artslisten
Se samlet artsliste på rfst.dk.
I henhold til AERC standard og den officielle danske fugleliste inddeles de trufne fuglearter i de enkelte lande, herunder Danmark, i 5 kategorier (se DOF's danske fugleliste). Denne standard er fulgt i RF siden 2000.
Samtlige registrerede fuglearter i Rørvig-området fordeler sig således:
A-arter 304, B-arter 2 og C-arter 5.
I alt (marts 2017): 311 spontant forekommende arter.
I kategorien D er truffet 2 og i kategorien E er truffet 9 arter.
Systematikken følger Voous (1977).

Kvalitetssikring
Redaktionen har tilknyttet et kvalitetsudvalg med den opgave at overvåge, at rapportens observationer har et tilstrækkeligt niveau af dokumentation. Vi følger nedenstående retningslinjer:

For arter, som er anført på DOF's Sjældenhedsudvalgs liste (den såkaldte SU-liste), er kun godkendte iagttagelser nævnt. Observationer, der er til vurdering, eller som er forkastet af SU, nævnes ikke. Disse arter er **røde** på DOF-basen.

For andre fåtallige arter - de såkaldte subarter, der er **grønne** på DOF-basen - følges retningslinjer fra DKU (DOF-basens Kvalitetsudvalg). I henhold til disse regler skal en observation af en subart udbygges med dokumenterende noter i notesfeltet og/eller eventuelt tilføjes foto eller lydfil.

Redaktionen kan i øvrigt tage et hvilket som helst fund op. Det kan være en meget fåtallig art eller en afvigelse fra normal forekomst. Det kan for eksempel være afvigelse på årstid (fenologisk afvigende observationer er **blå** på DOF-basen) eller antal. Ligeledes lokale sjældenheder (eks.Korttået Trælløber).
I tvivlstilfælde søger redaktionen via sit kvalitetsudvalg i videst muligt omfang at få en afgørelse via DKU.

Parentestal
For mere fåtallige arter, er der i rapporterne anført tre tal i parentes efter det latinske artsnavn. Det første tal angiver antal fugle set til og med 1972 (d.v.s. iagttagelser fra før Rørvigrapportens tid). Det andet tal 1973 - til og med sidste år, og det tredje tal angiver antal fugle i det aktuelle år. For de rovfugle, der raster regelmæssigt i området (f.eks. Hvepsevåge, Rød Glente, Havørn, Duehøg, Fjeldvåge, Dværgfalk, Lærkefalk og Vandrefalk) angiver parentesen antallet af trækkende fugle henholdsvis forår /efterår i perioden fra fuglestationens start til og med sidste år. Her skal det tilføjes, at hvis man sammenligner med tidligere års parentestal, skal man være opmærksom på, at der nu og da indsendes ældre data til redaktionen, hvorved de „ældre“ parentestal bliver reguleret.

Observationstabeller (se netudgaven)
Ændring marts 2015: Øverst på de relevante sider er der nu mulighed for at vise eller skjule observationstabellerne. Efter hver artstekst er der fra og med år 2013 indsat en tabel der viser fordelingen af årets rapporterede observationer.
Tabellerne skal tolkes med forsigtighed. Hvis f.eks. N=5 i marts måned, betyder det blot at der er 5 forskellige observationer, men det kan godt være at det hver gang er den samme fugl som rapporteres

Forkortelser
trk = trækkende tf = trækforsøgende ovf = overflyvende
ad = adult (gammel/udvokset) imm = immature juv = juvenil (1. fjerdragt)
1k, 2k, … = kalenderår pull = pullus (dununge) sdr / vdr = sommer-/vinterdragt
syng = syngende fugl – eller rettere lydmarkeret territorial adfærd, f.eks. spillende vadefugle, trommede spætter e.t.c.

Understøttende materiale (se rfst.dk)
I de senere år har vi udarbejdet en række tabeller, der understøtter teksten i selve rapporten. For trækket kan man i <u>træktabellerne</u> finde dagstotaler for alle arter både for- og efterår. Du finder træktabellerne på hjemmesiden rfst.dk.
Under "Øvrige Tabeller" kan du bl.a. også finde oplysninger om <u>makstal for rastende fugle i Hovvig</u> – kun arter tilknyttet de typiske biotoper er medtaget, herunder arter, der bruger området som overnatningssted.

Sortstrubet Bynkefugl, Slettermose 9/5-2016. Foto: John Rieland.

Lommer - Storke

af Lasse Braae

Nordisk Lappedykker, Hovvig 9/6-2016. Foto: Klaus Bjerre.

Rødstrubet Lom *Gavia stellata* (5, 2467, 167)
Hovedparten af første halvårs 23 fugle fordelt på 12 observationsdage kan for en gang skyld kaldes kaldes regulært forårstræk, idet de 21 fugle blev set i april – maj. Bedste dag var 6/5 5.
Enkelte rastende fugle ved Plantage Kysten: 7/1 1, 13/2 1 og 3/4 4. Sidste forårsfugl 17/5 1 V Korshage.
I andet halvår blev der set træk 29/8 – 28/12 med i alt 129. Månedsfordeling var: aug 5, sep 0, okt 11, nov 33 og dec 80 – dermed vel mere kompensationstræk end egentlig efterårstræk. Dage med over 10: 28/11 11, 1/12 11, 2/12 50 og 27/12 15.
Rastende fugle: 22/11 1, 6/12 3 og 14/12 1 Kysten ved Plantagen samt 30/11 – 2/12 1 og 17/12 3 Korshage.

Rød-/Sortstrubet Lom *Gavia stellata/arctica*
Det er desværre igen nødvendigt at gentage, at denne ”gruppe” også inkluderer fugle rapporteret som Lom sp. Alle disse burde antageligt have været rapporteret som Rød/Sortstrubet Lom. Det er ikke bare et hjertesuk – bearbejdningen vanskeliggøres i betydelig grad, idet vores system ikke automatisk kan håndtere to grupper på én gang. Så årets oversigt bliver (igen) nedenstående kasser.

Sortstrubet Lom *Gavia arctica*
Første halvår ret normalt med 32 trækkende mellem 10/4 og 17/5 med flest i maj og største dag 6/5 6.
Pænt andet halvår med 51 trækkende fordelt på 13 observationsdage 30/8 – 27/12, største dag 30/10 14.

Ret normale rasttal. Månedsmakstal fra Kysten ved Plantagen (linje 1), Vesterlyng/Nyrup Bugt (linje 2) og Korshage (linje 3) fremgår af tabellen nedenfor.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
1	1	13	21	3					3	8	7
2		12								17	
						1	1	3	1	1	2

Årets maks blev 9/4 og 14/4 21 begge Kysten ved Plantagen.. En par sommerobs ved dels Korshage: 24/7 sdr og 27/7 vdr samt Skansehage 23/8 bør fremhæves.

Islom *Gavia immer* (0, 54, 5)
Forsat pæn forekomst med 1 for- og 4 efterårsfugle alle Korshage.
9/5 06:54 1 sdr N Korshage (JB, JR, KES) – var i første omgang lidt af en udfordring, idet der kun blev hørt et kald "der lød som en gjaldende spove", men den blev dog fundet og fotodokumenteret. Det bør bemærkes, at det igen var en fugl, der kom sydfra (Isefjorden) og ikke en traditionel kystfølgende i øst/vestgående retning.
2/11 07:30 1 vdr V (CMG, KR) og 13:05 1 NV (CMG) samt 27/12 09:49 1 1k V og 14:01 1 vdr V (CMG, JHC).

Hvidnæbbet Lom *Gavia adamsii* (0, 13, 1)
Set for tredje år i træk: 2/5 07:55 1 2k rast Korshage (EVR).

Lille Lappedykker *Tachybaptus ruficollis*
De traditionelle vinterfugle i Nykøbing Havn/Bugt indtil 27/1 med disse større tal: 9/1 og 17/1 26 samt 25/1 18.
Foråret mest bemærkelsesværdige fugl var 1/3 1 Rørvig Havn, dels ret sjælden her (se tabel på hjemmesiden), dels udgjorde den 50% af samtlige forårsobservationer!
Noget tidligere ankomst (12/2) i Hovvig end sidste år (13/3), men forårets øvrige fugle begrænsedes til 24/3 1! Kun 2 observationer begge med 2 fugle i juni og ikke en eneste i juli! Alligevel dukkede 1 par med 2 pulli noget overraskende op 8/8. Herefter op til 6 fugle i aug – sep og 7 i okt, dog 26/9 10 og 8/10 9. Efter 11/10 7 blot 1 – 2 på syv dage med 30/10 1 som den sidste.
Den Lille Lappedykker er af en eller anden grund en af de få arter, der ikke trives alt for godt i Hovvig i disse år. I 90'erne var der årligt 4 – 6 par.
Ifølge PG 1 par med 2 unger Slettermosegård viser, at arten kan være meget svær at registrere, idet ingen andre har bemærket den her.
Observationer uden for vigen i andet halvår begrænsedes til to: 6/11 1 i det nye vandhul på Nørrevang! og vel knapt så overraskende 8/12 1 Nykøbing Bugt.
Har vi nogensinde før haft en april – maj helt uden observationer af arten? Ja faktisk – i 2006 – så helt usædvanlig er det ikke.

Toppet Lappedykker *Podiceps cristatus*
Vinterkoncentrationer med over 10: 15/1 14 og 21/1 126 Nakke Hage, 17/1 17 Nykøbing Bugt og 11/2 11 Rørvig Bugt.
7/2 1 S Korshage blev forårets eneste trækkende.

Ynglefugle på plads i Hovvig 24/2 - 29/12 og Dybesø 2/1 – 30/12! To kurtiserende par set her 8/3, men kun 1 sikkert kuld konstateret 19/5. Ingen konkrete oplysninger om antal par i Hovvig, men mængden af fugle har været ganske pæn. Antallet af rastende fugle i foråret må formodes at afspejle ynglebestanden, vel 13 – 16 par, men meget få konkrete beviser, og succesen har været yderst ringe, blot 2 par producerede 2 – 3 unger. Årets forekomst i Hovvig kulminerede allerede i maj, herefter jævn aftagen i antal i løbet af året.
Efterårstrækket gav 17 fugle 6/8 – 27/12, største dag 28/10 4 – ellers intet bemærkelsesværdigt i løbet at andet halvår.

Gråstrubet Lappedykker *Podiceps grisegena*
Meget magert forår med 3 trækkende fugle. Pæne rasttal fra Kysten ved Plantagen/Vesterlyng reddede dog sæsonen: 13/2 25, 27/3 21, 9/4 25 og 14/4 87.
2 par i Hovvig i april – maj gav ikke umiddelbart noget sikkert ynglebevis, men forekomst af både ad og juv i august tyder på lokale fugle.
3 ynglepar Nakke Skov med henholdvis 1 + 2 + 2 unger og 1 par med 2 unger Slettermosegård ifølge PG.
Ret normalt efterår med 49 trækkende 7/8 – 27/12 med dagsmaks på 6 (flere dage).
Største rasttælling fra efteråret: 22/11 23 Kysten ved Plantagen og 14 Vesterlyng.

Nordisk Lappedykker *Podiceps auritus* (3, 225, 9)
Igen et halvsløjt år ved Plantage Kysten med følgende månedsmaks: jan 2, feb 4, mar 3 og apr 3. Sidste obs 14/4, hvor der stadig var 3. Desuden 25/3 3 Vesterlyng – delvist de samme? – kun 1 Plantage Kysten denne dag.
Årets tilløbstykke blev i stedet en flot ad i sdr Hovvig 9/6 – 10/6 (JS m.fl.).
Efteråret indledtes med 11/8 1 sdr NV Korshage, der blev fulgt op af følgende enkelt fugle: 30/10 og 2/11 Korshage, 13/11 Dybesø Kyst, 1/12 Korshage samt 6/12, 14/12 og 28/12 Plantage Kysten. Fuglen 6/12 noteredes som vesttrækkende. Igen basis for at de kan være de(t) samme individ(er), der rykker noget rundt.
Årets fordeling dermed 4 – 7 vinter/forår, 1 sommer og 4 – 6 efterår/vinter. Selv set med optimistiske briller må konklusionen være, at nedgangen fortsætter.

Sorthalset Lappedykker *Podiceps nigricollis* (81, 143, 4)
Nu gik det lige så godt. I 2016 måtte vi dog nøjes med to højsommer observationer i Hovvig, der normalt ville anses som den samme fugl, men 13/7 1 ad sdr og 26/7 1 1k må regnes for forskellige, især når det er samme observatør (EVR).
Desuden 2 meget sene 2/11 Hovvig (JS). Vores seneste i moderne tid hidtil var 1/10 2009 1 Hovvig – men den havde så været der i hele september.
Eneste øvrige observationer i nærområdet var 25/4 – 27/4 1 par Nygård Sø.

Mallemuk *Fulmarus glacialis* (0, 2147, 9)
Ligesom i 2010 noget af en bundskraber. Årets høst blev: 3/2 1, 20/4 1, 11/8 1, 29/10 1, 2/12 2 og 27/12 3, dermed 2 for- og 7 efterårsfugle fordelt på 6 observationsdage. Hermed er der 11 år siden 1975 med under 10 fugle, så der er ikke noget unormalt i en fuser ca. hvert fjerde år.

Sodfarvet Skråpe *Puffinus griseus* (1, 650, 18)
Det er blevet mere og mere udpræget, at denne arts forekomst er begrænset til yderst få dage, hvor man bare skal være der, hvis man vil opleve det spektakulære skråpetræk. Det skyldes givetvis, at de optimale vejrbetingelser optræder mere sjældent nu end de gjorde tidligere. Især mangler de fleste gode blæsevejr nu om dage den sidste drejning mod nordvest, men når det sker udebliver effekten ikke.
28/10 5, 29/10 10 og 27/12 3 alle NV Korshage.

Almindelig Skråpe *Puffinus puffinus* (0, 51, 1)
7/8 07:40 – 07:45 1 V Korshage (JB). Formodentlig samme fugl som blev set 06:00 Børstrup Hage.

Skråpe sp *Puffinus non det* (1, 29, 1)
6/8 19:25 1 V Korshage, mulig Kuhls, men alt for stor afstand (JB).

Stor Stormsvale *Oceanodroma leucorhoa* (1, 136, 5)
Fint come back med 5 fugle fordelt på årets to stormdage 29/10 2 (12:45, 13:04) (6 observatører) og 27/12 3 (10:46, 11:41, 13:55) (5 observatører), hvilket er vores første december obs. Sidst set i 2012.
Stigende havtemperaturer er formodentlig baggrunden for vinterforekomsten. En art hvor man bare skal være der på de få potentielle dage.

Sule *Morus bassanus* (17, 17574, 1241)
Et år helt uden sommerforekomster. Første halvår bød på efter moderne forhold lidt skuffende 90 trækkende 28/1 – 14/5. Største dag 20/4 37.
Efterårstrækket noget mere opmuntrende med 1068 fugle 2/8 – 31/12. Månedsfordeling var lidt usædvanlig. Det pragtfulde sommervejr i september var vel hovedårsagen til det lave tal i denne måned. Dage med mindst 50: 10/8 116, 11/8 265, 28/10 61, 29/10 139 og 27/12 105.
Simpel summation af daglige rasttal giver nedenstående månedstotaler.

	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	I alt
Træk	2	12	6	58	12			425	66	310	104	163	1158
Rast				9	17			4	11	35	5	2	83

Skarv *Phalacrocorax carbo*
Der blev registreret et stort fald i antallet af reder i skarvkolonien. Optælling 26/7 gav 501 reder (PG) – en ganske betragtelig nedgang fra sidste års 998.
Der har i 2016 som sædvanlig været Skarver her og der og alle vegne. Opgørelse af træk- og rasttal er som vanlig forbundet med en ikke ubetydelig usikkerhed – se tidligere rapporter.

Silkehejre *Egretta garzetta* (0, 11, 2)
En af årets mest spektakulære forekomster. Ultimo maj sås 2 fugle en enkelt dag, og det var så det troede vi, men lidt overraskende dukkede (de) 2 fugle op igen primo juni og blev der hele sommeren. De lignede på mange måder et ynglepar. Ivrig kurtisering, flyvende med pinde, siddende på redekanten i skarvkolonien m.m. – alt i alt blev det dog kun til mistanken. Arten har aldrig ynglet i Danmark. Med lidt held kommer begge fugle igen i 2017 og giver os det første sikre danske ynglefund.
Forekomsten i Hovvig kan summeres: 21/5 2 og 9/6 – 2/8 2 (dog kun 0 - 1 fugl ved enkelte lejligheder) og 3/8 – 4/8 samt 8/8 1 (detaljer se nedenfor).
I alt blev det til 155 registreringer af arten i 2016.
Observationen 3/8 1 Tempelkrogen, Holbæk kunne måske godt ligne vores første fugl, der forsvandt. Derimod ingen oplysninger om, hvor fuglene eventuelt kan have været mellem 22/5 og 8/6 - hvis de nu var de samme?
Hejrer flyver en del rundt og den samme fugle kan dukke op på flere forskellige lokaliteter. Når man kikker på vores forekomster af Silkehejre, har arten ofte også været set ved Klydesøen nogenlunde samtidigt. Der er vel ikke noget mærkeligt i, at arten dukker op på flere lokaliteter i gode år. Det er dog påfaldende, at det endnu ikke er lykkedes at påvise bare et tilfælde, hvor der er registreret en fugl samtidig på de to lokaliteter - dækningen må jo siges at være rimelig god begge steder.
Årets samtlige observationer: 21/5 2 og 9/6 – 2/8 2, dog kun 1 fugl set 11/6 – 16/6 (17/6 0) 18/6 – 25/6, (29/6 0), 1/7 (5/7 0), 6/7 – 7/7 (9/7 0), 16/7, 19/7, 22/7 (24/7 – 25/7 0) og 29/7. De sidste observationer af en enlig fugl var 3/8 – 4/8 og 8/8.

Sølvhejre *Egretta alba* (0, 33, 12)
Fremgangen fortsætter og spørgsmålet er, hvor længe vi fortsat kan adskille de enkelte fugle. I alt 149 rapporteringer, omfattende 7 trækkende fugle (2 forår og 5 efterår) og op til 5 rastende fugle set samtidigt i Hovvig.
Forårstræk: 27/3 10:14 1 NØ Korshage (JB) og 17/6 05:25 1 SV Hovvig (kunne måske lige så godt kaldes efterårstræk – jævnfør Fiskehejre).
Efterårstræk: 3/10 3 SV noteret som overnatningstræk til Anneberg Skov (CG), men viste sig næste dag at have været reel bortflyvning fra området, 11/11 15:51 1 Ø (KES) og 24/11 12:49 1 V (JS) begge Hovvig.
Rastende fugle i Hovvig: 27/3 2 (desværre ikke præcise tider – Korshage fuglen kunne derfor godt være en af disse), 8/5 1, 27/5 – 28/5 1, ingen juni fugle – jævnfør træk, 24/8 – 5/9 1, 7/9 – 8/9 2, 9/9 - 16/9 3, 17/9 4, 18/9 - 26/9 5, 27/9 1, 28/9 + 30/9 – 3/10 5, 4/10 – 10/10 2, 10/10 1 og 20/10 1, men ingen i november - igen jævnfør træk.
For de rastende fugle må der mindst have været tale om 4 for- og 5 efterårsfugle, hertil skal så lægges mindst 3 nye trækkende fugle, så alt i alt ender vi på en årssum på minimum 12.

Fiskehejre *Ardea cinerea*
Over 90 hejrer i Hovvig på en gang er et imponerende skue – der jo ikke blev mindre fornøjeligt af det pæne islæt af hvide hejrer, men Fiskehejren er ved at blive en af efterårets karakterfugle i vigen.
Fint forår med 107 trækkende fugle 12/1 – 26/6 fordelt på 40 observationsdage med 27/3 11 som største dag.

4 – 5 par i ynglekolonien i Ringholm Skov ifølge PG.
Ligeledes pænt efterårstræk med 48 fugle på 26 observationsdage 30/6 – 4/12. Største dag 21/7 6. Kikker man på mængden af rastende fugle i Hovvig ses en helt anden fordeling. Tydelig kulmination ultimo september – primo oktober (kun 2 trk i denne periode!) . Forklaring kan muligvis være, at en stor del af hejrerne trækker om natten – eller at de er kommet sydfra.

Skestork *Platalea leucorodia* (0, 10, 2)
Nu skal man passe på med, hvad man siger, men mon ikke vi endelig er ved at nå derhen, hvor Skestorken er en årlig gæst. Der er fine forhold for arten i vigen - i alt fald som fourageringsområde.
Årets observationer: 10/4 12:25 1 ad NØ herefter rast Hovvig (EVR) og videre igen mod NØ 14:02, da en Havørn blev for nærgående.
11/6 – 12/6 + 18/6 1 ad rast Hovvig – om den har været væk et par dage eller blot har gemt sig godt og grundigt må stå hen i det uvisse.
Skestorken er stadig ret sjælden i Østdanmark, så ofte bliver de(n) samme fugle set på flere lokaliteter. Vores aprilfugl blev med sikkerhed set trække forbi Kikhavn 14:18 – 14:23. Dagen inden (9/4) 1 rastende Omø, der må formodes at være samme fugl.
De nærmeste fund i juni var: 10/6 rastede 1 fugl ved Saksfjed, Lolland og 18/6 1 Ølundgård, Fyn (intet tidspunkt angivet).

Andefugle
af Lars Andersen

Blisgås, Nakke Nord februar 2016. Foto: Klaus Bjerre

Knopsvane *Cygnus olor*
Træk første halvår: 6/1 – 6/5 i alt 33, største dagstotal 28/1 6 og 7/2 6.
Træk andet halvår: 6/6 – 28/12 i alt 35, største dagstotal 28/12 6.
Største rasttal pr. måned i Hovvig (flest 17/6 314):

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
46	206	161	116	215	314	292	277	215	34	9	33

Sort Svane *Cygnus atratus* E-art
Igen i år havde vi besøg af en Sort Svane. Den blev set på seks dage i Hovvig fra 1/4 til 9/4, hvilket er den længste sammenhængende periode, at en Sort Svane har optrådt i Hovvig. Denne E-art er tidligere set i Rørvig Fuglestations område 26/9-1999, 8/4 og 12/4-2003,19/6-2004, 20/5-2007, 27/1-2008 og sidste års besøg 29/12 - 30/12.

Pibesvane *Cygnus columbianus*
Oven på et fantastisk 2015 var 2016 i den lave ende både hvad angår antallet af rastende og trækkende. Med et højeste antal rastende i Hovvig på bare 11 7/11 skal vi helt tilbage til 2007 for at finde et dårligere år. Efterårstrækket var også skuffende med bare 3 trækdage og samlet kun 24 trækkende Pibesvaner.
Forårstræk: 26/2 4, 15/3 5, 16/3 55, 17/3 4, 28/3 5 og 29/3 5, i alt 78.
Efterårstræk: 7/11 15, 8/11 6 og 17/11 3, i alt 24.

Sangsvane *Cygnus cygnus*
Igen et godt år for Sangsvanerne. Med 1148 trækkende Sangsvaner i foråret blev 2016 det næstbedste år kun overgået i 2013, hvor vi registrerede 1712 på forårstrækket.
Træk første halvår: Lidt vinterbevægelse 2/1 – 18/1 i alt 150, dog gang i forårsbevægelserne allerede 28/1. Det første større forårstræk sås 8/3 272, og frem til 16/4 blev i alt set 1098. På kun 9 dage fra 8/3 til 16/3 periode blev der set 791 svarende til ca. 72 % af forårstotalen. Højeste dagstotal var 16/3 367.
Træk andet halvår: 31/10 – 28/12 i alt 426. Eneste dag med over 50: 6/12 112.
Største rasttal i 2016 11/1 255 Ringholm.

Sædgås *Anser fabalis* (72, 7407, 143)
67 forårstrækkende er på niveau med de seneste år, men noget under de 238 til 624, som vi så i årene 2009 til 2012. Træk første halvår: 1/1 1 og 4/1 8 på vinterflugt. De første østgående ses 7/2 og eneste store trækdag var 1/3 43 på et forårstræk, der talte i alt 67. Efterårstræk: Igen kun én større trækdag 28/10 35 ud af et samlet efterårstræk på 48 mellem 28/10 og 19/12.
Rastende Sædgæs: De bedste dage i foråret var 4/1 24 Hovvig og Søndervang 14 samt 17/1 16 Ringholm, samt følgende efterårsfugle i Hovvig: 28/11 3, 10/12 3, 14/12 2 og 22/12 1.
Et mindre antal af ovenstående blev bestemt til Skovsædgås.

Tundrasædgås *Anser fabalis rossicus* (0, 10, 3)
Igen i år havde vi 2 Tundrasædgæs, som rastede ved Nakke Skov i perioden fra 22/3 til 17/4. Det er nøjagtigt samme datoer, som parret kom og fløj videre på sidste år. Det kunne være samme par som også i 2014 opholdt sig på Slettermosegård i 10 dage, hvor sidste observationsdag var 18/4. Desuden så JB 3 rastende 16/12 på Søndervang formodentlig igen det samme par, nu med afkom. Den samlede årssum er revideret, idet der er taget højde for, at det rimeligvis har været det samme par, der har holdt til i området de sidste par år.

Kortnæbbet Gås *Anser brachyrhynchus*
Vi havde 5 dage i januar med op til 3 rastende Ringholm 4/1 efterfulgt af 2 set Hovvig 30/3.
7/11 havde vi igen 2 Hovvig og på årets sidste dag 1 rastende Flyndersø.

Blisgås *Anser albifrons*
Blisgåsen er i stor fremgang i disse år. Mange rastende i vinterhalvåret, pænt forårstræk og rekordtræk i efteråret.
Træk første halvår: 31/1 - 7/5 i alt 316. De bedste dage: 7/2 68, 4/3 53 og 16/3 88. I foråret var der op til 190 rastende 3/3 på Ringholm.
Efterårstrækket var enestående med ny rekord på 782 10/10 - 28/12 mod den tidligere på 278, heraf tre trækdage med over 100: 10/10 120, 15/10 170 og 16/10 247. I efteråret op til 124 rastende 19/10 på Søndervang.

Dværggås *Anser erythropus* (0, 7, 1)
4. fund. Vi skal helt tilbage til 2003 før vi sidst havde Dværggås indover Rørvighalvøen, men det er første gang i dette årtusinde, at en Dværggås har stoppet op og rastet her. Det var JHC, som fandt fuglen på Slettermosegård 29/2, hvor den rastede sammen med Grågæs. Den blev også set dagen efter i Hovvig og på Ringholm. I alt fik 12 ornitologer glæde af det fine fund over de to dage. Fuglen var farvemærket og stammer fra det svenske jägerforbunds projekt. Den blev mærket som unge på yngleplads et hemmeligholdt sted i Norbotten 1/8 2014.

Dværggås, Slettermose 29/2-2016. Foto: Dennis Olsen

Grågås *Anser anser*
I Hovvig blev der i perioden fra 27/7 til 29/8 og fra 25/9 frem til 4/10 jævnligt talt over 1.500 Grågæs. 22/8 satte EVR ny rastrekord for august med 3.650 rastende - det højeste antal rastende i 2016.
Træk første halvår: 7/1 - 3/6 i alt 2.404. Største dagstotal 8/3 422, herefter 16/3 340.
Træk andet halvår: 7/7 – 31/12 i alt 1165. Største dagstotal 29/10 58.

Canadagås *Branta canadensis*
Niveauet for observationer af Canadagås ligger igen i år markant under den opblomstring vi så i nullerne og frem til 2011. Det gælder både forårs- og efterårstrækkene, samt antallet af rastende individer.
Træk første halvår: 13/1 - 5/4 i alt 264, flest 13/1 47, 1/3 68 og 4/3 45.

Træk andet halvår: 10/8 – 28/12 i alt 266, flest 21/11 110.
Højeste antal rastende var 8/1 210 i Ringholm.
FIGUR: Forekomst af Canadagås i Rørvigområdet 1998 – 2016:

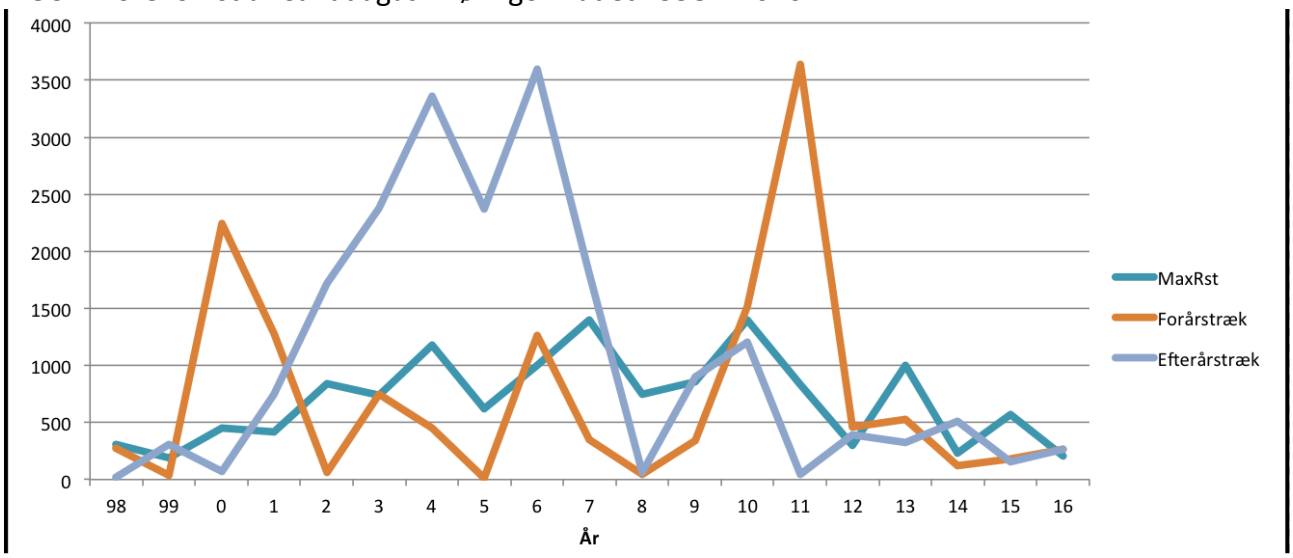

Canadagås x Grågås (hybrid) *Branta canadensis x Anser anser*
JS noterede 4 hybrider 16/8 i Hovvig. De var farvet som Grågås, men med antydning af hvidt, hvor Canadagås har hvidt i hovedet.

Bramgås *Branta leucopsis*
Antallet af rastende Bramgæs er stigende i de her år, og i 2016 var der igen mange dage med over 1.000 rastende Bramgæs.
Mens antallet af rastende individer i og omkring Hovvig stiger, så svinger træktallene mere fra år til år. Trækkene i 2016 var efter det dårlige 2015 tilbage på niveau med foregående gode år om end ikke et decideret top år.
Træk første halvår: 28/1 – 2/6 (25/6) i alt 16474. Bedste dage 29/4 1153 og 13/5 10900.
Træk andet halvår: 17/9 – 28/12 i alt 3644. Bedste dage 17/9 328 og 24/10 2064. 26/10 2060 overflyvende Hovvig burde måske have været noteret som trækkende.
Største rasttal pr. måned i Hovvig (flest 13/3 1325)

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
240	1100	1325	28			1	5	80	1200	800	900

Knortegås *Branta bernicla*
Knortegås svinger generelt rigtigt meget fra år til år både hvad angår antallet på træk og antallet af rastende. I 2016 havde vi en pæn del rastende, mens trækket igen skuffede.
Forårstræk: 31/3 1, 10/4 1 og 16/4 2 i alt 4 – alle rapporteret, som Mørkbuget.
De rastende optrådte om efteråret i Rørvig Bugt, hvor der var to- og trecifrede antal observationer fra slutningen af september til slutningen af oktober. Det begyndte 26/9 med 43 og sluttede den 28/10 med 93. Bedste dage 17/10 - 19/10 177. Det er en af de bedste perioder nogen sinde. 18/10 gjorde JS et meget spændende genfund af en farvemærket fugl. Den viste sig at være mærket 31-07-2006 ved Pyasina, Taymyr i Sibirien på tundraen ved Kara Havet ca 7000 km fra Rørvig. Den var

altså over ti år gammel da den blev aflæst. Det er første gang fuglen er aflæst i Danmark. Tidligere er der følgende aflæsninger Rusland 1, Holland 2, Frankrig 4 og Tyskland 13. Hvis man antager at mærkningstedet er identisk med ynglepladsen har den altså fløjet over 140.000 km i sit liv !
Efterårstræk: 24/9 - 29/11 i alt 53, flest 17/10 16 og 18/10 13.
Ikke alle rapporteres med raceangivelse, men der er tale om Mørkbuget Knortegås, hvis ikke andet nævnes.

Lysbuget Knortegås *Branta bernicla hrota* (0, 15, 4)
29/10 var JHC, CG, TPA, KR og JS på plads på Korshage og så 4 Lysbugede Knortegås trække mod vest. Det er 3. år i træk, at vi ser den og kun 6. gang i dette årtusinde.

Gravand *Tadorna tadorna*
Et meget flot forårstræk på 105, som er det største registrerede siden 1975 (383).
Forårstræk: 7/2 – 17/5 med i alt 105, flest 6/5 11 Ø Korshage.
Efterårstræk: 30/8 2 og 17/9 2.
Største rasttal pr. måned i Hovvig (flest 21/6 85):

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
13	83	57	51	81	85	45	2	13	53	60	56

Pibeand *Anas penelope*
Forårstræk: 27/3 3, 28/3 2 og 4/4 2 Ø Korshage var det beskedne resultat for dette forår.
Efterårstræk: 30/8 – 5/11 med i alt 326, flest 2/10 199 (141 Korshage og 85 Plantagekysten).
Største rasttal pr. måned i Hovvig (flest 25/9 760):

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
12	80	98	35	10	20	29	290	760	320	200	100

På trods af at arten fluktuerer en del i antal har vi siden årtusindskiftet set en langsigtet nedgang i antallet af efterårsrastende Pibeænder i Hovvig.
Højeste antal rastende fugle fra øvrige lokaliteter 28/12 550 Nykøbing Bugt, 20/10 375 Rørvig Bugt, 23/2 66 Søndervang, 6/4 50 Slettermosegård, samt 29/2 til 15/3 40 Nakke Kær.
FIGUR: Højeste antal Pibeand i Hovvig efterår 1998 – 2016:

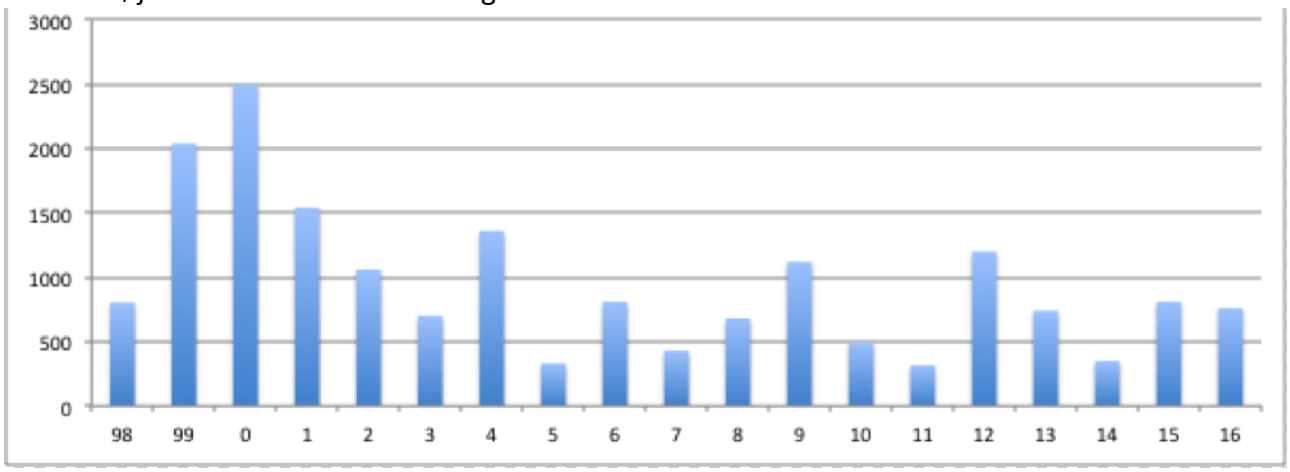

Knarand *Anas strepera*
Man ser ikke mange Knarænder på træk, som kun i ganske sjældne tilfælde registrerer mere end 3 trækkende på et år. 2016 var ingen undtagelse. Vi havde to trækdage: 21/11 2 Korshage og 28/12 1 V Korshage.
Som det ses tydeligt af ovenstående figur er Hovvig de senere år blevet et rigtig godt sted at observere rastende Knarand.
Ynglefugle: 2 par i Hovvig med hhv 6 og 7 pulli.
Største rasttal pr. måned i Hovvig (flest 30/9 334):

Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
4	36	8	22	85	79	56	334	270	103	10

FIGUR: Højeste antal Knarand i Hovvig 1998 – 2016:

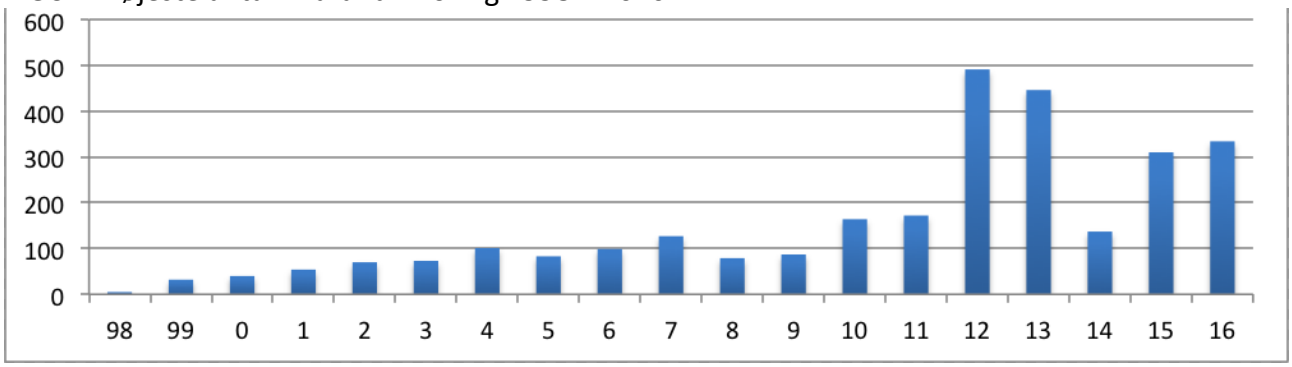

Krikand *Anas crecca*
Trækket var gennemsnitligt i fht. de sidste 20 år.
Forårstræk: 28/3 6 og 5/4 11 - i alt 17.
Efterårstræk: 7/7 - 1/11 med i alt 125, flest 1/11 41 V Korshage.
Største rasttal pr. måned i Hovvig (flest 28/8 705):

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
49	21	112	130	48	224	280	705	580	650	400	190

Højeste større antal (>10) rastende fugle fra øvrige lokaliteter 6/4 og 8/10 15 Nykøbing Bugt, 14/10 12 Flyndersø og 6/4 11 Slettermosegård.

Gråand *Anas platyrhynchos*
Træk første halvår: 31/1 – 12/5 i alt 22, flest 7/2 5 SØ Korshage.
Efterårstræk: 7/7 – 28/12 i alt 130, flest 30/10 26 V Korshage.
Største rasttal pr. måned i Hovvig (flest 10/12 640):

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
60	250	110	45	88	240	500	500	300	150	325	640

Yngler i Hovvig. Kun rapporter om 3 par set med pullus.
Højeste større antal (>100) rastende fugle fra øvrige lokaliteter 6/1 375 Nykøbing Bugt/Havn, 10/1 140 Plantage Kysten., 7/11 184 Rørvig Bugt og 30/12 170 Dybesø.

Spidsand *Anas acuta*
Forårstræk: 7/2 1 og 30/4 1.
Efterårstræk: 29/8 til 16/10 i alt 102, flest 30/8 29, 2/9 14, 29/9 20 og 2/10 25.
Største rasttal pr. måned i Hovvig (flest 2/9 51):

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
1	2	2	2	2	2	2	25	51	15	3	1

Højeste antal rastende på øvrige lokaliteter: 8/1 1 Moseby, 29/2 2 Nykøbing Bugt, 17/4 2 Dybesø, 16/9 2 Rørvig Bugt.

Atlingand *Anas querquedula* (225, 377, 6)
Efter et spændende år i 2015 med 8 rastende var vi igen i 2016 neden på 3 fugle i Hovvig og desværre heller ikke tegn på yngel i 2016. Den første dukkede op 18/4 og den sidste af forårets fugle blev set i Hovvig 21/6. Vi havde 1 fugl 2/8 - 3/8 og årets sidste 27/8.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
			1	2	3		1				

Øvrige observationer: 12/5 1 Flyndersø.

Skeand *Anas clypeata*
2016 var et skidt år for Skeand med et af de laveste antal rastende fugle i de senere år, men det er heldigvis en art som svinger meget fra år til år.
Den positive historie fra 2016 var, at der blev observeret tre hunner med hhv 4, 8 og 3 ællinger i Hovvig, en hun med 6 ællinger ved Slettermosegård og en hun med 5 ællinger i vandhul ved Nakke Skov.
Forårstræk: 4/4 1, 5/4 2 og 11/5 1 i alt 4.
Efterårstræk: 30/8 1 og 4/10 1 i alt 2.
Største rasttal pr. måned i Hovvig (flest 7/10 305):

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
2	2	49	190	32	57	32	257	286	305	127	5

Højeste antal rastende på øvrige lokaliteter: 27/3 3 Flyndersø, 1/4 1 Nakke Skov 2/4 6 Nakke Kær, maj – juni 2 Slettermosegård og 23/9 9 Rørvig Bugt
FIGUR: Højeste antal Skeand i Hovvig efterår 1998 – 2016:

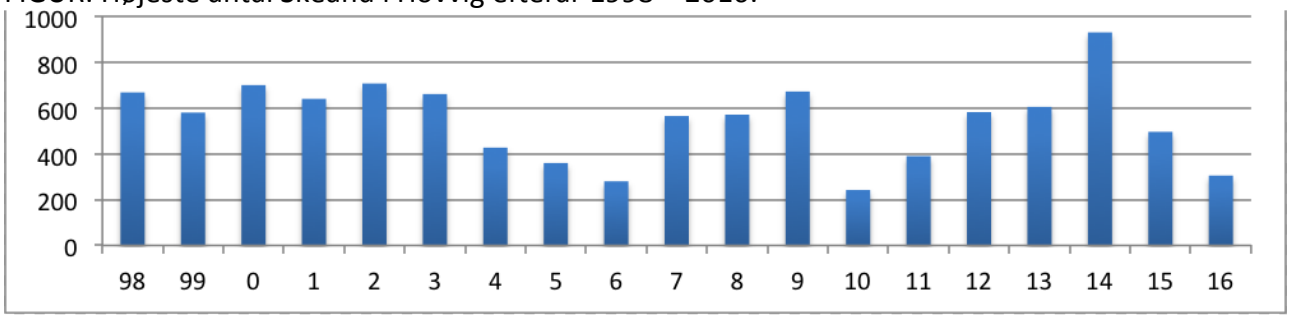

Taffeland *Aythya ferina*
Med op til 66 rastende fugle i Hovvig var der tale om en forbedring på mere end 50% i fht. sidste års bundrekord på 40. Der er dog stadigt meget langt op til niveauet fra før 2013, hvor der fast var over 100 på de bedste dage i Hovvig.
Største rasttal pr. måned i Hovvig (flest 29/8 66):

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
2	3	7	3	17	37	8	66	45	13	15	5

Næstestørste dag var 4/9 45 – altså ikke meget bedre end sidste år. På den positive side skal det dog bemærkes, at vi havde flere ynglefund. 2 – 3 kuld set i Hovvig, 1 kuld i vandhul ved Nakke Skov og 1 kuld ved Slettermosegård.
Højeste antal rastende fugle fra øvrige lokaliteter: 26/1 2 Nykøbing Havn, 15/3 1 Nakke Skov, 8/4 7 Slettermosegård og 3/6 4 Nakke Kær og 8/12 12 Dybesø.
1/11 16 V Korshage var årets eneste trækobs.

Troldand *Aythya fuligula*
Forårstræk: 16/2 14 Hovvig, 8/3 14, 28/3 1 og 11/5 3 alle Korshage, i alt 32.
Efterårstræk: 7/7 7, 11/8 4, 2/11 1 og 27/12 3 i alt 15.
Hovvig havde igen i år ynglende Troland. Det er nu 3. år i træk. 4 kuld blev set.
Største rasttal pr. måned i Hovvig (flest 14/2 640):

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
260	640	500	210	95	75	36	46	53	140	420	530

Højeste større antal (>100) rastende fugle fra øvrige lokaliteter: 16/1 300 Nykøbing Havn/Bugt og 30/12 280 Dybesø.

Bjergand *Aythya marila*
Der var igen i år et fald i antallet af overvintrende Bjergænder i Hovvig, men stadigt på et pænt niveau, der nogenlunde svarer til gennemsnittet for de sidste 10 år.
Forårstræk: 3/2 4.
Efterårstræk: 5/10 - 28/12 med i alt 116, heraf de 108 i december. Flest 27/12 56 Korshage.
Største rasttal pr. måned i Hovvig (flest 10/2 1140) . Sidste forår 18/5 første efterår 27/9.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
680	1140	1110	460	140				7	188	410	840

Højeste større antal (>100) rastende fugle fra øvrige lokaliteter: 7/1 220 Nykøbing Havn/Bugt, 6/12 215 Plantagekysten og 14/12 480 Dybesø.
Som det ses er tendensen, at der kommer stadigt flere og flere Bjergænder i Hovvig, mens antallet af Troldænder svinger en del uden nogen klar tendens. De lave tal fra 2010 – 2013 beror til en stor grad på, at i de strenge vintre var vigen frosset i den periode, hvor der normalt er flest Bjergænder.

FIGUR: Højeste antal rastende Troldand og Bjergand i Hovvig 1998 – 2016:

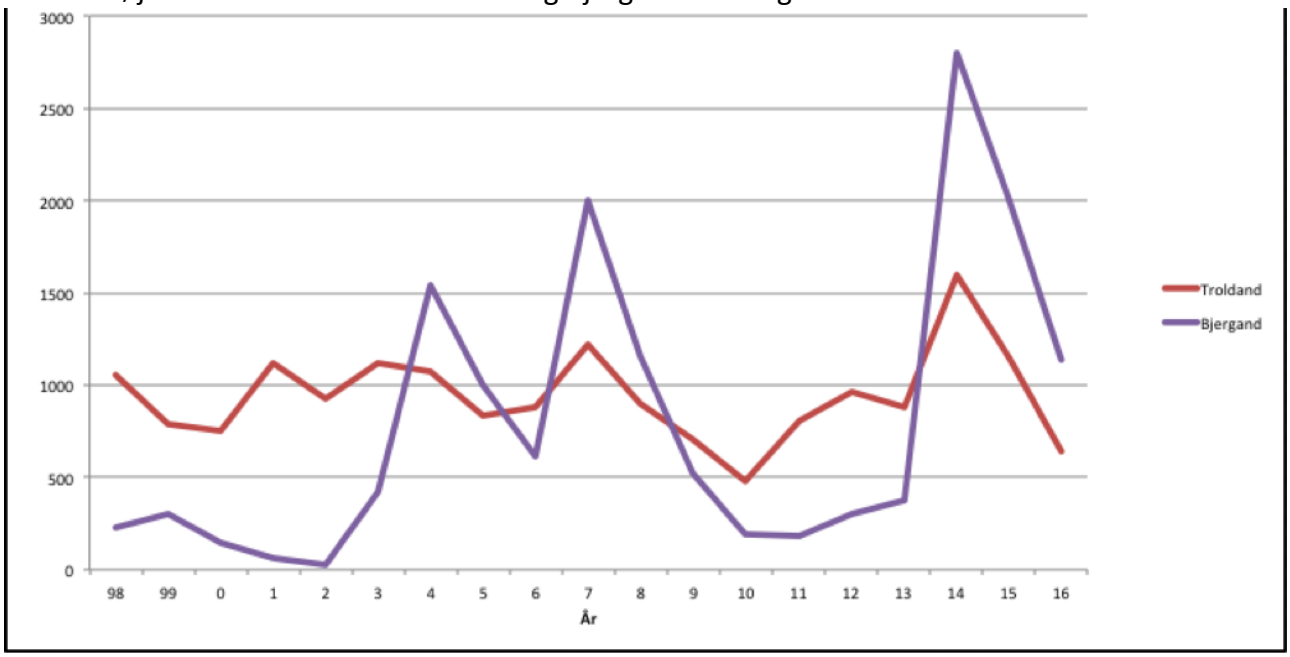

Ederfugl *Somateria mollissima*
Trækmæssigt var foråret et af de dårligere år og efteråret noget under gennemsnittet.
Trækkende fugle, herunder fouragerings- og kompensationsbevægelser.
Forårstræk: 7/2 – 19/5 med i alt 928, flest 4/3 490 SØ Korshage.
Efterårstræk: 6/7 - 28/12 med i alt 7987, flest 30/10 1605 Korshage.
Største antal rastende (> 2000): 3/1 3000, 21/11 2000 og 22/11 5680 alle Korshage, 15/1 5000 Nakke Hage, 8/3 3120 og 28/12 2700 Skansehage, samt 10/2 – 11/2 3000 og 13/3 2000 Rørvig Bugt.

Kongeederfugl *Somateria spectabilis* (0, 37, 1)
For 3. år i træk sås denne fornemme art ud for Rørvighalvøen. Denne gang, som en flerdagsfugl ved Plantagekysten. Den blev set første gang 6/12 (EVR m.fl.) og igen 12/12. Fuglen blev bestemt som 3k eller muligvis ad han. Den var langt ude, hvor den rastede mellem Sortænder og Fløjlsænder.

Kongeederfugl, Plantagekysten 6/12-2016. Foto: Erik Groth-Andersen.

Havlit *Clangula hyemalis* (393, 10135, 535)
Et fint år for Havlit med en årstotal på 535 fugle fordelt på 51 på forårstrækket, 145 på efterårstrækket og 339 rastende. Mest bemærkelsesværdig var 6/12 145 rastende ud for Plantagekysten, heraf 120 set i en flok, som blev skræmt op af havjægere. Det er næststørste rasttal siden rapportens start kun overgået af en 37 år gammel observation fra 1979 samme sted

31/3 190.
Træk første halvår: 3/2 - 20/4 med i alt 51, flest 3/2 25 Korshage.
Træk andet halvår: 28/10 - 28/12 med i alt 145, flest 1/12 38 Korshage.

Sortand *Melanitta nigra*
Et rekordstort træk i andet halvår og mange rastende ud for Plantagen sidst på året.
Træk første halvår: 3/2 - 21/5 med i alt 541, flest 3/2 120 Korshage.
Træk andet halvår: 6/7 - 28/12 med i alt 5923, flest 1/12 1185 V Korshage.
Største antal rastende pr lokalitet: 15/1 2200 Nakke Hage, 20/1 2700 Rørvig Bugt, 29/2 1140 Korshage samt 22/11 4100 og 6/12 3400 Plantagekysten.
Ferskvandsrast - Hovvig: 20/2 – 21/2, 7/3, 27/3 – 28/3, 5/4 og 10/4 alle dag 1 – vel den samme og 5/11 5. Dybesø: 7/12 2, 14/12 2, 16/12 1 og 28/12 3.

Fløjlsand *Melanitta fusca*
Trækket i første halvår var med 190 i den lave ende. Vi skal faktisk helt tilbage til 2009 for at finde et dårligere år. Omvendt var trækket i andet halvår med 1340 det bedste i rigtigt mange år.
Træk første halvår: 26/1 - 7/5 i alt 190 hvoraf 101 fugle trak i april. De højeste dagstotaler: 3/2 27 og 8/4 25.
Træk andet halvår: 5/7 - 31/12 i alt 1340. Et par gode dage med fældningstrækkende hanner i juli var 6/7 124 og 7/7 174. Eneste andre dage med over 100 var 30/10 133 og 2/12 139.
Største antal rastende: 25/3 150 Vesterlyng,Nyrup Bugt og 6/12 450 Plantagekysten. Arten ses generelt sjældent rastende på ferskvand, så årets obs 28/12 1 han Dybesø (JB, JHC) er bemærkelsesværdig

Hvinand *Bucephala clangula*
Trækkende fugle, herunder fouragerings- og kompensationsbevægelser.
Første halvår: 28/1 - 7/5 med i alt 145, flest 30/4 32 Ø Korshage.
Andet halvår: 6/7 - 27/12 med i alt 86, flest 4/12 41 S Korshage.
Største rasttal pr. måned i Hovvig (flest 3/3 510):

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
44	430	510	170	80	105	163	55	38	135	90	100

Andre bemærkelsesværdige observationer af rastende fugle 16/1 800 Nykøbing Bugt, 21/1 200 Nakke Hage og 25/1 155 Rørvig Bugt.

Lille Skallesluger *Mergellus albellus* (6, 1009, 14)
Beskedent år med blot 14 fugle
I januar og februar var der disse uden for Hovvig: 7/1 1 Ø Dybesø Kyst, 2 Plantagekysten og 5 Nykøbing Bugt,17/1 4 Nykøbing Bugt, 21/1 2 Rørvig Bugt, 25/1 1 Nykøbing Bugt og 3/2 1, 12/2 - 14/2 1 Dybesø. Eneste obs udenfor Hovvig i andet halvår var 8/12 1 Dybesø. I Hovvig set på 9 dage i perioden 4/2 - 27/3 og på 12 dage mellem 11/11 og 29/12.
Største rasttal pr. måned i Hovvig:

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
	2	1								1	4

Toppet Skallesluger *Mergus serrator*
Forårstrækket faldt igen i år denne gang til 217. Det er noget under gennemsnittet for de ti foregående år, som er 417. Efterårstrækket var derimod med 543 noget over gennemsnittet på 244 om end ikke helt så højt som sidste års 603.
Træk første halvår: 4/1 - 12/5 i alt 217. De største dage blev 1/3 21 og 4/3 28 alle Korshage.
Træk andet halvår: 2/9 - 30/12 i alt 543. Dage med over 50: 29/10 54, 2/12 64 og 27/12 120 alle Korshage.
Største rasttal pr. måned i Hovvig (flest 3/3 87):

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
	3	87	47	13	7	13	1	1	23	32	4

Ynglefugle: 1 hun med set med 9 pulli Hovvig og 1 hun med 12 pulli Rørvig Bugt.
Højeste større antal rastende fugle fra øvrige lokaliteter 21/1 220 Nakke Hage, 4/10 115 Korshage,6/12 78 Rørvig Bugt og 28/12 88 Nykøbing Bugt.

Stor Skallesluger *Mergus merganser*
Mild vinter betød et meget stille år for Stor Skallesluger.
De største rasttal fra januar - februar er meget små: 4/1 34 Nykøbing Bugt, 6/1 19 Rørvig Bugt og 3/2 14 Dybesø.
Træk første halvår: 11/1 - 9/5 i alt 48, hvilket er noget under gennemsnittet for de seneste ti år. Halvdelen 24 blev set i marts. Højeste dagstotal var 1/3 10 (3 Ø Korshage og 7 Ø Nørrevang). Næsthøjeste dagsciffer på 6 faldt usædvanligt nok på forårets sidste trækdag for arten 9/5.
Trækket i andet halvår er typisk meget småt: 30/10 5, 27/11 1, 6/12 1, 12/12 1 og 27/12 5 i alt 13.
Største rasttal pr. måned i Hovvig (flest 28/12 22): Sidste forår 28/3. Første efterår 7/11.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
3	8	4								7	22

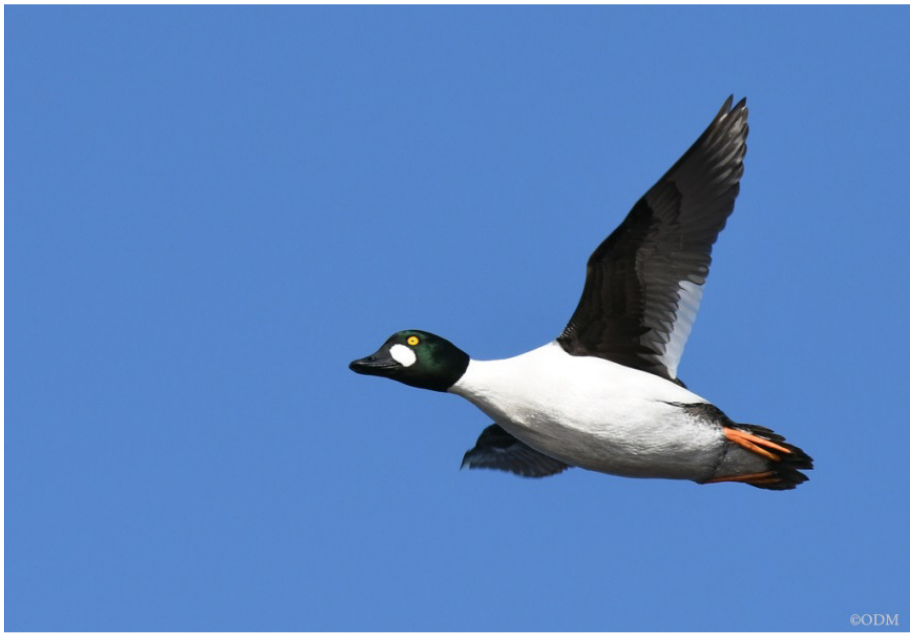

Hvinand, Hovvig 26/2-2016. Foto: Ole D. Mortensen.

Rovfugle

af Jørgen Hulbæk Christiansen

Det samlede antal rovfugle, der trak over Rørvig i foråret 2016 var det højeste siden 2009, hvilket primært skyldtes et efter nutidens målestok rimeligt godt træk af Musvåge og Spurvehøge. De tre "gode" arter Sort Glente, Hedehøg og Steppehøg samt Rød Glente, Havørn, Rørhøg og alle falkene på nær Dværgfalk havde et rigtig godt år. Blå Kærhøg og Dværgfalk nåede en anelse over gennemsnitsniveau, medens Fiskeørn lå under gennemsnittet. Fjeldvåge og Hvepsevåge havde et dårligt år. Efteråret var et af de dårligste i nyere tid.
Der refereres under visse arter til efterårstrækket ved Falsterbo, og her er oplysningerne taget fra Kjéllens årlige oversigt i Skof 2016: Fåglar i Skåne 2015. For nogle arter refereres til ynglebestande og lignende. Her er oplysninger ud over ovenstående hentet i SOF 2016: Fågelåret 2015 og i Lars Malthe Rasmussen, Michael Bødker Clausen & Iben Hove Sørensen: Projekt Hedehøg 2015, Fugleåret 2015 s. 198 - 204, DOF 2016. Tim Andersen har bidraget med oplysninger fra Stevns.

Aftenfalk, Nørrevang 8/5-2016. Foto: Dennis Olsen.

ROVFUGLETABELLER:

Tabel 1

Sæson/dagsmax (årstal i parentes) + et 10 års gennemsnit 2006 - 2015.

	Forår			Efterår		
	Sæsonmax.	Dagsmax.	Gens.	Sæsonmax.	Dagsmax.	Gens.
Hvepsevåge	4776 (94)	3225 (94)	463	302 (89)	170 (90)	41
Sort Glente	10 (14)	4 (14)	5	1 (99)	1 (fl)	0
Rød Glente	174 (13)	22 (15)	83	50 (05)	18 (09)	14
Havørn	34 (13)	7 (13)	21	21 (13)	3 (fl)	8
Rørhøg	240 (93)	41 (02)	149	83 (06)	19 (09)	46
Blå Kærhøg	181 (91)	34 (75)	80	55 (78)	40 (75)	31
Kærhøg sp.	5 (99)	1 (fl)	2			
Steppehøg	8 (12)	2 (12)	2	3 (15)	1 (fl)	1
Hedehøg	11 (05)	4 (97)	4	1 (fl)	1 (fl)	0
Duehøg	75 (96)	13 (83)	19	17 (94)	3 (fl)	5
Spurvehøg	3043 (91)	765 (91)	1175	1052 (06)	319 (06)	451
Musvåge	7418 (96)	4200 (80)	2465	7362 (08)	1409 (08)	2675
Fjeldvåge	1443 (89)	405 (79)	181	107 (10)	88 (10)	41
Lille Skrigeørn	1 (fl)	1 (fl)	0	2 (11)	1 (fl)	0
Stor Skrigeørn	1 (fl)	1 (fl)	0			
Kongeørn	3 (84)	1 (fl)	0	2 (76)	1 (fl)	0
Fiskeørn	214 (93)	58 (02)	106	41 (09)	12 (04)	23
Tårnfalk	196 (12)	33 (85)	99	73 (06)	15 (06)	29
Aftenfalk	45 (93)	11 (93)	4	49 (75)	30 (75)	0
Dværgfalk	139 (93)	29 (91)	62	19 (95)	7 (03)	9
Lærkefalk	161 (06)	45 (12)	67	9 (06)	4 (06)	3
Vandrefalk	53 (09)	7 (fl)	25	12 (04)	3 (04)	6
Totaler			5012			3383

Tabel 2
Forårstræk fordelt på 10-dages perioder.

	F	e	b	M	a	r	A	p	r	M	a	j	J	u	n	I alt
Hvepsevåge										37	113	132	131		1	414
Sort Glente							1	2	2	2		3				10
Rød Glente		1		12	20	53	13	17	9	35	5	2	3	1		171
Havørn	3	1				7	3	5		5	1		1			26
Rørhøg					1	24	34	36	18	66	16	13	1			209
Blå Kærhøg					1	4	12	15	17	23	10					82
Steppehøg								1	2							3
Hedehøg									1	7	1					9
Kærhøg sp.								3								3
Duehøg				6	3	9	1	2		1						22
Spurvehøg				8	6	304	325	256	99	191	37	12	5			1243
Musvåge		1		524	564	2057	131	179	144	434	87	11	8			4140
Fjeldvåge				1		4	8	18	17	79	26	2				155
Fiskeørn						17	19	25	8	11	8	5	3			96
Tårnfalk					1	6	13	18	16	56	33	23	15			181
Aftenfalk										21	1					22
Dværgfalk						3	6	14	6	28	8	2				67
Lærkefalk									5	136	28	10	7			186
Vandrefalk						7	4	7	7	11	2	1				39
I alt	3	3	0	551	596	2495	570	598	351	1143	376	216	174	1	1	7078

Ud over de i tabellen nævnte følgende: Rød Glente pri jan 1, Havørn med jan 1, Musvåge ult jan 1.

Tabel 3
Efterårstræk fordelt på 10-dages perioder.

	J u	l	A	u	g	S	e	p	O	k	t	N	o	v	Dec	I alt
Hvepsevåge	2	1			8	14	1									26
Rød Glente		3			1		4									8
Havørn					3		2	1	1			1	1		2	11
Rørhøg				1	7	1	9	2								20
Blå Kærhøg							3	4	5		1	1	1		1	16

Steppehøg					1				2							3
Hedehøg					1											1
Duehøg							1									1
Spurvehøg					17	5	29	19	7		6	3			1	87
Musvåge		1	5	1	19	6	111	127	19	16	16	11	8			340
Fjeldvåge								1					1			2
Fiskeørn	1		1		2		3									7
Tårnfalk		2	1		2		8	2	4							19
Dværgfalk						1	2								1	4
Lærkefalk				1		1										2
Vandrefalk	1						1	2	1							5
I alt	4	7	7	3	61	28	174	158	39	16	23	16	11	0	5	552

Udover de i tabellen nævnte disse: Havørn ult dec 1.

Hvepsevåge *Pernis apivorus* (30520 / 2669)
For andet år i træk var forårstrækket under gennemsnittet.
Forårstræk blev set på 21 dage mellem 6/5 og 6/6 med en enkelt sen østgående 23/6. Totalen endte på 414, hvoraf de 263 svarende til ca 64% trak ultimo maj - primo juni. Forårets dagstotaler over 50: 19/5 62, 22/5 81, 2/6 54 og 3/6 58. Der er langt til tidligere tiders niveau. Det er 18 år siden (1998), at vi har haft en firecifret forårstræktotal, og Hvepsevågen er da også stadig en af de arter, der på langt sigt har vist størst signifikant tilbagegang under efterårstrækket ved Falsterbo. I perioden 1973 - 2015 er det kun Gråkrage, Markpiber og Hortulan, som viser en større signifikant tilbagegang. Tilbagegangen ved Falsterbo var mest markant frem til 1990, herefter er nedgangen knapt så voldsom.
I perioden ultimo juni - ultimo august sås enkelte adulte fugle rastende eller overflyvende i Hovvig. Som sædvanlig få på returtræk. I alt 26 med de første 3 allerede medio - ultimo juli. Resten blev set i perioden 24/8 - 15/9. Eneste dag med over 5 var 2/9 8. Ingen blev aldersbestemt.

Sort Glente *Milvus migrans* (2, 125, 9)
9 fugle set mellem 10/4 og 22/5 er næstbedste år nogen sinde.
Arten ekspanderer. Er etableret som ynglefugl i Sverige og Finland. Desuden er antallet af strøfund i kraftig stigning i Sverige, og det samlede antal fund er her så stort, at man i Fågelåret 2015 ikke længere forsøger, at beregne det samlede antal fugle. Ved Rørvig har vi mærket et stigende antal på forårstræk især inden for de sidste ti år. Årets fund var som følger:
10/4 1 NØ 14:18 Brentebjerg og senere Ø 14:29 Nørrevang, 15/4 1Ø 10:58 Korshage,
16/4 1 SØ 14:05 Korshage, 29/4 1 ad tf - S Korshage 18:03 - 18:05 sandsynligvis samme fugl set 16:20 over Hovvig, 30/4 1 Ø 07:57 - 08:00 Korshage regnes for samme fugl som 29/4,
7/5 1 Ø 08:12 Korshage, 8/5 1 Ø 10:39 Flyndersø og Ø 10:40 Korshage, 22/5 1 Ø 12:07 og 2 Ø 13:37 Nørrevang - en af disse SV 14:05.

Rød Glente *Milvus milvus* (1476 / 278)
Den positive udvikling fortsætter. Næsthøjeste forårstotal gennem tiderne og ny dagsrekord.
En enkelt sydgående fugl tidligt i januar 3/1 1 S Hovvig regnes som værende kuldetræk eller vinterstrejf. Den næste og første, som kan være forårstrækkende, blev set 14/2 over Nørrevang.
Ellers blev forårstræk set tidsmæssigt ret normalt på hele 41 dage mellem 3/3 og 15/6. Totalen blev på 171, hvilket er næstbedste forårstotal. Medio - ultimo marts var den bedste periode. Her trak 73 fugle svarende til 43% af forårstotalen. Senere kom en mindre bølge primo maj, hvor i alt 35 trak forbi.
Om eftermiddagen 28/3 var luften fyldt med flotte lavtgående Røde Glenter på Korshage. Det kulminerende med 9 udtrækkende i flok kl 15:12. Dagstotalen denne dag blev på 32 fugle, hvilket er en markant ny rekord for området. Dagsrekorden fra 18/3 2015 22 holdt altså kun en enkelt sæson.
Øvrige dage med over 5 trækkende i løbet af foråret var 16/3 7, 27/3 9, 29/3 6, 10/4 8, 11/4 10, 6/5 8, 7/5 7 og 8/5 8.
Forårets eneste rastende fugle blev 8/5 2 Hovvig.
De første 3 returtrækkere, som nok er fugle hvis yngel er mislykkedes eller ikke ynglende 2k fugle, blev set allerede 25/7 fra Højsandet. Ud over disse var der kun følgende trækkende i efteråret 26/8 1, 14/9 3 og 16/9 1. Desuden blev der 15/9 og 16/9 set 1 rastende fugl ved Søndervang.

Havørn *Haliaeetus albicilla* (307 / 118)
Et væld af observationer fra Hovvig. Både forår og efterårstræk klart over gennemsnittet.
I første halvår er 27 fugle indtastet med adfærdskoden trækkende herunder trækforsøgende mellem 15/1 og 2/6. De blev set på ialt 19 dage. Første østgående på Korshage var 5/2 1 2k Ø.
Bedste perioder var ultimo marts, medio april og primo maj, hvor henholdsvis 7, 5 og 5 fugle blev set. 2 dage sås mere end 2 fugle: 29/3 og 11/4 begge dage 3 trækkende. En stor andel af fuglene havde såkaldt omvendt trækretning, det vil sige de trak sydvest/vest, og det kan ikke udelukkes, at nogle af disse ikke har været egentlig trækkende.
Føljeton fra Hovvigområdet: Begge de gamle fugle fra yngleparret syd for området opholdt sig ofte sammen i Hovvig i starten af året. Sidste gang begge rapporteredes var 1/3. Herefter lå den ene på reden og rugede, og det var kun den anden af de adulte, der sås frem til primo juni, hvor en ny unge var så stor, at begge de adulte søgte til Hovvig for at skaffe føde til den. Første juvenile fugl blev set 27/8 overflyvende Hovvig med kurs mod yngleområdet syd for. Det kunne være årets unge. Den blev dog først med sikkerhed set sammen med begge forældrefuglene 8/9 og efter 8/10 blev den ikke set mere. Resten af året blev kun de to adulte set. Enkelte gange i første halvår var ungen fra 2015 også på besøg. Eneste fugle i løbet af året, der ikke kunne sættes i forbindelse med yngleparret, var en subadult og en immature, som blev set ganske få gange i første halvår mellem ultimo januar - primo april og en immature, som blev set ultimo november.
I andet halvår blev set i alt 11 trækkende mellem 24/8 og 23/12. Alle dage 1 fugl.

Rørhøg *Circus aeruginosus* (4860 / 824)
Det bedste primo maj træk i 5 år bidrog væsentligt til en flot forårstotal over 200.
Arten ynglede desuden for tredje år i træk i Hovvig.
Årets første var en ad hun, der blev set 13/3 i Hovvig. Her sås i løbet af foråret som mest 3 hanner på en dag og 2 hunner på en dag dog ikke samtidigt. Der ud over blev enkelte set rastende i området Flyndersø - Korshage - Nørrevang, på Søndervang og i området Hovvig – Slettermosegård.

Forårstrækkets første fugl blev set 16/3. De næste en uge senere 23/3. I 2016 var trækket allerede godt i gang ultimo marts. Gennemsnittet for trækkende Rørhøge i marts lå i perioden frem til og med jubilæumsrapporten 1973 - 1997 på 0,8 fugle. For perioden efter denne rapport 1998 - 2015 har det været betydeligt højere ca 7,1 fugle. Det kan ikke bero på tilfældigheder. En hovedårsag må være, at trækfuglene sydfra er begyndt at dukke tidligere op. Årets 25 trækkende i marts er ny rekord for denne måned. April fortsatte med jævnt godt træk, og kulminationen indtraf i en fin periode primo maj, hvor i alt 66, svarende til 32% af forårstotalen, blev set. Alt i alt var forårstrækket klart over gennemsnittet både for de sidste ti år og for alle årene siden 1973. På 41 obsdage sås i alt 209 trækkende. Det er sjette bedste forårstotal siden 1973, og det betød, at arten kom ind som fjerde talrigeste rovfugleart på forårstrækket i 2016. Samlet udgjorde hannerne 28,2% af totalen, hvilket er en ret lav andel, men typisk for år med mange yngre fugle i maj. Helt traditionelt var der flest hanner tidligt på sæsonen. Ultimo marts udgjorde hannerne 56,5% og primo maj 20,6% .
Forårets bedste trækdage med over 10 fugle: 28/3 11, 10/4 11, 15/4 16, 6/5 13, 7/5 19, 8/5 15 og 22/5 11.
Et par ynglede i Hovvig og blev set med 3 juvenile medio juli.
I efteråret blev set i alt 20 trækkende på 12 obsdage mellem 12/8 og 25/9. 7 blev set ultimo august og 9 medio september. Eneste nævneværdige dag var 14/9 5. I Hovvig blev mindst 8 forskellige Rørhøge set i løbet af efteråret og årets sidste fugl blev set her 17/10.

Blå Kærhøg *Circus cyaneus* (3813 / 875)
Flere fugle overvintrede i Hovvig. Forårstrækket nåede lige gennemsnittet for de senere års niveau.
Vinter: Minimum 4 forskellige Blå Kærhøge blev set i Hovvig i januar - februar. 1 ad han, 1 ad hun og 2 2k. Eneste øvrige vinterobservationer var 21/1 1 hun Rørvig Bugt og 26/1 1 br Søndervang.
I forårstrækmånederne marts - maj sås minimum 3 forskellige Blå Kærhøge rastende i Hovvig 1 ad han, 1 ad hun og 1 2k. Enkelte brune fugle sås endvidere rastende på 5 andre lokaliteter. Forårets sidste rastende blev set i Hovvig 19/5.
Første trækkende i foråret sås 16/3, og frem til 20/5 blev der set i alt 82 trækkende på 30 obsdage. Det er en total meget tæt på gennemsnittet for de seneste 10 år, som er 80, men det er under gennemsnittet for alle årene siden 1973, som er 90. Det kan kun fortolkes, som at arten på langt sigt er blevet mere fåtallig. Efterårstotalerne ved Falsterbo viser også en klar om end ikke signifikant nedgang på langt sigt. Det vurderes, at arten er gået ret markant tilbage som ynglefugl de sidste 20 - 30 år i Sverige. Årsagen menes at være manglende regelmæssige gnavertoppe i de 20 år omkring millennium skiftet. Blå Kærhøg har det også svært andre steder i Europa. I Finland viser arten en mindre tilbagegang som ynglefugl, men i Holland en markant tilbagegang. Forandringer i landbruget i Vest og Sydeuropa, menes at være årsagen til den markante tilbagegang i Holland. Den menes endvidere, at påvirke de nordligere bestande i f.eks. Sverige, som jo overvintrer og trækker igennem dette område. På de Britiske øer er arten gået klart tilbage siden 2004, og her er der stadig problemer med forfølgelse især fra rypejægere.
2015 var dog et godt gnaver år, og ved Falsterbo havde man den højeste ungfugleandel 84% siden 1986. Det kunne være det, der slår igennem under forårstrækket ved Rørvig i 2016, hvor den bedste periode indfandt sig i en gunstig vejrsituation primo - medio maj. Ud af 33 trækkende fugle i denne periode blev de 20 svarende til ca. 61% bestemt til 2k fugle. De forholdsvis mange 2k fugle primo - medio maj reddede da også til en vis grad året fra at være en negativ oplevelse.

Forårstrækket forløb i øvrigt jævnt over det meste af sæsonen med et antal obsdage over middel, men med relativt få fugle på disse. F.eks. var der ingen tocifrede dagstotaler. Eneste dage med over 5 trækkende var disse: 10/4 6, 11/4 7, 29/4 8 og 11/5 9. Andelen af hanner under forårstrækket i 2016 udgjorde ca. 17% .
For blot tredje gang i rapportens historie foreligger et julifund. 14/7 sås en brun fugl fouragere tæt på tårnet i Hovvig (HP). En anden tidlig brun fugl blev set 2/8 samme sted. Næste i Hovvig sås medio september og resten af efteråret blev minimum 3 forskellige fugle set på lokaliteten. 1 ad han, 1 ad hun og 1 1k. Enkelte brune fugle blev endvidere set rastende i efteråret på lokaliteterne Korshage, Nørrevang, Langesø Mose, Flyndersø, Søndervang og Nakke Kær.
Efterårstrækket var langt under gennemsnittet med blot 16 fugle på 12 obsdage mellem 12/9 og 4/12. Flest blev set primo oktober, hvor også efterårets eneste nævneværdige dag indtraf med 2/10 4 trækkende.
I december helt frem til årsskiftet sås en adult hun og en 1k fugl på overvintringsforsøg i Hovvig.

Steppehøg *Circus macrourus* (0, 38, 6)
Fortsætter med stabil optræden. Nu set 9 år i træk om foråret og 5 år i træk om efteråret. Steppehøg er i disse år tilsyneladende ved at rykke yngleområdet mod vest. Arten yngler nu fast i Finland dog indtil videre med under 10 par, og fund i yngletiden er kraftigt stigende i Sverige. Det er helt klart bagrunden for artens nu regelmæssige optræden ved Rørvig.
Årets 3 fugle i foråret er fint og over middel lokalt set.
16/4 1 ad han Ø 12:16 - 12:19 Korshage (MoM), 29/4 1 ad hun Ø 09:57 - 09:58 Flyndersø og Korshage (MOM, EVR), 30/4 1 2k Ø 10:37 - 10:43 Korshage (JB, LB, CG, PEL, MOM).
Tidsmæssig fordeling af forårsobs af Steppehøg til og med 2016. N = 33. Yderdatoer 3/4 - 31/5. Median 29/4.

pri apr	med apr	ult apr	pri maj	med maj	ult maj
1	6	13	8	3	2

Ligeledes 3 efterårsiagttagelser. Tidligere er højst 2 fugle set på en efterårssæson. Man bemærker her en tidlig 1k fugl set indtrækkende under havobs på Korshage, og områdets første adulte han om efteråret, som blev set indtrækkende under bekkasintramp ved Flyndersø.
29/8 1 1k SV 16:34 - 16:43 Korshage (JHC),
2/10 1 ad han SV 13:35 Flyndersø (JHC, EVR),
3/10 1 1k SV 09:30 Rørvig (EVR).
Der er nu set 11 Steppehøge om efteråret siden den første obs i 2005, og de fordeler sig tidsmæssigt som vist i tabellen herunder.

ult aug	pri sep	med sep	ult sep	pri okt	med okt
2	0	1	2	3	3

Materialet er jo noget spinkelt, men det er lidt pudsigt med en overvægt af fugle i oktober. Normalt forbindes Steppehøg om efteråret med september måned. Kigger man f.eks. på materialet fra Stevns i samme årrække 2005 - 2016, ser fordelingen noget anderledes ud end ved Rørvig. Her er set i alt 84 Steppehøge, hvoraf 18% i august, 75% i september og blot 7% i oktober.

Hedehøg *Circus pygargus* (3, 197, 11)
Højeste forårstotal i 20 år og tangering af bedste årstotal.
Den rigtige vejrsituation indfandt sig på det rette tidspunkt, og Rørvig viste sig da atter som det bedste sted for obs af Hedehøg på Sjælland om foråret. 10 Hedehøge i foråret er en tangering af næstbedste forår. Det overgås kun af sæsonen 1994, hvor 11 fugle blev set. Det er kendt fra tidligere år, at primo maj er det bedste tidspunkt at se Hedehøg på ved Rørvig. 2016 blev ingen undtagelse, her sås 7 ud 10 fugle i denne periode. Den optimale vejrsituation må være årsagen til de mange observationer. Det gode resultat i 2016 skal i hvert fald nok ikke tolkes der hen, at arten er i fremgang. Hedehøg er en truet art i store dele af Europa, og som nævnt i 2015 rødlistet. I vores naboland Sverige er unge produktionen så lav, at bestanden ikke er selvbærende, men afhængig af nye udefra kommende fugle. Den danske bestand er nu om dage helt koncentreret til Sydvest og Sønderjylland, men her har antallet af flyvefærdige unger trods alt været svagt stigende.
30/4 1 3k+ hun NØ 11:03-11:06 Korshage, 3/5 1 ad hun NØ 08:43 Korshage, 6/5 1 ad hun Ø 07:02 - 07:04 Korshage, 1 2k V 09:50- 09:52 Korshage og 1 2k hun Ø 18:29 Nørrevang i alt 3, 7/5 1 hun Ø 07:35 Korshage, 1 ad han 11:55 Nørrevang og 1 ad hun Ø 15:17 Nørrevang i alt 3, 11/5 1 2k han Ø Nørrevang 14:17 - 14:21 Nørrevang, 19/5 1 2k han rast 07:25 - 07:35.
Efterårsfugle er ikke årlige og årets obs er blot ottende efterårsfund ved Rørvig siden 1973. Det drejede sig om en 1k, der rastede i Hovvig 25/8 og blev set igen 26/8, hvor den blev set trække sydvest.

Hedehøg 1k , Hovvig 25/8-2016. Foto: Dennis Olsen.

Kærhøg sp *Circus non det*
Kærhøg sp. Circus non det. 3 forårs og en efterårsfugl. Alle var brune fugle og er beskrevet som spidsvingede. Tidsmæssigt kan der nok kun være tale om Steppehøg eller Blå Kærhøg.
14/4 1 Ø 13:25 Korshage, 15/4 1 V 12:50 Nørrevang , 16/4 1 Ø 12:54 Korshage og 2/10 1 13:13 SV Rørvig By.

Duehøg *Accipiter gentilis* (1123 / 151)
Forårstræk lige over middel og tilsvarende en del rastobservationer især fra Hovvig.
To forskellige vinterfugle begge fra Hovvig: 21/1 1 2k han og 26/2 1 2k hun. I marts sås ligeledes en 2k han og en 2k hun i Hovvig. I starten af april sås en ad han markere territorie over Hovvig. Der ud over var der i marts enkelte rastende på Nørrevang og Søndervang.
22 fugle blev i foråret forsynet med adfærdskoden trækkende. Det er lidt over de seneste ti års gennemsnit, som er på 19. Her ses ingen sammenhæng med efterårsmaterialet fra de standardiserede tællinger fra Nabben. Her har arten de seneste år optrådt klart under middel. I 2015 trak f.eks. kun 9 Duehøge ved Nabben, hvilket er langt fra gennemsnittet, som ligger på 32. Duehøgen er i tilbagegang som ynglefugl i Sverige. Årsagen menes som nævnt i rapport 2015 at være den kraftige fældning af gamle træer, som arten benytter til sine reder. De 22 trækkende blev set på 12 obsdage mellem 4/3 og 2/5 og 18 ud af de 22 blev set i marts. Man kan som sædvanlig ikke udelukke, at en del af disse fugle ikke har været egentlig trækkende. Det er ofte ikke helt nemt at afgøre, om Duehøgene vi ser blot er ude på en fourageringsrunde, eller om de virkelig er på træk. Specielt ikke hvis man ikke står ved udtræksstedet. Aldersfordelingen, som er vist nedenfor med hele 4 adulte hanner, kunne måske også antyde, at en del ikke trækkende fugle bliver noteret som trækkende, selv om de måske bare er på fourageringstogt eller strejfer omkring og leder efter en kommende egnet ynglebiotop. De adulte Duehøge bevæger sig normalt ikke langt væk fra yngleområdet.
Køns og aldersfordeling: 4 ad han, 2 2k han, 5 han uspecificeret, 4 2k hun, 2 hun uspecificeret og 5 uden angivelse af køn eller alder.
Kun 2 dage med mere end 2 trækkende fugle: 9/3 3 og 28/3 4.
En obs af en juvenil fugl 30/7 i Hovvig må være tegn på yngel i nærheden. Samme sted ses den næste, som var en rastende juvenil fugl 3/9. Øvrige tidlige rastende i Hovvig i september var: 12/9 1 1k han, 24/9 1 overflyvende og 30/9 1 ad han. Efterårets eneste trækkende blev 16/9 1 S Hovvig. Senere til mere normal tid blev der fra 25/10 og året ud set 2 forskellige rastende fugle henholdsvis en 1k hun og en ad han. Øvrige fra december var: 14/12 1 uspecificeret Skansehage og 28/12 1 han Nørrevang.

Spurvehøg *Accipiter nisus* (52407 / 8324)
Godt forårstræk i alt 1243 er over nivauet fra de seneste 10 år og tæt på gennemsnittet for alle årene siden 1973.
I januar - februar blev overvintrende Spurvehøge set på 8 lokaliteter. Alle steder kun 1 fugl. Senere i forårstrækperioden fra marts til maj sås op til 2 fugle rastende i Hovvig og ved Flyndersø. En enkelt fugl sås på yderligere 5 lokaliteter.
Forårstrækkende fugle blev set på 51 obsdage mellem 3/3 og 6/6. Bedste periode var ultimo marts til medio april, hvor ca 71 % af forårets trækkende røg igennem. Der var ingen rigtigt store dage, men dog disse med over 50 fugle: 27/3 70, 28/3 192, 3/4 164, 4/4 80, 10/4 60, 11/4 84, 15/4 86, 16/4 56 og 7/5 52. Man bemærker, at årets bedste trækdag indfandt sig ret tidligt allerede ultimo marts. De 192 er i øvrigt ny dagsrekord for marts måned.
Ynglepar blev registreret både på Korshage og i Hovvig. I juli er der desuden iagttagelser fra den sydlige del af Nakkehalvøen.
I efterårsmånederne august til november er arten set rastende på 12 lokaliteter. I Hovvig op til 3 fugle pr. dag i perioden ultimo august - primo september. Der ud over er 11/11 2 Flyndersø eneste obs uden for Hovvig af mere end 1 rastende.

Trækket i efteråret var klart under middel. 86 fugle blev set på 31 dage mellem 21/8 og 8/11 med en enkelt sen efternøler 4/12. 53 fugle svarende til ca 61% trak i september, som også bød på efterårets eneste dag med over 10 trækkende: 25/9 15.
I december sås 2 rastende i Hovvig og ellers blot 1 på 5 andre lokaliteter.

Musvåge *Buteo buteo* (124891 / 1974 - : 56551)
Flot forårstræk i alt 4140 er klart over gennemsnittet for både de seneste ti år og alle årene siden 1973.
Musvåger sås i januar - februar rastende på hele 15 lokaliteter. Flest var der i Hovvigområdet, hvor der maksimalt blev set 6 fugle på en dag ultimo januar.
Trækket i foråret blev et af de bedste inden for den senere årrække. Siden jubilæumsrapporten i 1997 har der kun været to forår med en højere total. Første som regnes som forårstrækkende og eneste fra februar sås 16/2 på Korshage. En sydgående fugl 23/1 over Rørvig tælles ikke med her. Antallet af obsdage med træk var i foråret 65. Marts var klart forårets bedste måned. Kulminationen indtraf som i de gode gamle dage i sidste tredje del af måneden, hvor knapt halvdelen (2057) af forårets fugle passerede. På årets største trækdag 29/3 foregik trækket hurtigt og intenst på medvind. Et fænomen vi har oplevet tidligere. Trækket i april var ikke særligt ophidsende, og det viste sig, at der skulle blive set flere fugle i maj end i april. Det er ikke sket tidligere. De fleste år ses under 100 trækkende Musvåger i maj. Årets total på 532 er bemærkelsesværdig og overgås kun et år nemlig helt tilbage i 1978, hvor vi oplevede et større træk af Musvåger primo maj. I alt sås dette år 767 fugle i maj og højeste dagstotaler var 4/5 306 og 5/5 252. Ellers er der i materialet tilbage til 1973 kun én trecifret dagstotal fra maj 165 3/5 1995. Årets total på 233 fra 2/5 er dermed tredje bedste dagstotal fra maj. Der var 10 dage med over 100 trækkende i foråret: 4/3 213, 9/3 171, 16/3 346, 24/3 159, 26/3 283, 27/3 385, 28/3 507, 29/3 720, 15/4 103 og 2/5 233.
Musvåge er vores mest rapporterede rovfugl. Der foreligger et væld af rastiagttagelser både forår og efterår. Her skal blot nævnes, at der i løbet af sommermånederne juni - juli blev set enkelte Musvåger i Hovvigområdet og i Plantagen, og der var ingen tegn på yngel.
Et noget spagfærdigt efterårstræk med blot 340 fugle set på 42 obsdage mellem 22/7 og 13/11. Det er den laveste sæsontotal i 20 år. Især skuffede oktober, hvor sølle 51 fugle blev set. Megen nordlig og nordnordøstlig vind i de tre første uger af oktober har utvivlsomt været en stærkt modererende faktor for efterårstotalen. Eneste dag med over 50 trækkende faldt ultimo september: 25/9 58.
I december set rastende på 12 lokaliteter. Igen flest i Hovvigområdet, hvor der jævnligt blev set op til 3 fugle på samme dag.

Fjeldvåge *Buteo lagopus* (15546 / 1116)
Er nede på et lavt niveau med et forårstræk et godt stykke under middel.
Tre observationer fra vintermånederne: 8/1 1 Moseby, 7/2 1 2k Plantagen og 16/2 1 Hovvig.
Forårstrækket var bedre end i 2015, men var et stykke under gennemsnittet for både de ti seneste år og for alle årene siden 1973. I alt blev set 155 trækkende på 31 obsdage mellem 9/3 og 31/5. De gamle fugles træk var skuffende, og havde det ikke været for et rimeligt træk af især 2k fugle i den vejrmæssigt gode periode i første del af maj oven på det gode gnaver år 2015, havde året nærmest været en katastrofe. Eneste dage med over 10 fugle i april var beskedne 11/4 11 og 29/4 11. Senere i maj, da ungfuglene for alvor dukkede op, var der tre dage med over 10 trækkende:

7/5 42 (højeste dagstotal i maj i ti år), 8/5 14 og 11/5 16. 55 af årets fugle blev bestemt til 2k, heraf blev de 52 set i maj.
Utroligt få i andet halvår. Alle nævnes. Rastende: 29/9 1 Hovvig, 4/10 1 og 5/11 1 Korshage.
Kun 2 trækkende 25/9 1 og 20/11 1. Der blev også set få trækkende ved de mere østligt beliggende gode efterårstræklokaliteter Falsterbo, Stevns og Gedser.

Fiskeørn *Pandion haliaetus* (4336 / 536)
Forårstrækket var under middel og efterårstrækket det dårligste i mange år.
En forårstotal på 96 fugle mellem 26/3 og 4/6 er under gennemsnittet for de seneste ti år. Til sammenligning kan nævnes, at efterårstotalen ved Falsterbo i 2015 var den laveste siden 1995.
Hovedparten af forårets trækkende (54%) blev som normalt set i april, og foråret var karakteriseret af relativt mange obsdage (31), hvilket er over gennemsnittet for de seneste ti år. Der var dog få fugle på disse. Det blev kun til én dag med over ti trækkende, og det mest bemærkelsesværdige ved forårets træk var, at den største trækdag faldt i marts 28/3 11. Dette er dog set før. Øvrige dage med over 5 trækkende: 4/4 9, 10/4 6 og 14/4 6. I maj blev bedste trækdag sene 22/5 5.
Trækket kastede også lidt rastobs af sig i Hovvigområdet: 28/3 2, 22/5 1 og 29/5 1.
Kun 7 fugle blev set trækkende i efteråret mellem 18/7 og 15/9. Det er langt under gennemnsittet for de seneste ti år, som er 19. Vi skal 20 år tilbage til 1997 for at finde et efterår med færre trækkende. Eneste dage med over 1 var 26/8 2 og 13/9 2. Der ud over var der blot disse få observationer af rastende fugle i Hovvig: 22/7 1, 3/8 1 og 7/8 1.

Tårnfalk *Falco tinnunculus* (1974-: 3509 / 1975-: 554)
Stort træk i maj gav næstbedste forår i rapportens historie.
Set på 8 lokaliteter i januar og februar. Flest i Hovvigområdet med op til 3 på en dag.
I forårstrækperioden marts - maj blev der som max. set op til 3 rastende fugle pr. dag på Korshage og i Hovvig.
Forårstrækkets første fugl blev set 17/3 og de sidste 2 fugle trak nordøst 6/6. På i alt 32 obsdage blev set 181 trækkende, hvilket er næsthøjeste forårstotal siden starten af fuglestationen i 1973. Kun foråret 2012 har været bedre. Her trak 196 fugle. Den høje total skyldes en rigtig god vejrsituation i maj kombineret med en ynglesæson med ungeproduktion over middel mod nord i 2015, hvor det var et godt museår. Trækket startede for alvor sidst i marts og kørte jævnt i april uden nævneværdige dage. Primo maj satte et større ryk ind, og resten af måneden og et stykke ind i juni blev der set rigtig mange trækkende Tårnfalke. Der var i den periode 5 dage med over 10 trækkende, hvilket ikke er helt tosset: 7/5 11, 8/5 20, 11/5 20, 22/5 17 og 2/6 13.
Ynglepar blev registreret på Korshage og i Hovvig. I juni - juli desuden set på Skansehage, Nørrevang og ved Skredbjerg.
Efterårstrækket var som for de øvrige rovfuglearter klart under middel. Kun 19 blev set på 10 obsdage mellem 23/7 og 6/10. De to eneste dage med mere end 2 trækkende var 13/9 3, 16/9 4 og 2/10 3.
I løbet af efteråret blev der som mest set 4 rastende Tårnfalke på en dag i Hovvig og på 8 andre lokaliteter ikke over 2 fugle pr. dag.
På 7 lokaliteter rastede der Tårnfalke i december. I Hovvig regelmæssigt 2 fugle ellers blot 1 fugl på de øvrige lokaliteter.

Aftenfalk *Falco vespertinus* (1, 379, 22)
Invasionsår. Kort og heftigt influx primo - medio maj gav tredje bedste forår siden rapportstart i 1973.
Et intenst falketræk udløst af en meget fin vejrsituation primo - medio maj indeholdt en invasion af denne blandt ornitologer højt rangerende lille smukke falk, men det var hurtigt overstået. Arten blev set på blot 5 dage som følger: 7/5 7, 8/5 5, 9/5 5, 10/5 4 og 12/5 1 i alt 22 trækkende Korshage - Nørrevang. Køns/aldersfordeling: 6 ad han, 5 2k han, 3 han usp., 1 ad hun, 1 2k hun, 5 hun usp. og 1 uden køn/alder. Her bemærkes især en ret stor andel udfarvede adulte hanner. Ud over de trækkende var der blot én observation af en adult han, der rastede i Hovvig 8/5 om aftenen, hvor den blev set på insektfangst over Skarvkolonien. Den regnes her som genganger og tælles ikke med i årsummen i parentesen ovenfor.
Det er 23 år siden vi sidst har haft et større inflow af Aftenfalk. Kun forårene 1992 og 1993 var bedre. Her blev set henholdsvis 43 og 45 fugle. Dagstotalen 7/5 er tredje højeste forårstal i de år der har været lavet rapport.

Dværgfalk *Falco columbarius* (2772 / 376)
Ret få i april, men red med på falkebølgen i maj og nåede et forårstræk lidt over normalen.
Årets første fugl var en rastende/fouragerende fugl på Skansehage 26/3. Der ud over var der i foråret to andre rastende fugle - 1/5 1 Korshage og 10/5 1 Nørrevang ved Gravhøjen.
Forårets træk løb af stablen mellem 28/3 og 26/5. Her blev der på 30 obsdage set i alt 67 fugle, hvilket er lidt over gennemsnitsniveauet for både de seneste ti år og gennemsnittet for alle årene. Året reddes som for en del andre arter af den vejrmæssigt fine periode primo - medio maj. Lidt over halvdelen af forårets trækkende fugle (36) blev set i denne periode. Antallet af dage med trækkende Dværgfalk er det højeste i en årrække, men der var oftest ikke mange fugle på disse. Dage med 5 og der over: 11/4 5, 2/5 6, 6/5 6. Kigger man på køns/aldersfordelingen blev blot 11 fugle bestemt til adulte hanner. Det er få og et udtryk for at der blev set mange brune fugle i maj.
I efteråret blev der kun set 3 trækkende. Alle i september: 16/9 1, 24/9 1 han og 28/9 1 han.
Der ud over er der en række sene observationer fra november af rastende og overflyvende fugle: 5/11 1 Flyndersø, 11/11 1 Hovvig og 12/11 1 Nakke By. Endelig foreligger der en af de ret sjældne vinterobs fra december, hvor en hun kom indtrækkende og gik til rast på Korshage 15/12 (EVR).

Lærkefalk *Falco subbuteo* (1993 / 92)
Rekord forår. Heftigt træk primo - medio maj i en optimal vejrsituation.
En af de vigtigste begivenheder ved Rørvig i foråret 2016 var det store træk af Lærkefalke der foregik i maj. Trækket forløb tidsmæssigt nærmest lige efter bogen. Året indledtes på normal vis med de første observationer sidst i april, og de første dage af maj. Ca. en uge ind i måneden blev halvøen ramt af en regulær Lærkefalkebølge, hvor 7/5 blev en gennembrudsdag. Trækket kørte for fulde gardiner de næste dage og observatørerne havde i den periode nogle hektiske timer på Korshage og Nørrevang. Senere i maj var trækket knapt så kraftigt, og der kom fortsat Lærkefalke lidt ind i juni. Talmæssigt blev det til ny sæson rekord med 186 trækkende set på 17 obsdage mellem 28/4 og 6/6. Det blev godt nok ikke til ny dagsrekord, men to dage med over 40 trækkende lader sig i den grad også høre. Alle dage med 5 trækkende og der over: 6/5 13, 7/5 43, 8/5 25, 9/5 42, 10/5 9, 11/5 20, 12/5 7, 22/5 6 og 2/6 5.

9/5 rastede sent på eftermiddagen 4 fugle på Nørrevang og ellers var der traditionen tro kun nogle ganske få rastobservationer i foråret: 28/4 1 Korshage og 6/5 1 Flyndersø.

Lærkefalk, Nørrevang 9/5-2016. Foto: John Rieland.

En midsommerobservation af en fouragerende fugl i Hovvig 23/6 er ikke hverdagskost.
I efteråret sås to trækkende 19/8 1 og 1/9 1 og 2 rastobservationer i Hovvig 10/9 og 12/9 1.

Vandrefalk *Falco peregrinus* (628 / 104)
Hovvig er nu fast overvintringslokalitet i milde vintre og forårstrækket holder et højt niveau over middel.
3 forskellige Vandrefalke besøgte Hovvig i januar - februar. En adult han, en adult hun og en imm han. I marts og frem til sidste obsdag med rastende Vandrefalk i Hovvig i foråret 27/4 sås kun 1 adult han. Der foreligger endvidere en hel række rastobservationer af enlige rastende fugle på lokaliteter uden for Hovvig. Her skal blot nævnes en 2k han, der lod sig se og også fotografere i næsten en måned (4/4 - 3/5) i området Flyndersø - Nørrevang - Korshage.
39 fugle blev set på forårstræk på 22 obsdage mellem 24/3 og 22/5. Det er et godt stykke over gennemsnittet. Flest trak i april (18), men den gode falkeperiode primo - medio maj gav også pænt med Vandrefalke og arten blev set dagligt på træk 6/5 til 12/5. Dage med over 3 trækkende fugle: 28/3 3, 4/4 3, 11/4 4, 29/4 4 og 2/5 3. En del fugle blev køns/aldersbestemt under forårstrækket og fordelingen var som følger: Adult: 6 han, 3 hun og 5 uspecificerede adult. 2k: 1 han, 2 hun og 6 uspecificerede 2k. Der ud over var der 3 uspecificerede hanner og 1 uspecificeret hun.
Ingen observationer i juni men i juli blev der 11/7 et godt stykke fra den normale tidsramme for trækkende fugle set en indtrækkende fugl på Korshage. Der blev desuden set en jagende fugl i Hovvig 30/7. 4 fugle blev set på træk i efteråret: 19/9 1, 25/9 2 og 7/10 1.
Rastende fugle i Hovvig dukkede op til normal tid ultimo august 30/8, og resten af efteråret frem til midt i november blev to forskellige 1k fugle (han og hun) og 1 ad fugl set. Fra ultimo november og året ud blev der kun set en adult han.

Hønsefugle

af Niels Henrik Valerius

Agerhøne *Perdix perdix*
Op til 5 fugle set regelmæssigt på Korshage året igennem, men tilsyneladende uden ynglesucces.

Vagtel *Coturnix coturnix* (0, 53,1)
Tilbage på årslisten 20/6 1 syngende 20/6 Søndervang (CG) på halvøens suverænt bedste vagtellokalitet (hvad der desværre ikke siger så meget).

Fasan *Phasianus colchicus*
Kraftig stigning i antallet af indtastede observationer (264 mod tidligere års <150), uændret antal lokaliteter og lille nedgang i antallet af rapportører.

Vandrikse *Rallus aquaticus*
Enkelte vinterobservationer fra Hovvig 6/1, 8/1, 1/12 og 20/12. Hørt synge 3 gange i Flyndersø og en enkelt gang i Slettermosegård. I Hovvig 4 - 6 stedfaste lydaktive fugle i ynglesæsonen. Hørt rastende i Rørvig Bugt gennem hele september og et par gange i Dybesø i november.

Grønbenet Rørhøne *Gallinula chloropus*
Mindst 2 par i Hovvig og 1 par i Slettermosegård med ynglesucces. Herudover ingen sikre ynglelokaliteter. Forårsfund af par i Dybesø og på Nørrevang var helt isolerede forekomster. Vinterfund i januar i Nykøbing Bugt og Havn. Tidligste og seneste fund i Hovvig 3/3 og 6/12.

Blishøne *Fulica atra*
Rasttal i Hovvig:

jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
10	10	68	41	140	290	210	610	480	75	14	-

Den sædvanlige kulmination i sensommeren og det tidlige efterår, men tallene generelt noget lavere end sædvanligt.
Ynglefund fra Hovvig, Nakke Kær, Nakke Skov, Nakke Hage og Slettermosegård. Formentlig ynglepar i Dybesø og Flyndersø.
Vinterens højeste tal blev 2/1 117 Dybesø og 6/1 120 Nykøbing Havn. Desuden 1 rast Korshage 5/1 – ikke hvert år arten ses herude.

Trane *Grus grus*
Et år klart over middel med en årstotal på 1727 fordelt på 1421 forår og 306 efterår. Ikke mindst hjulpet på vej af et meget overraskende træk 24/3 sent om eftermiddagen endda i sydvestenvind, hvor ikke mindre end 959 fugle fordelt på en halv snes flokke passerede halvøen mellem kl. 15:30 og 17:05. Tidligste observation 27/2. Første større trækdag 10/3 med 53 og seneste forårsobservation 6/6. Igen i lighed med 2014 en enkelt efterårsdag 3/10, hvor et kæmpetræk over Østsjælland kastede lidt af sig her på egnen i form af 263 fugle fordelt på 7 flokke, og yderligere 40 4/10. Inklusive 3 i september i alt 306 i efteråret.

Vadefugle

af Peter Ellegård Larsen

Dobbeltbekkasin, Flyndersø 25/5-2016. Foto: Dennis Olsen.

Strandskade *Haematopus ostralegus*
Ingen vinteriagttagelser. Ankomst 14/2 1 Ø Korshage. Herefter spredte observationer foråret igennem. Forårstrækket bød på spredt træk med 82 fugle i perioden 14/2 – 6/5 med største dag 27/4 58 NØ Korshage. Ynglefugle blev på det jævne med 1 par følgende steder: Korshage, Flyndersø, Skansehage og Nakke Skov. De to første ynglefund var fortsat på stråtaget af sommerhuse. Alle fik hver 1 unge. Herudover var der yngleaktivitet med 1 par på Nørrevang og 2 par i Hovvig, men ingen unger er rapporteret. Træktotal i efteråret blev rimelig pæn med 303 i perioden 27/6 – 31/8, heraf 251 i august og som de eneste dage med over 30 fugle 7/8 71 V og 11/8 46 V begge Korshage. I Hovvig var største rasttal 6 med fugle i perioden primo marts til ultimo august. Allerede 5/9 sås årets sidste med 2 rast Korshage.

Styltløber *Himantopus himantopus* (0, 6, (2))
8/5 dukkede 2 rastende (1 par) op fra morgenstunden i Hovvig (HVR). Først på morgenen forsvandt fuglene, men blev genfundet senere på dagen fouragerende i nordenden af vigen. Fuglene har nok brugt dagen på en slapper i vigen. Var i øvrigt observeret på Lammefjorden dagen forinden (JS). Regnes for gengangere fra 2014 – 2015. De besigtigede området som fortsat ikke umiddelbart bød på egnede ynglepladser, så fuglene sås kun denne dag. Det kan nævnes, at der ikke i den efterfølgende uge blev registreret Styltløbere i Danmark!

Klyde *Recurvirostra avosetta* (9, 913, 16)
Årets første og eneste forårstræk blev 16/4 4 Korshage. Herefter kun registreret i Hovvig 23/4 og 9/5 begge dage 2. Herefter i perioden 7/6 – 11/7 op til 3 fugle på 8 observationsdage i Hovvig. De roder tilsyneladende fortsat rundt i området uden at finde et fast tilholdssted.

Lille Præstekrave *Charadrius dubius* (1, 352, 7)
Ankomst 4/4 1 Ø Korshage, som blev forårets eneste træk. Samme dag 1 rast i Hovvig. Herefter 13/4 1 Hovvig, 6/5 og 9/5 1 rast i Flyndersø. Den rastende i Hovvig fik selskab 30/5 til at danne årets ynglepar i vigen. Resultatet blev en unge, som blev registreret flyveklar 24/6. Herefter blev alle 3 spredt registreret i vigen frem til 30/8, fugle udefra kan dog have været involveret. Eneste sikre efterårsgæster 18/7 2 rast Korshage. Sidste blev 6/9 1 rast Hovvig. Ud over yngleparret et tyndt år med kun én trækfugl og 3 rastende.

Stor Præstekrave *Charadrius hiaticula*
En enkelt vinteriagttagelse 11/1 1 rast Skansehage. Næste iagttagelse blev 11/2 1 rast Skansehage, hvorefter arten rykkede ind. Forårstrækket blev begrænset til i alt 5 på Korshage 27/3 4 Ø og 30/3 1 SØ. Ynglepar meldt fra Flyndersø (2 par), Korshage (1 par), Skansehage (2 par) og Nakkehage (1 par). Yngleadfærd blev registreret i Hovvig og Rørvig Bugt. Rastende fugle blev registreret over hele halvøen med over 10 fugle på følgende lokaliteter: 1/8 18 Skansehage og 18/9 12 Hovvig. Efterårets træk blev i alt 45, flest 18/9 13 Plantage Kysten. Sidste blev 4/10 3 i Hovvig – så ingen vinteriagttagelser!

Pomeransfugl *Charadrius morinellus* (0, 24, 2)
6/5 1 NØ Korshage (JB) i stor højde over P-pladsen. 15/9 1 SV Korshage (EVR), kom ind fra havet og trak ind over Nørrevang. Begge både set og hørt.

Hjejle *Pluvialis apricaria*
En enkelt vinteriagttagelse 4/1 9 rast Korshage. Herefter 10/2 – 13/2 med 3 rastende på forskellige lokaliteter på det nordøstlige Nørrevang. Første forårsobservation 26/3 38 Ø Nørrevang og 25 ovf Hovvig. Herudover bød foråret på op til 3/4 110 rast i Hovvig. I alt blev der set 66 på træk Korshage/Nørrevang i forskellige retninger. Sidste forårsiagttagelse 4/5 3 Ø Korshage. Efteråret startede 6/7 1 rast Skansehage. Efterårstrækket forløb i perioden 9/7 – 4/12 med i alt 470 fugle og med langt flest i august (360). Største rasttal var som vanligt Hovvig 23/9 3000, og med sidste større dag 16/11 450. Ellers rastede der op til 110 nord for Nakke By i perioden 10/11 – 13/11. Årets sidste 27/12 30 rast Korshage og 25 ovf Nørrevang.

Strandhjejle *Pluvialis squatarola*
Ingen vinterfund. Foråret bød på 3 rast i perioden 30/4 – 21/5 og en trækkende 19/5 1 Ø alle Korshage. Efteråret startede med 3/7 1 V Korshage. I perioden 3/7 til 1/11 trak i alt 118 med største dag 11/8 36 V/SV Korshage. Månedsfordeling: juli 3, august 84, september 19, oktober 4 og november 8. Rastende set spredt med højst 4 – 5 på flere lokaliteter. Årets sidste blev 30/11 1 rast Hovvig.

Vibe *Vanellus vanellus*
Årets første 2 fugle var på plads i Hovvig den første dag i det nye år, herefter i januar 2/1 37 Hovvig og 3/1 15 Ringholm. Set i alle årets måneder. Højeste rasttal frem til ultimo juni 25/2 51 Hovvig, 29/2 46 Nykøbing Bugt, 7/3 106 og 14/3 52 begge Søndervang. Forårstræk i alt 167, helt domineret af marts 147. Forskellige trækretninger med bedste dage 4/3 37 Korshage og 15/3 38 NØ Hovvig. Ynglefugle: Særdeles dårligt år. 3 par i Hovvig, 1 – 2 par Slettermosegård og 2 par i Nakke Skov er eneste registrerede med unger. Yngleaktivitet uden registrering af unger på følgende lokaliteter: Flyndersø, Nørrevang, Rørvig Bugt, Søndervang og Slettermosegård. Et virkeligt tyndt år for arten i Rørvig! Fra juni byggede rastende flokke sig op i Hovvig. Månedernes højeste antal 23/6 300, 7/7 600, 25/8 775, 22/9 870, 2/10 520, 24/11 194 og 6/12 30. Rastende fugle udenfor Hovvig begrænsede sig til flokke på op til 30 fugle set på følgende lokaliteter Slettermosegård, Nørrevang, Søndervang og Korshage. Endnu en mild vinter med fugle året ud 30/12 10 rast Hovvig.

Islandsk Ryle *Calidris canutus*
En enlig vinterfugl rastede på Skansehage 18/1. Herefter eneste forårsregistrering 19/5 1 Korshage. Efterårstrækket startede 14/7 og kørte frem til 2/9 med i alt 133 fugle. Største dage 20/7 16, 11/8 16, 29/8 29 og 30/8 46 alle V Korshage. I juli til september måned rastede følgende: 1 – 7 fugle på Korshage med et stort rykind 6/8 35 og 30/8 15. 3 – 5 Skansehage og 1 - 3 fugle i Hovvig. Året sluttede tidligt med 3 rast 16/9 i Hovvig.

Islandsk og Alm.Ryle, Korshage 6/8-2016. Foto: Klaus Bjerre.

Sandløber *Calidris alba*
Vinterfund 23/1 2 Skansehage og 13/2 1 Plantage Kysten, senere en flok på 5 i perioden 26/3 – 28/3 Korshage. Efteråret startede med 26/7 5 rast på Skansehage efterfugt af første trækkende 7/8 1 Korshage. Efterårstrækket forløb i perioden 7/8 – 27/11 med 28 fugle på Korshage, hvoraf de 17 i august, herefter blot 29/10 4 og 27/11 7. Største rasttal blev 31/8 41 Korshage. Derudover blev der set 1 - 3 fugle spredt i perioden 3/8 – 30/10 på Korshage. Ud over rastende fugle på Korshage blev følgende noteret: 8/8 2 Skansehage, 8/9 19 og 19/10 8 begge Plantage Kysten. Ingen november fund. I december 19/12 1 Skansehage og året sluttede med 12/12 – 31/12 5 – 8 rast Plantage Kysten.

Dværgryle *Calidris minuta* (101, 1252, 32)
Ingen observationer før 4/8. Herefter rastende fugle i Hovvig frem til årets sidste 8/10 2. Maksimalt antal rast i Hovvig pr måned: august 15, september 13 og oktober 3 domineret af 1k fugle. Alt i alt et enormt flot år i vigen. Eneste træk 8/8 2 V Korshage.

Temmincksryle *Calidris temminckii* (9, 406, 9)
Første og eneste forårsiagttagelse 9/5 2 rast Hovvig. Herefter følgende rast i Hovvig: 4/7 1, 1/8 4 og 18/8 1. Eneste træk og eneste uden for Hovvig var 7/7 1 V Korshage. Et ualmindeligt tyndt år for arten.

Krumnæbbet Ryle *Calidris ferruginea* (33, 1811, 37)
Dukkede op på retur 7/7 1 rast Hovvig. Blev i juli og august måned observeret med op til 4 fugle i Hovvig, dog 10/7 10. Eneste rast uden for Hovvig blev 10/7 2 Skansehage, 19/7 2 på Nakke Hage samt 26/7 og 4/8 1 begge Korshage. Herefter 13/9 1 rast i Hovvig som blev årets sidste. Trækket blev begrænset til 2 V 21/7 på Korshage.

Sortgrå Ryle *Calidris maritima* (10, 247, 11)
Vinteren bød på 1 til tider 2 rastende fugle på Korshage 19/1 – 24/1. Efterårets rast på Korshage: 2/10 – 9/10 1, 30/10 1 og 3/11 4 som blev årets sidste. Trækket blev begrænset til 3 V 2/11 på Korshage.

Almindelig Ryle *Calidris alpina*
Vinterfugle set i perioden 3/1 – 21/2 med følgende største rasttal : 21/1 120 Korshage, 18/1 57 Skansehage og 23/1 37 Rørvig Bugt. Forårstrækket blev en total bundskraber med en enkelt fugl 19/5 1 SØ Korshage. Herefter blot 21/5 og 23/5 1 rast på Korshage. Efteråret startede i Hovvig 16/6 med 1 rast og med følgende maksrast pr måned i vigen: juni 32, juli 40, august 28, september 112 og oktober 113. På øvrige lokaliteter blev der set rastende fugle i perioden 21/6 – 27/12 med følgende større tal 7/7 137 Skansehage og 6/8 155 Korshage. Efterårstrækket blev på det jævne med en totalt på 580 fugle, flest juli 241 og august 234. Decemberfugle 2/12 30 rast og 27/12 20 S Korshage.

Brushane *Philomachus pugnax*
Som vanligt lille antal forårsfugle med ankomst 6/5 6 rast Hovvig, herefter færre fugle frem til sidste 21/5 1 rast. Første efterårsobservation blev 6/6 1 rast Hovvig. Herefter rastende fugle i Hovvig frem til årets sidste 4/11 7 ovf. Rastende fugle kulminerede i Hovvig ultimo august til medio september med flest 22/8 27, 2/9 46 og 13/9 28. Sidste tocifrede antal i vigen 25/9 15. Eneste rast udenfor Hovvig 3/9 2 rast Søndervang. Efterårets eneste træk 6/7 1 V Korshage.

Enkeltbekkasin *Lymnocryptes minimus* (0, 276, 18)
Igen markerede Flyndersø sig. Vinteriagttagelser blev årets første dage med 1/1 2 (JB) og 2/1 1 (EVR) begge dage rast Flyndersø. Forårets systematiske tramp i Flyndersø resulterede i 20/3 4 (JB, CG). Efterårets tramp i Flyndersø gav 2/10 4 (JHC, EVR), 8/10 3 (SA) og 14/10 1 (EVR). Øvrige iagttagelser: 15/10 1 rast Hovvig (PG). Et tramp i Rørvig Bugt fra syd for skydebanen til Rørvig gav 12/11 7 (CG) i forbindelse med nyis på bl.a. Flyndersø. Alle observationer nævnt.

Dobbeltbekkasin *Gallinago gallinago*
Året startede med kanon rast antal i Flyndersø med 1/1 15 og 2/1 22. I resten af januar sås rastende fugle i Hovvig, Rørvig Bugt, Moseby og Nykøbing Bugt. De 2 sidste lokaliteter hver med 6 fugle. Rykkede ind i marts med 20/3 6 rast Flyndersø og med efterfølgende større antal 27/4 13 rast Hovvig. Ellers ingen dage i foråret med over 3 fugle på Korshage, Flyndersø og Hovvig. Ynglefugle som vanligt i Flyndersø med en til to spillende fugl(e) ultimo april og maj. Først i Hovvig fra 25/6 - så ingen ynglefugle her. Efterårets rast i Hovvig byggede sig stille og roligt op til 16/8 16, 12/9 22 og 14/9 22. Flyndersø gav, udover et par større dage 2/10 11 og 14/10 24, op til 5 rastende fugle. Udenfor Hovvig og Flyndersø blev enkelte fugle set på Skansehage og Korshage. Årets sidste 14/12 1 rast Hovvig.

Tredækker *Gallinago media* (0, 8, 1)
21/8 blev en Tredækker trampet op to gange i Flyndersø (CG). Registreret som stor kraftig bekkasin. Lettede på ca. 10 meters afstand. Når den lettede blev der hørt vingebulder. Flugten var lav og jævn, og den fløj begge gange 50 – 100 meter. Rørvigs 9. fund, sidst set i 2010. Efteråret var i øvrigt præget af mange observationer af Tredækker rundt om i landet.

Skovsneppe *Scolopax rusticola* (14, 416, 17)
Vinter 3/1 – 28/2 4 Hovvig og 8/1 1 Skærby Plantage. Rast under forårstræk 21/3 – 30/3 i alt 7 fugle fra flere lokaliteter. Spillende og territoriehævdende fugle 9/5 1 Ringholm Skov, 30/5 1 Plantagen, 2/6 og 3/6 2 Plantagen, 4/6 1 Plantagen og 24/6 1 Rørvig Lyng. Plantagen og Rørvig Lyng kan godt dreje sig om samme fugle så nok 3 spillende hanner, som repræsenterer ynglebestanden. Efteråret gav 5/11 1 ovf Hovvig og 9/11 1 rast Langesø Mose som blev årets sidste fugl.

Lille Kobbersneppe *Limosa lapponica*
Foråret på Korshage bød på 9/5 41 Ø og 19/5 1 V. Fra efteråret enkelte fugle rastende i perioden 28/6 – 25/9 Hovvig, Korshage, Skansehage og Flyndersø. I alt trak 303 med de 3 bedste dage 6/7 26, 11/8 153 og 3/9 26 alle V/SV på Korshage. Større træk andre steder 1/8 25 S Hovvig. Årets sidste 29/10 1 V Korshage.

Småspove *Numenius phaeopus*
Forårstræk: 29/4 – 6/5 11 primært Ø Korshage. Rastende fugle Korshage 29/4 – 13/5 med flest 30/4 5, 2/5 6, 6/5 12 og 7/5 6. Udenfor Korshage følgende rast: 1/5 7 Skansehage, 3/5 3 Slettermosegård og 5/5 1 Dybesø. Absolut ikke prangende. Efteråret startede 18/6 1 ovf Hovvig. Herefter i alt 129 trækkende i perioden 24/6 – 17/8 med største dage 9/7 34 og 26/7 34 begge Korshage samt 9/7 29 Flyndersø. Vegetationen på Korshage har igennem årene ændret sig, så rastende fugle ses oftere og i større tal på Flyndersø og Plantage Kysten. Flest 30/6 11 Korshage, 6/7 13 Flyndersø, 7/7 14 Korshage og i perioden 11/7 – 4/8 op til 32 rast langs nordkysten Korshage – Flyndersø – Plantage Kysten. Derudover 26/7 6 og 31/7 3 begge Skansehage. Sidste allerede 17/8 1 V Korshage. Alt i alt et hæderligt andet halvår for arten.

Storspove *Numenius arquata*
Året startede med vinterfund 3/1 1 rast Hovvig, som muligvis var samme fugl, som blev set rastende halvøen rundt frem til 23/6. Forårstrækket hæderligt med i alt 63 Ø Korshage, bedst med 22 på hver af dagene 13/4 og 14/4. Efterårstrækket i alt 155 med største dage 15/6 16 SV og 26/6 14 SV Hovvig, samt 24/6 11 V Korshage og 11 SV Hovvig. Efterårs rast blev 27 fordelt spredt over halvøen med flest 8/7 5 Søndervang. Sidste fugl 1/11 1 V Korshage.

Sortklire *Tringa erythropus*
Foråret absolut ikke prangende med 7/5 1 Ø Korshage og 8/5 2 rast Hovvig. Efteråret startede med 3/6 1 SV Hovvig, som blev som efterårets eneste trækkende fugl. Dagligt rastende fugle i Hovvig i perioden 4/6 til 3/11. Bedste dage 20/6 og 21/6 begge dage 14, hvilket er eneste dage med over 10 fugle. Det levede dermed ikke helt op til tidligere års antal. Sidste forsvandt 3/11 2 rast Hovvig.

Rødben *Tringa totanus*
Vinteren bød som vanligt på rastende fugle i Rørvig Bugt med ankomst 3/1 2 (ingen fugle her i december 2015), og med flest 8/1 – 9/1 6 og 16/1 og 22/1 begge dage 5. Endvidere rastede en enkelt fugl på Skansehage 17/1, 18/1 og 11/2 2. Forårstræk i alt 6 i perioden 3/4 - 3/5 Korshage. Ankom til Hovvig 28/3 2, med flest 13/6 10. Ynglefugle med succes er ikke registreret, så kun mulige ynglepar Hovvig, Slettermosegård, Flyndersø, Rørvig Bugt, Korshage og Nørrevang. Efterårstræk 5/7 – 31/8 i alt 27 med største dag 7/7 5 Skansehage og 3 Korshage. Rastende fugle i Hovvig toppede 19/7 11. Større antal rastende andre steder sås kun på Korshage 17/7 12. Året sluttede på årets sidste dag med følgende rast: Skansehage 2 og Rørvig Havn 1.

Hvidklire *Tringa nebularia*
Årets første 14/4 8 rast Flyndersø, og samme sted 21/4 4. Ankom i Hovvig 23/4 4 rast. Herefter som vanligt kontinuerligt til stede i Hovvig frem til sidste observation 4/11.
Forårstrækket blev 11 fugle fordelt på 10 dage. I juni og juli rastede op til 12 fugle i vigen for i første halvdel af august at nå maks på 19. Herefter faldt antallet, med en enkelt undtagelse 29/9 10. Efterårstrækket i alt 12 fugle på forskellige lokaliteter fordelt på 9 dage i månederne juni til september.
Udenfor vigen mindre antal rastende fugle på Korshage, Flyndersø, Skansehage, Slettermosegård, Rørvig Bugt, Nykøbing Bugt, Nakke Kær og Skredbjerg.

Svaleklire *Tringa ochropus*
Forårstræk i alt 39 fordelt marts 15 og april 24. Normal ankomst 25/3 1 Ø Korshage. Herefter træk stort set hver dag i marts med flest 27/3 5 Korshage. Kulmination på træk i april med 4/4 11 Ø Korshage. Enkelte rastende 27/3 – 10/4 Hovvig, 6/4 – 8/4 3 Slettermosegård og 24/4 1 Nørrevang. Efterårets returtræk ankom primo juni. Det blev et år på det jævne i Hovvig med rastende fugle 3/6 – 18/9 med største dage 16/6 11, 21/7, 26/7 og 28/7 13 samt 16/8 10. Derudover følgende rastende 1/6 1, 6/6 8 og 11/6 1 Slettermosegård, 15/6 1 og 12/8 1 Nakke Kær, 16/6 1 Flyndersø samt 8/7 2 Rørvig Bugt. Efterårstrækket 6 fugle fordelt på 4 dage i juli og august måned. Sidste 18/9 1 rast Hovvig.

Tinksmed *Tringa glareola*
16/4 1 Ø Korshage som blev årets første. Forårstrækket i perioden 16/4 – 12/5 i alt 28 med absolut største dag 7/5 16 Ø Korshage. Forårets rast startede 25/4 1 og kulminerede med 6/5 18 i Hovvig, sidste forårsfugl her 16/5 1. På øvrige lokaliteter sås rastende fugle Flyndersø med flest 8/5 6 og Slettermosegård 17/5 2 og 18/5 1.
Returtræk fremme 12/6 med 1 rast Hovvig. Herefter til stede i Hovvig frem til 22/9, som også blev årets sidste. Største rasttal i Hovvig 26/7 24 og 6/8 23. Udenfor Hovvig rast på Skansehage 6/7 2 og 15/8 2 samt 3/8 1 og 5/8 1 Korshage. Efterårstrækket begrænset til 2/8 2 SV Korshage og 16/8 1 Rørvig By.

Mudderklire *Actitis hypoleucos*
21/4 1 rast i Nakke Kær blev årets første. Herefter blev rastende fugle set på en række lokaliteter med største rasttal 6/5 5 Rørvig Havn, 7/5 10 Korshage og 9/5 5 Flyndersø. Forårstrækket begrænset til 11/5 1 Ø Korshage. Efterårets første 12/6 1 rast Hovvig. Rastende i Hovvig med flest 18/7 32 og 31/7 22. Udenfor Hovvig set på en række lokaliteter med følgende største antal 13/7

12 Nakke Hage og 10 Skredbjerg. Efterår 7/7 – 15/8 i alt 9 V/SV fra Skansehage og Korshage. Sidste 31/8 4 rast Korshage og 1 rast Hovvig.

Stenvender *Arenaria interpres* (174, 1874, 146)
Et flot år med 73 fugle på efterårstræk.
21/3 1 ovf Korshage blev årets første. Herefter skulle vi frem til 5/5 - 8/5 1 rast og 21/5 - 23/5 1 rast Korshage. Efterårstrækket blev rekordår med i alt 73. Trækket startede 7/7 1 V Korshage og kom i to bølger med største dage 9/8 10, 11/8 13, 27/8 11 og 30/8 16 alle Korshage. Første bølge domineret af adulte fugle og anden bølge domineret af 1k fugle. Rastende fugle blev set Korshage 18/7 – 16/9 med største dag 6/8 22 rast. Derudover enkelte rastende fugle 31/7 - 15/8 Skansehage, 23/8 12 rast Plantage Kysten, 28/8 1 rast og 7/9 1 ovf Hovvig. Årets sidste blev 16/9 6 rast Korshage.

Thorshane *Phalaropus fulicarius* (0, 22, 1)
30/9 08:35 1 NV Korshage i vinterdragt (EVR). Kom trækkende lavt ud af fjorden. Efter 10 årlige observationer på stribe var der ingen i 2015, men altså tilbage på listen i år. Som årets eneste svømmesneppe!

Mågefugle - Alkefugle

af Stefan Andersen

Ride, Korshage 29/10-2016. Foto: Klaus Bjerre.

Mellemkjove *Stercorarius pomarinus* (0, 238, 3)
Efteråret var næsten uden egentlige storme eller dage med kraftige vinde fra NV-lig retning og dermed generelt få observationer af Kjover. Tredje juledag gav en mindre storm, som medførte gode observationer. I alt blev det til 3 trækkende Mellemkjover alle fra Korshage: 10/8 1 3k V (JHC). Observationen var ledsaget af følgende kommentar: "set fantastisk flot i sublimt aftenlys/medlys, da den passerede på ca 5 - 10 meters afstand over stranden i øjenhøjde sammen med en adult og en juvenil Sildemåge". 27/12 2 1k NV efter rast (JHC, CMG, EVR, VWS).

Almindelig Kjove *Stercorarius parasiticus* (18, 1888, 17)
Årstotalen på 17 ligger væsentligt under de seneste 10 års gennemsnit på 50. Ikke uventet med de manglende vestenvinde i september – primo oktober. Forårets træk var 3 alle fra Korshage: 28/3 2 Ø (JB, JHC, CG) og 17/5 1 V (EVR). Efterårets træk ved Korshage gav 7 kjover: 7/8 1 NV (EVR), 9/8 1 V (CMG), 11/8 1 V (JHC, CG, JR, JS), 20/8 1 NV (EVR) og 29/8 3 V (JHC, EVR).
I alt 7 rastende fugle: 31/3 1, 27/8 1, 30/8 1 og 31/8 4 alle Korshage.

Lille Kjove *Stercorarius longicaudus* (0, 149, 4)
Efter at være udeblevet i 2015 gav 2016 til gengæld 4 observationer heraf 2 rastende. Umiddelbart lavt sammenlignet med de seneste 10 års gennemsnit på 10, hvilket er inklusive rekordåret 2007 med 74 observationer. Uden 2007 er gennemsnittet 4, hvorfor 2016 svarer til et gennemsnitsår uden invasion. Alle observationer er fra efteråret ved Korshage: Trækkende: 29/8 2 1k V (JHC, EVR). Rastende: 29/8 1 1k (KEA, JHC) og 30/8 1 1k (EVR).

Storkjove *Stercorarius skua* (0, 322, 6)
Efterårstrækket gav 5 Storkjover alle fra Korshage, hvilket er noget lavere end de seneste 10 års gennemsnit på 12: 7/7 1 V (JHC, CMG), 7/8 1 V (SA, JB, EVR), 2/11 1 V (CMG, EVR), 27/12 2 NV (JHC, CMG, EVR, VWS). Det blev til en enkelt rastende Storkjove ved Korshage: 5/10 1 (EVR).

Kjove sp *Stercorariinae non det* (0, 347, 5)
Året gav 5 Kjover ved Korshage, der ikke kunne bestemmes på grund af stor afstand/dårligt lys: 10/8 1 V (JHC) formodentlig Lille Kjove og 29/8 4 V (JHC, EVR) heraf 3 anført som Almindelig Kjove/Lille Kjove.

Dværgmåge *Hydrocoloeus minutus* (5, 922, 30)
Efter et noget spinkelt 2015 med 17 Dværgmåger blev 2016 et godt år med 30 trækkende fugle alle Korshage. Selv om 2016 lå pænt sammenlignet med de seneste 10 års gennemsnit på 23, var fordelingen mellem forår og efterår atypisk. Stort forårstræk med 24 Dværgmåger fordelt på 3 dage: 30/4 8 SØ, 6/5 9 Ø og 7/5 7 Ø. Vi skal helt tilbage til 2002 for at finde højere forårstal.
Efterårstræk: Kun en enkelt trækdag 29/8 5 (1 2k og resten 1k). Et meget spinkelt efterår.
Det blev kun til en enkelt rastende Dværgmåge 27/6 1 sdr Hovvig.

Hættemåge *Chroicocephalus ridibundus*
Forårstræk: 31/1 - 23/5 med i alt 2132. Største dag blev 28/3 722 Ø Korshage. Det er det hidtil største optalte forårstræk.
Efterårstræk: 6/7 - 30/12 med alt 768, største dag 21/7 178 flest Korshage.

Største antal rastende Hovvig: 20/7 730. Største antal rastende andre lokaliteter (> 200): 30/1 250 Rørvig Bugt, 20/7 400 Nakke Syd, 21/7 205 Nørrevang, 2/8 750 Vesterlyng og 21/8 300 Korshage.

Stormmåge *Larus canus*
Forårstræk: 3/2 – 19/5 med i alt 516. Største dag blev 28/3 134 Ø Korshage.
Efterårstræk: 6/7 - 28/12 med i alt 350, flest 2/11 45 V Korshage.
Største antal rastende Hovvig: 7/10 450.
Største antal rastende andre lokaliteter (> 100): 30/1 800 Rørvig Bugt, 20/7 150 Nakke Syd, 3/9 140 Nørrevang, 28/12 140 Flyndersø og 31/12 160 Søndervang.

Sildemåge *Larus fuscus* (27, 2776, 122)
63 af årets 151 observationer er race bestemt til Nordsøsildemåge – Intermedius, selv om langt de fleste observationer nok alligevel må tilhøre denne race.
Et vinterfund og hidtil tidligste: 2/1 1 ad S Rørvig Bugt.
Forårstræk 8 fugle: 27/3 1, 3/4 2, 20/4 2, 8/5 1, 9/5 1 og 12/5 1 alle Korshage.
Øvrige er rastobservationer: 25/3 1 Korshage, 10/4 1 Hovvig og 20/5 1 Søndervang.
Efterårstræk 6/7 - 1/11 i alt 102 fra Korshage med markant top 29/8 28 V (16 1k) og 30/8 55 V (25 1k). 1/11 1 ad V blev årets sidste.
Det blev til 10 rastende fugle ved Flyndersø, Hovvig, Korshage og Nørrevang mellem 17/7 og 14/10. Største observation blev 22/9 3 Flyndersø.

Sølvmåge *Larus argentatus*
Forårstræk: 31/1 - 10/5 med i alt 75 alle Korshage. Største dag 20/4 25 V.
Efterårstræk: 6/7 - 28/12 med i alt 332, flest Korshage 2/9 57 V.
Største antal rastende Hovvig: 7/10 850.
Største antal rastende andre lokaliteter: 27/3 160 Nykøbing Bugt, 2/8 110 Vesterlyng og 30/10 100 Flyndersø. Ynglefund: Hovvig 5 rugende fugle optalt 5/5.

Kaspisk Måge *Larus cachinnans* (0, 7, 1)
Kaspisk Måge er ikke nogen hyppig gæst på Rørvig halvøen og har kun været set i 5 af årene fra 2007 og frem. 2014 gav 3 observationer, og efter at være udeblevet i 2015 var der én observation i 2016: 27/1 1 2k rastende i Nykøbing Havn (EVR). Arten har jo en meget østlig optræden, og man kunne måske have ventet, at efterårets massive Ø vinde havde givet mulighed for efterårsobservationer i Rørvig.

Svartbag *Larus marinus*
Forårstræk: 28/1 - 17/5 i alt 28. Største dag blev 16/5 4 3k V Korshage. Efterårstræk: 6/7 - 28/12 i alt 76, flest 27/12 12 V Korshage.
Største antal rastende Hovvig: 2/11 21 ad.
Største antal rastende andre lokaliteter: 12/6 8 Langesø Mose og 31/8 8 Korshage.

Ride *Rissa tridactyla* (1, 47849, 470)
Totalen på 470 ligger noget under de seneste 10 års gennemsnit på 705. Forårstræk på bare 11 alle Korshage: 1/2 2 ad V, 3/2 4 ad V, 21/4 2 ad V, 18/5 2 ad V og 19/5 1 ad V. Efterårstræk 454 fordelt på 12 dage: Første 11/8 og sidste 28/12. Dage med mindst 10 trækkende ved Korshage:

28/10 118 NV, 29/10 23 V, 1/11 11 V, 2/11 10 V, 27/11 19 V og årets største dag 27/12 257 V. Fra Skansehage 28/10 17 N. Der blev ikke registreret rastende fugle.

Rovterne *Hydroprogne caspia* (1, 51, 2)
Rovternen er ikke hyppig gæst på Rørvig halvøen, men 2016 blev andet år i træk med rastende Rovterne i Hovvig. 21/7 1 rastende (JKP). 16/8 - 17/8 1 ad rastende – formodentlig samme fugl, som blev opdaget på den sydvestlige ø og set af flere (LB, EVR, HVR, JS, VWS).

Splitterne *Sterna sandvicensis*
Årets første fugl var 26/3 1 rast Rørvig Bugt. Forårstræk: 28/3 - 15/6 i alt 42. Største dag blev 29/4 4 Ø Korshage og 4 Ø Hovvig.
Efterårstræk: 3/7 - 2/11 i alt 972. Flest 9/8 304 V Korshage.
Største antal rastende: Perioden 10/8 – 14/8 med op til 60 rastende Splitterner på markerne i Nørrevang, hvilket er usædvanligt. Der foreligger kun syv observationer af rastende Splitterne herfra tidligere – flest 28/8 2008 80. Forældre fugle blev til tider set komme ind fra kysten med fisk for at fodre nogle af de juvenile på marken. Årets sidste fugl var 2/11 1 V Korshage.

Fjordterne *Sterna hirundo*
Ankomst 9/4 1 rast Rørvig Havn. Forårstræk: 28/4 – 27/5 i alt 62. Største dag blev 30/4 33 Ø Korshage. Efterårstræk: 6/7 - 30/8 i alt 362, flest 11/8 94 V Korshage.
Største antal rastende: 7/8 18 Hovvig.

Hav-/Fjordterne *Sterna paradisaea/hirundo*
Forårstræk: 25/4 – 19/5 i alt 137. Største dag blev 26/4 29 Ø Korshage.
Efterårstræk: 28/6 - 30/8 i alt 301, flest 11/8 67 V Korshage.
Største antal rastende: 11/8 40 Korshage.

Havterne *Sterna paradisaea*
Ankomst 18/4 1 rast Korshage. Forårstræk: 28/4 - 19/5 i alt 368 – ny forårsrekord (hidtil 2014 med 346). Største dag blev 30/4 225 Ø Korshage - ny dagsrekord (hidtil 23/4-2014 med 130), der er dog tidligere set betydelig flere Hav-/Fjordterner, så rekorderne er ikke nødvendigvis et udtryk for flere fugle, snarere en større andel bestemte. Efterårstræk: 28/6 – 30/8 i alt 160, flest 7/8 86 V Korshage. Største antal rastende:7/8 8 Hovvig.

Dværgterne *Sternula albifrons* (61, 339, 2)
Endnu et spinkelt år for Dværgternen i Rørvig med bare to observationer sammenlignet med de sidste 10 års gennemsnit på 5. Begge observationer var fra Hovvig. 4/7 1 ovf (JR) og 23/7 1 rast (JHC, JS). De fleste observationer er typisk fra foråret og vi skal tilbage til 2007, for at finde et år uden forårsobservationer.

Sortterne *Chlidonias niger* (5, 282, 7)
Sortternen optræder i meget svingende antal på Rørvig halvøen. I 2016 blev det til 4 observationer af 7 terner: 30/4 4 Ø (EVR), 7/8 1 ad sdr V (SA, JB) og 11/8 1 1k V (JHC) alle Korshage. Det blev til en overflyvende Sortterne 22/7 i Hovvig (JR). I alt et rimeligt ”normal” år.

Lomvie *Uria aalge* (0, 6261, 190)
Et par gunstige NV-vinde i perioden ultimo oktober – ultimo december medførte, at 2016 blev et ret godt år for Alkefuglene sammenlagt, som er beskrevet under Alk/Lomvie. Det samlede antal af de bestemte Lomvier blev 190 - noget større end de seneste 10 års gennemsnit på 149. Foråret var helt uden observationer, hvilket ikke er sket i mere end 20 år.
Andet halvår bød på 182 trækkende Lomvier på 13 observationsdage mellem 30/9 og 27/12 alle fra Korshage. Dage med over 10: 28/10 49, 29/10 64, 2/11 11 og 27/11 12. Rastende: 31/8 1 Korshage, 18/9 1 Plantage Kysten, 1/11 1 Korshage, 2/12 2 Korshage og 6/12 2 Plantage Kysten.
Året bød også på en mere speciel indlandsobservation, idet en Lomvie midt i oktober kom spadserende ad Toldbodvej i Rørvig By. Fuglen havde øjensynligt mistet flyveevnen og havde valgt at gå på bytur. Den blev indfanget, fodret med sild og bragt til internat. Dens videre skæbne er ukendt.

Alk *Alca torda* (0, 15466, 771)
Samlet træk 729 ligger over de seneste 10 års gennemsnit på 553. Den overvejende del af trækket er observationer fra Korshage. Fra 1. halvår 4 fra Korshage: 10/1 2 SØ og 3/2 2 V. Andet halvår bød på 725 trækkende Alke fordelt på 22 dage: Første dag 6/7 og sidste dag 28/12. Dage med flere end 50 trækkende Alke alle Korshage: 28/10 88, 29/10 290 og 1/12 65.
Der var i alt 42 rastende Alke ved henholdsvis Korshage, Plantage Kysten og Rørvig Bugt. Største antal var henholdsvis 10/8 og 11/8 med 6 Korshage. Der blev fundet en død Alk 25/10 Nakke Hage.

Lomvie/Alk *Uria aalge/Alca torda*
Fra 1. halvår: 26/1 2 og 3/2 2 V alle Korshage. Træk andet halvår i alt 1360 Korshage fordelt på 24 dage mellem 9/8 og 27/12. Dage med flere end 50 trækkende fugle:28/10 330, 29/10 387, 1/11 126, 2/11 92, 27/11 64, 1/12 54 og 2/12 96
Bestemmelsen af alkefuglene afhænger meget af afstand og vejrforhold og det er derfor naturligt, at en del alkefugle ikke kan bestemmes.
Gruppen Lomvie/Alk i forhold til det samlede antal alkefugle svinger derfor fra år til år, hvilket ses af tabellen nedenfor. For Tejst skal bemærkes, at antallet givet er relativt overvurderet med artens mere lokale rast og kortere flyvedistancer.
Trækkende og rastende alkefugle 2011 - 2015:

	Lomvie	Alk	Tejst	Søkonge	Lunde	Lomvie/Alk	Total	% ubest.
2016	190	771	111	3	0	1364	2328	58,6
2015	280	1335	138	9	2	1799	3425	52,5
2014	93	149	66	3	0	372	617	60,3
2013	80	271	70	3	0	1008	1362	74,0
2012	203	695	94	3	1	476	1378	34,5

Tejst *Cepphus grylle* (46, 2946, 109)
Forårstræk i alt 3 alle Korshage: 3/2 1 NV, 8/4 1 NV og 13/4 1 SØ. Rastende: 3/1 1, 4/1 1 og 8/3 2 alle Korshage.
Efterårstræk 2/8 – 27/12 på 18 dage med i alt 67 alle Korshage. 3 dage med 7 NV (28/10, 1/11 og 27/12) og flest 29/10 11 NV.
Rastende fugle i andet halvår: 35 fordelt over 26 observationsdage ved Korshage, Vesterlyng og Rørvig Bugt.

Søkonge *Alle alle* (0, 2809, 3)
2016 gav kun en enkelt observation af 3 trækkende Søkonger: 2/11 3 V Korshage (CMG, EVR, KR, JS). Alle 3 passerede tæt rundt om spidsen og fortsatte langs kysten. Årets observation ligger markant under de sidste 10 års gennemsnit på 49.

Duer - Spætter

af Niels Henrik Valerius

Vendehals, Korshage 24/4-2016. Foto: Dennis Olsen.

Huldue *Columba oenas*
Lidt usædvanligt en ægte vinterobs 4/1 1 Grønnehave Skov og vel også 21/1 3 Hovvig.
Ikke noget stort forår med kun 274 på træk (26/1) 2/2 – 16/4 (12/5). Hovedtrækket fandt sted de første 10 martsdage med dagsmaksimum 4/3 98 Ø og 9/3 56 Ø Korshage. To observationer af en syngende fugl medio/ultimo maj i Korshageskoven kunne give mistanke om yngel, men nærmere kommer vi det ikke. Kun tre observationer i efteråret 11/8 2 rast Nørrevang, 2/10 2 SV Plantagen og den sidste 10/11 1 ovf Hovvig.

Ringdue *Columba palumbus*
Stationens 4. højeste forårstotal på 53.798. De første større trækdage var tidlige 26/1 1060 og 7/2 1696 Ø Korshage. Hovedtrækket uhyre koncentreret mellem 24/3 og 28/3, hvor der blev talt 45.438 Ringduer med topdagene 26/3 12.725 og 27/3 18.939 Ø Korshage. Altså 59% af trækket ud

på 2 hidsige dage! Til gengæld udmærkede efterårstrækket sig ved at være stort set totalt fraværende.

Tyrkerdue *Streptopelia decaocto*
15 set trækkende eller trækforsøgende alle fra foråret. Et indrapporteret ynglefund fra Nykøbing i feltornitologens have.

Alexanderparakit *Psittacula krameri* (0, 2, 1) E-art
Kun 2. observation af denne „alian“, som blev hørt overflyvende Nakke Sydvest 25/10 (LB). Den første observation ligger så langt tilbage som 1987, hvor en fugl blev set 3 dage i april.

Gøg *Cuculus canorus*
Et helt normalt år med ankomst 2/5 og sidste obs 10/9. Året gav 2 trækkende 25/5 1 NØ Rørvig og 30/8 1 1k SV Korshage. Er hørt eller set sommeren igennem på stort set alle halvøens lokaliteter, oftest på Korshage og i Hovvig. Den seneste kukkende hørtes 11/7.

Natugle *Strix aluco*
Registreret hele året med samlet 76 obsdage. Sikre ynglefund med unger i redekasser i sommerhusområder på Nørrevang og Langesø Mose/Korshage samt fra Plantagen (2 pull), men næppe fra besat redekasse i Hovvig. Betydningen af predation fra skovmår er usikker. Herudover adskillige territorier halvøen rundt med bl.a. tudende hanner Højsandet, Rørviglund og Rørvig Lyng, men også hørt Søndervang og over Nykøbing (Grønnehave Skov?).

Skovhornugle *Asio otus* (1, 189, 1)
Kun et fund 13/2 af en rastende fugl i Langesø Mose (EVR). Ingen ynglefund og ingen hørt.

Mosehornugle *Asio flammeus* (10, 600, 17)
God forårsforekomst med 16 fugle på 14 obsdage 25/3 – 20/5 med følgende fordeling:

ultimo marts	primo april	medio april	ultimo april	primo maj	medio maj
1	3	1	3	6	2

6 af fuglene var trækkende og alle var fra Korshage (heraf 3 Flyndersø). 5/4, 30/4 og 7/5 blev set 2 fugle, alle øvrige var enkeltindivider. En af fuglene blev fundet død i Flyndersø 10/5.
Eneste efterårsobservation: 11/10 1 trak Flyndersø

Natravn *Caprimulgus europaeus* (3, 47, 1)
Desværre ingen spillende fugle i år. Kun én observation af en rastende fugl: 12/5 1 Rørvig siddende på Vandværksvej kl. 21:55 (Jørgen Agermose).

Mursejler *Apus apus*
Normal ankomst 6/5 og seneste observation fra 11/9. I alt 597 trækkende fugle med de højeste dagstotaler på 22/5 145 og 30/5 150. Bortset fra den helt enestående dagstotal på >5000 i 2013 synes der at være en betydelig nedgang i antallet trækkende Mursejlere i de senere år. Højeste rasttal 2/8 510 Hovvig.

Isfugl *Alcedo atthis* (0, 53, 5)
For 3. år i træk stabil forekomst af Isfugl med 70 obsdage og igen sommerobservationer fra Hovvig, hvor arten havde en yderst interessant årscyclus.
Fuglen fra december 2015 blev set 4/1 Hovvig og i forbindelse med is måske samme drevet ud til kanal ved Ringholm 9/1 – 22/1. Tilbage i isfri Hovvig 11/2 og set frem til 20/3 – denne dag med 2 fugle. Væk fra sydlige Hovvig 21/3 – 10/6. Fra 11/6 – 20/11 igen kontinuerligt 1 fugl, der 25/9 – 27/9 fik selskab af yderligere 2 (3 set fiske sammen).
I højsommeren (juli) så en haveejer nord for kanalen i Hovvig flere gange en Isfugl stryge over sin græsplæne. (oplyst via PG). En yngleforekomst i et uforstyrret væltet stød i området er dermed absolut mulig. I hvert fald har arten været til stede i det nordlige Hovvig i sommeren og er jo kendt for at kunne præstere gentagne kuld eller omlægninger i en sæson. Endelig blev der set Isfugl 2/12 (hun) og 24/12 i Nykøbing Bugt. Ikke samme som 20/11 sad i Hovvig (han).
Disse 2 fugle er eneste kønsbestemte (JS). Det anbefales, at kønsbestemme Isfuglene hvis muligt (næbfarve, check foto eller i scop), ligeledes at se efter muligt juvenile fugle.
Det samlede antal er jo med sikkerhed 3, men dækker helt givet flere og er sat til 5 for året.

Biæder *Merops apiaster* (0, 9, 2)
Herligt gensyn med denne farvestrålende skønhed. Er den ved at blive årlig? 2 fugle blev set trækforsøgende på Nørrevang en sen eftermiddag 8/5 (AF m.fl). Eneste anke var, at de optrådte ganske kortvarigt (få minutter) og netop samtidig med flere andre spektakulære arter. Ornitologer er ikke nemme at gøre tilfredse!

Vendehals *Jynx torquilla* (48, 632, 7)
I alt 4 forårsfugle: 24/4 1 Flyndersø, 3/5 1 hørt Korshage, 5/5 1 Slettermosegård og 19/5 1 Nørrevang.
Kun 1 fugl ultimo april, en nedtur den delte med flere småfuglearter i denne periode. Det er oftest sidst i april vi ser flest Vendehalse – i de sidste 10 år er gennemsnittet for ultimo april næsten 4 fugle. Fundet fra Slettermosegård er det tredje for lokaliteten.
I alt 3 efterårsfugle: 23/8 1 Korshage, 2/9 – 4/9 1 Korshage (”obsbusk”) og 3/9 yderligere 1 Korshage.

Sortspætte *Dryocopus martius* (?, fra 2013 3, 2)
Fra 2013 uddød i Odsherred, men to fugle set på enkeltdage: 5/2 1 Korshage (EVR) og 16/8 1 hun Korshage (PEL,EVR). Sidstnævnte sikkert identisk med den, der blev set trække mod vest dagen før ved Kikhavn.

Stor Flagspætte *Dendrocopos major*
Stabil ynglefugl. Flere observationer end i de foregående år, hvilket næppe afspejler en øget forekomst. Antallet af trækkende fugle var 8 (6 forår, 2 efterår), hvilket er fuldstændig normalt, og tyder derfor ikke på nogen form for invasion.

Lille Flagspætte *Dendrocopos minor* (3, 65, 2)
Hørt tromme ved to lejligheder 24/3 og 21/4 på Korshage og i Langesø Mose (JHC, EVR). Ingen livstegn i øvrigt. Modsat sidste år altså ingen beviser på yngleforsøg.

Lærker - Værlinger

af Jørgen Bech

Savisanger, Hovvig 8/5-2016. Foto: Jørgen Scheel.

For småfuglene anvendes undertiden begrebet "årssum" evt. med tilhørende månedstal = totalt rapporterede antal fugle. Er korrigeret for daggengangere, men ikke for dag-til-dag gengangere.

Hedelærke *Lullula arborea* (9, 3167, 66)
Et forårstræk noget under gennemsnit og et muligt ynglefund fra Slettermosegård tegnede artens år. I alt 42 trækkende 23/2 – 6/4 fordelt februar 2, marts 33 og april 7 med tyngden sidst i marts inklusive årets bedste dag 27/3 11.
En pludselig sommeriagttagelse 13/7 fra Slettermosegård (PEL) fulgt af 18/7 1 kaldende nok 1k (KES) er i hvert fald gode indicier på, at arten kan have ynglet et sted på den sydlige del af halvøen uden at være fundet i sangperioden.
Efterår er jo lidt tilfældigt og bestod af en enkelt fuldtræffer: 2/10 22 Plantagen, heraf de 20 V i én flok (JHC).

Sanglærke *Alauda arvensis*
De første er 23/1 3 Ringholm, der må være tidlige fugle på vej op. 31/1 de første 4 Ø Korshage. Forårstræk 614 fra 30/1 – 2/4 helt domineret af februar (401) og marts (207) med årets største trækdag allerede 7/2 255 Ø Korshage og større rastflok 18/2 260 Nakke Øst. Sidste større flokke primo marts ligeledes Nakke Øst, herunder 10/3 270 rast. Typiske tidlige forløb for en lun vinter uden snedække. Efterår uden nævneværdigt træk (i alt 50). Årets sidste allerede 17/11.

Bjerglærke *Eremophila alpestris* (62, 96, 1)
21/11 1 rastede Korshage (DO m.fl.). En fin fugl der puslede rundt i sten og grus omkring spidsen af Korshage hele dagen. Yderst fåtallig og lokalt sjælden art, der sidst blev set i 2013. Lille bølge af Bjerglærker til Vestsjælland i november 2016 (i alt 23).

Digesvale *Riparia riparia*
Ankom 4/4 5 SØ og frem til 19/5 i alt 73 på forårstræk. 6/5 21 Ø Korshage bedste dag og 1/5 60 rast Hovvig største forårsrast.
Den nye æra af ynglefugle fortsatte i 2016. Dybesø: Første fugle ved kolonien 15/4, 13/7 3 – 5 aktive redehuller og 10 fugle inklusive 2 1k. Skredbjerg: 8/7 5 – 10 aktive huller og 20 fugle ved kolonien. Arten udnytter også Klint efter de store skred skabt af stormen "Bodil". Således synes der at være potentiale for små lokale kolonier, hvis den trængte art kan finde redemuligheder. Der

er et projekt under overvejelse med anlæg af et boligtilbud på indersiden af Hovvigs store dæmning til støtte for Digesvale.
Efterår med lille træk (53) tegnes bedre af rastende flokke. 9/8 60 Hovvig, men mest bemærkes en større træksamling 25/8 350 rast Flyndersø. Sidste 13/9 5 SV Korshage.

Landsvale *Hirundo rustica*
Ankomst 3/4 1 Ø Dybesø og frem til 22/5 i alt 351 på forårstræk med 108 i april og 243 i maj. Mange små dage op til kun 3/5 39 Ø Korshage. Markerer sig bedre på rast i Hovvig – i foråret op til 14/5 240. I forvalterboligen i Hovvig blev årets ynglefugle opgjort til 33 par med ” 1 ½” kuld, men plaget bl.a. af en præderende Natugle. Efterårstræk i alt 336 i lang periode 6/7 – 8/10 og årets største rasttal 2/8 230 Hovvig og 4/9 450 Korshage. Sidste fugle 17/10 2 rast Dybesø.

Bysvale *Delichon urbicum*
Ankom 16/4 7 Ø Korshage. Forårstræk i alt 139 helt domineret af største dag 30/5 105 Ø Nørrevang. I efteråret kan nævnes et par rasttal 15/8 75 Hovvig og 4/9 125 Korshage.

Storpiber *Anthus richardi* (0, 33, 1)
2/10 1 rast Flyndersø (JHC, EVR). Fuglen blev lettet fra Flyndersøengen på kort afstand. Klassisk lokalitet og tidspunkt. Forholdt sig tavs.

Markpiber *Anthus campestris* (?, 86, 1)
7/5 1 S Korshage (SA, JB). Fuglen fløj lige over med det typiske spurveagtige flugtkald og blev set som bortflyvende silhuet af en langhalet piber. Der var 7 observationer af Markpiber i DK i 2016, og det var den eneste fra Sjælland. Det er blot det andet fund i Rørvig siden 2008 (forrige i 2014), hvilket illustrerer artens deroute.

Skovpiber *Anthus trivialis*
4/4 1 SØ Korshage var meget tidlig. Næste 11/4 13 Ø Korshage. Forårstræk på gennemsnit med i alt 1519 fordelt april 678, maj 835 og juni 6. Toppede markant ultimo april – primo maj med dagene 29/4 450 Ø og 3/5 220 Ø Korshage. Et ynglepar i kanten af Langesø Mose. Vanlige lille efterår og sidste 13/10.

Engpiber *Anthus pratensis*
Flere steder i vinteren og 25 – 30 fugle i alt. 7/2 2 trk Korshage, egentlige forårstræk 17/3 – 19/5 1652 domineret af april 1136. Et beskedent træk uden store dage, flest 11/4 580 Ø Korshage. Ingen iagttagelser fra 13/6 – 4/8. Ynglede muligvis i Hovvig, mens Korshage syntes forladt. Yderst tynd rapportering fra efterårstrækket (126). I december meldt ca. 12 fugle.

Rødstrubet Piber *Anthus cervinus* (2, 113, 4)
Fint år med 4 af den nu sjældne art. Alle er overtrækkere bestemt på kald: En meget tidlig 30/4 1 ovf Korshage (AF), kald hørt x 3 - 4, samt mere typiske 13/5 1 trak Korshage (JS). Fra efteråret 24/9 1 Dybesø og 27/9 1 Korshage begge trækkende SV (EVR).

Skærpiber *Anthus petrosus*
Kronisk nedgang i antal, fortsat få fugle.
Første halvår: Noteret 1 – 3 (kun 23/1) Korshage og 1 – 3 (kun 11/1) Skansehage, så måske var kystens vinterfugle kun 3 i alt. 15/1 1 Nykøbing Bugt og 3/3 1 ved Dybesøkysten. Træk: 0. Sidste 2/4 1 rastende Korshage. Måske kun 6 fugle i spil.
Andet halvår: Dukkede op 2/9 2 V Korshage, årets eneste træknotat. Korshage: 17/9 2, steg til 24/9 4, 1 i oktober, 3 i november frem til 15/12. Flyndersø: 16/9 og 22/9 1, siden 13/10 1 og 24/10 2. Skansehage: 22/9 2, næste 31/10 4, fra 12/11 1 – 2 fugle frem til 19/12 4. Kan vurderes til september 9, oktober 7, november 5 og december 6. Ved årsskiftet tilsyneladende kun 1 fugl ved Skansehage tilbage.

Bjergpiber *Anthus spinoletta* (0, 24, 2)
3/12 - 31/12 1 Skansehage (MOM, JR m.fl.), en stationær fugl, og 11/12 1 Korshage (TPA) til gengæld hurtigt væk. Fuglene beskrevet og foto-dok. Enkelt notering om 2 fugle fra Skansehage, men den optrådte også sammen med en Skærpiber, så vi holder os forsigtigt til 1 fugl.
Det er første fugle siden 2011 og således lidt af et come-back. Gennem nogle år færre fugle, men nogle få nåede Vestsjælland i november (Reersø) og i december (Rørvig + en fugl fra Korevlerne). Med Bjergpiberne i december nåede halvøen op på hele 7 piberarter for 2016!

Bjergpiber, Skansehage 18/12-2016. Foto: Dennis Olsen.

Gul Vipstjert *Motacilla flava*
Stillede 16/4 1 rast Korshage. Forårstrækket ganske fint og over middeltal, i alt 2062 og det er jo i maj (2033), det kører. De største trækdage 10/5 321 Ø og 11/5 705 Ø Korshage. Gode rastende flokke i topperioden, især dage med ”gult tæppe” på Flyndersø op til 20/5 210 og Korshage op til 100 9/5 og 11/5. Usikkert om den ynglede (29/6 1 juv Hovvig).
Efteråret småt og mere tilfældigt med 94 fra trækket og en rastflok 28/8 250 til overnatning Hovvig. Sidste 1/10.

Gulhovedet Vipstjert *Motacilla f flavissima/lutea* (1, 4, 1)
6/5 1 Flyndersø (TPA) – smukt fotodokumenteret. Meget fåtallig race med kun 11 forekomster i DK i 2016.

Gulhovedet Vipstjert, Flyndersø 6/5-2016. Foto: Tonny Papillon.

Bjergvipstjert *Motacilla cinerea* (0, 857, 36)
Foråret lidt under middel. I alt 19 (heraf de 16 i marts) fra ankomst 10/3 1 N Søndervang til en meget sen fugl 7/5 1 Ø Korshage (JB), der trak lige over observatøren med kald. Modsat Skagen er maj-fugle usædvanlige. Et nyere fænomen er mere regelmæssigt rastende fugle i Hovvig. 21/3 3 rast (2 han, 1 hun) og 23/3 – 29/3 1 rast.
Tilbage 30/8 1 SV Rørvig og i alt 10 trækkende fugle frem til 3/10. Igen 25/9 – 28/9 2 rast Hovvig og sidste 21/10 1 rast Rørvig.

Hvid Vipstjert *Motacilla alba*
Ankom 9/3 2 rastende Korshage og siden daglig. Forårstræk 10/3 – 9/5 i alt 234. Største flok 29/3 154 rast på nypløjet mark Nørrevang. Der bemærkes et sent pop-up 6/5 med 18 NØ Korshage og 25 rast Korshage - Flyndersø. Småt og løst i efteråret.
En meget sen fugl 3/12 – 7/12 1 rast Rørvig Havn (KES, PEL). Så sen, at det er en lokal fenologirekord.

Sortrygget Vipstjert *Motacilla alba yarrellii* (0, 19, 1)
11/4 og 13/4 1 hun rastende Korshage (JB, JHC, EVR). Set i trækobs-området flere gange. Koksgrå ryg og flanker og sort overgump.

Silkehale *Bombycilla garrulus* (505, 25.304, 1852)
Relativ fåtallig i 1. vinter. I januar noteret fra Nykøbing (30), Rørvig (25), Hovvig (32), Nakke Hage (24), Søndervang (20), Slettermosegård (11) samt trækkende Langesømosen (6/1 30 V) og Nørrevang (11/1 4 S). Fraværende i februar og meget lille retur i marts med årets eneste egentlige forårstrækker 4/3 1 SØ Korshage og 8/3 8 rast Flyndersø samt 12/3 9 rast Søndervang, der blev de sidste. Kun Rørvig og Søndervang syntes at dreje sig om samme fugle, mens der f.eks. var 23 dage mellem obs fra Hovvig og Nakke Hage. I alt 177 fugle 1. halvår.
Kom anderledes fyrigt ind i 2. halvår især i starten af november. Nærmest på invasionsniveau. Første 27/10 1 Søndervang, fulgt af 28/10 40 rast Langesø Mose. Hovedrykket kom 30/10 – 10/11. 31/10 – 29/11 (24/12) i alt 611 trækkende, heraf 503 i november med største dag 2/11 190 V Skansehage. Største rasttal er også fra november: 1/11 150 Rørvig, 6/11 125 Langesø Mose og 9/11 180 Nykøbing. Efter 10/11 tydelig afmatning. I december kan man dog fortsat finde 211 fugle på 5 lokaliteter. Optalt får man 1675 fugle 2. halvår.

Gærdesmutte *Troglodytes troglodytes*
Årssums-baseret oversigt for de sidste 4 år ser således ud:

2013	Meget kold vinter	I alt rapporteret 1. halvår: 285	I alt rapporteret 2. halvår: 259	= årssum 544
2014	Mild vinter	I alt rapporteret 1. halvår: 432	I alt rapporteret 2. halvår: 414	= årssum 846
2015	Mild vinter	I alt rapporteret 1. halvår: 702	I alt rapporteret 2. halvår: 436	= årssum 1138
2016	Mild vinter	I alt rapporteret 1. halvår: 638	I alt rapporteret 2. halvår: 513	= årssum 1151

Som forudset ser det ud til, at Gærdesmutte sidste år nåede en bestandsmætning, som altså allerede nås 2 år efter de 3 hårde vintre, der decimerede bestanden. Årets resultat målt som rapporterede bruttotal må kaldes identisk med sidste år.

Jernspurv *Prunella modularis*
Fra vinteren kan identificeres mindst 7 eksemplarer fra halvøen. 29/2 første i sang Dybesø. Forårstræk 9/3 – 2/5 i alt 144 fordelt marts 91, april 47 og maj 6. 27/3 55 Ø Korshage største trækdag. Som vanligt er trækket en udfordring med en bred udtræksfront og højtgående fugle med fine kald. Efteråret fylder ikke meget her. Kun 9 anført trækkende.

Rødhals *Erithacus rubecula*
Årssum 807. Månedsfordelingen afslører de 2 typiske trækmåneder med 157 fra april og 112 fra oktober. Trods de mange der trækker igennem var der små rasttal, der ikke oversteg 5/4 25 rast Korshage.

Nattergal *Luscinia luscinia*
Nedgang! 9 ynglehanner. 2 trækrastere. Virkeligt lille år. Yderdatoer 9/5 og 22/6.
Stationære syngende hanner: Hovvig: 9/5 – 22/6 4 syng – de 3 i den nordlige del, 1 i sydøsthjørnet.
Slettermosegård: 9/5 – 31/5 1 syng. Søndervang: 10/5 – 27/5 2 syng . Nakke Syd/Øst: 13/5 – 19/5 2 syng (den ene i Skallemosen).
Træk-rast: 11/5 1 subsyngende fra krat ved Dybesø, 21/5 1 syng Korshage.

Blåhals *Luscinia svecica* (3, 103, 1)
6/5 1 han Flyndersø (KES m.fl.)
Fundet på tophabitaten ved Flyndersøs nordvesthjørne. Smukt syngende han, der i starten villigt poppede op i buske og fremviste sin pragt. Tydelig rød bjælke i det blå svarende til en nordlig fugl. Senere blev den absolut tavs og skulky.
Kun 8 forårsfund i DK i 2016. De 3 uden for Jylland var alle i dagene 5/5 - 6/5 (Saltholm, Christiansø og Rørvig).
Lokalt har vi en markant nedgang i iagttagelser af Blåhals. Det modsvares af et faldende antal ynglefugle i den sydlige del af den svenske fjeldkæde og stor nedgang f.eks. på Øland. I kontrast til Sydlig Blåhals og dens fremrykning rasler Nordlig Blåhals således ned på trækket.

Neden for er antallet af Blåhalse i Rørvig (helt domineret af iagttagelser fra forårstrækket i maj) opgjort for de sidste 3 ti-år:

Blåhals (Nordlig Blåhals), Rørvig 3 ti-år 1987 - 2016:

2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	
3	2	4	1	2	1	2	0	0	1	= 16 = 1,6/år *
1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	
1	5	1	1	4	5	0	2	4	3	= 26 = 2,6/år
1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	
3	9	1	4	3	11	2	2	1	6	= 42 = 4,2/år

*For de sidste 5 år: 0,8/år.

Nordlig Blåhals, Flyndersø 6/5-2016. Foto: Jørgen Scheel.

Husrødstjert *Phoenicurus ochruros* (5, 233, 13)
Optrådte i år på 6 lokaliteter og blev set i 7 af årets måneder, men rodet mønster med lange intervaller mellem nogle af observationerne. Korshage: 23/4 1 hun rast (trækrast). Nørrevang: 23/4 1 han, 5/8 1, 15/9 1 1k, 18/10 1 og 20/10 2.
Søndervang: 28/3 1 (årets første), 24/4 1 han og langt senere 19/7 1 han. Rørvig: 7/7 1 hun og 6/10 – 7/10 1 (havnen). Hovvig: 30/4 1 han. Nykøbing: 1/6 1 syng han og 27/7 1 han (havnen). Konkluderes til 5 forår, 4 sommer og 4 efterår.

Rødstjert *Phoenicurus phoenicurus*
Ankom meget tidligt 5/4 1 Korshage. Det er en tangering af fænologirekorden. Næste 12/4 1 Rørvig. Årssum på 240, heraf 124 fra maj. Det er et fald fra sidste års 323. Faldet er i maj – juni, er måske ikke konklusivt (bruttotal), men det er lidt overraskende og skal noteres. Største enkeltnotat 23/5 6 syng Korshage. Bemærkes næsten ikke som rastende på træk, kun enkelte fugle som 3/5 1 rastende i yderste krat Korshage.

Bynkefugl *Saxicola rubetra*
Rørvig, Bynkefugl 2016, alle fugle (314):

Lokalitet	forår	efterår	Månedsfordeling	
Korshage	54	52	april 6	aug 75
Flyndersø	108	31	maj 219	sep 14
Nørrevang	40	1		
Øvrige	23	5		
total	= 225	= 89	= 225	= 89

De sidste 4 år, hvor arten er gjort helt op, fordeler sig således:
2013 Forår 122. Efterår 102. Total 224.
2014 Forår 142. Efterår 75. Total 217.
2015 Forår 86. Efterår 31. Total 117.
2016 Forår 225. Efterår 89. Total 314.
Vejret var bedre med arten i 2016, som responderede med periodens absolut bedste forår. Ankomst 29/4 1 Flyndersø og det var den lokalitet, hvor de sad tæt med de største tal, således: 6/5 20, 8/5 21 og 9/5 35. 12/5 24 Nørrevang kan også bemærkes. Væk 1/6 – 15/8 og et normalt efterårstræk fra 16/8 6 Korshage frem til sidste 17/9 2 Korshage.

Sortstrubet Bynkefugl *Saxicola rubicola* (0, 83, 10)
Det store år, hvor arten så endelig blev ny ynglefugl for halvøen!
Korshage: Ankom 27/3 1 han set frem til 1/4. 4/4 sad imidlertid 1 par på Korshages overdrev – en absolut typelokalitet for arten, men også udsat for megen færdsel. Parret havde fra starten udtaget sit territorium og var helt stationært. 10/5 – 11/5 sås hannen bringe føde i næbbet. Herefter ændrede de pludseligt adfærd og rykkede rundt længere ude på forlandet. Cyclus startede igen med base i en ny busk og fra omkring 22/6 fløj begge fugle med føde i næbbet. Denne gang holdt det: 9/7 stillede han med 2 1k og i dagene herefter sås fuld familie med han, hun og 3 juvenile fugle, som sås regelmæssigt gennem de næste måneder. 21/8 var en 4. 1k kommet til udefra – en dagsrekord på 6 fugle. De sidste blev set 24/10.
Mens fuglene blev ret tolerante over for gående trafik på stierne, var der tydeligt problemer med indtrængning i det redenære område. Langtidsophold især problematisk. Disciplin er ikke altid let. Løs hund, tilfældig turist, fotograf…
Slettermosegård: 28/4 1 par blev opdaget, udviste yngleadfærd og sås frem til 29/5. Herefter forsvandt de.
Kun 3 eksterne fugle: 18/4 1 han Skansehage, 10/5 1 han Søndervang og den nævnte 1k fugl i august fra Korshage. Vi plejer at se flere – nogle kan være overset blandt ynglefuglene. Årets samlede resultat blev 7 fra ynglesegmentet og 3 gæster = 10.

Stenpikker *Oenanthe oenanthe*
Rørvig, Stenpikker 2016, alle trækfugle (544):

Lokalitet	forår	efterår	Månedsfordeling	
Korshage	91	151	april 33	aug 126
Flyndersø	146	30	maj 282	sep 99
Nørrevang	47	32		okt 4
Øvrige	31	16		
total	= 315	= 229	= 315	= 229

Ankom 2/4 og fik et fint forår. De største registreringer fandt man i Flyndersø 6/5 28 og 9/5 31. Efteråret domineres mere af Korshage. Første trækfugl her 15/8 og bedste notering 27/8 26, men 27/8 31 Nørrevang var efterårets største ansamling. Sidste hang på 20/10 – 30/10 1 Skansehage. Det er en lidt usædvanlig småfugl på trækket, fordi efterårene er så relativt store. Vi regner fortsat med et ubetydeligt lille antal gengangere i materialet.
Stenpikker fulgte op på den småsensationelle yngleforekomst på Skansehage i 2015. 1k dukkede op 18/7 og familien bestod i hvert fald af de 2 ad + 2 - 3 1k og blev set frem til 13/8. Observationer (12 i alt) af disse 5 fugle indgår ikke i ovenstående skema over trækrast.

Ringdrossel *Turdus torquatus* (12, 2678, 115)
Årsresultat 115 fugle: Marts 2 (heraf 0 træk), April 104 (17) og Maj 9 (2). De 2 helt dominerende lokaliteter som vanligt Korshage med i alt 30 rastere og de 19 på træk(forsøg), samt hegnene på Nørrevang med i alt 56. Meget få fugle dumper ned længere nede på halvøen – kun 7 herfra. Ankom 28/3 1 hørt Korshage og 29/3 1 hun i Rørvig By. 3 toppe undervejs: 5/4 9 Nørrevang, 15/4 10 Nørrevang samt 25/4 14 og 26/4 11 Nørrevang. Brat ned inde i maj med enkeltfugle frem til sidste 11/5 med en enkelt efternøler 22/5.
Der synes at være ret få gengangere. F.eks. har største trækdag 13/4 9 tf/S Korshage 0 rastere. Flere topdage følges af dage med få fugle. Fint, stort år for arten uden helt at nå sidste års højdespring.

Solsort *Turdus merula*
En årssum på 2395 er mere end en fordobling i forhold til 2015. Det var i vintermånederne januar og december, der blev registreret flest. Tallene er imidlertid helt uden overraskelser, et væld af gentagne småobs, ingen falddag kan erkendes. En god vinteransamling 14/1 26 Nakke By er det, der stikker mest ud. Det kan i hvert fald konkluderes, at arten er almindelig.

Sjagger *Turdus pilaris*
Fra vinteren var største flok 12/2 + 3/3 120 Nakke Øst. Forårstræk (7/2) 26/3 – 22/5 i alt 707, flest i april (459). 10/4 den dag der var mest livlig med 245 Ø, samt 175 rast Korshage og 130 rast Nakke Nord. Sidste fugl rodede rundt over Slettermosegård 22/5 og herefter 0 frem til 18/9, jfr. at arten er afskrevet som ynglefugl. 30/10 – 11/11 flow igennem (samtidig med Silkehale) med rastflokke op til 310 Langesø Mose, 350 Hovvig og 150 Slettermosegård og i alt 215 trækkende. Siden lidt vinterflokke, flest 28/12 185 rast Nakke Hage.

Sangdrossel *Turdus philomelos*
En vinterobs: 14/1 – 15/1 1 Rørvig. Ankomst 16/3 1 tf Korshage. Er ikke den store deltager i dagtrækket af drosler (14 i alt). Det kniber lidt med solid trækrast, men dog 2/4 9 og 3/5 10 rast Korshage. Meldt fra 7 lokaliteter som ynglefugl, men tynd og nok over år vigende bestand og samlet kun 18 syngende hanner. Korshage, Hovvig og Slettermosegård havde alle 3. Næstsidste 26/10, men siden ny vinterfugl 24/12 1 Langesø Mose.

Vindrossel *Turdus iliacus*
Mindre antal vinterfugle – nok omkring 25 i alt rundt omkring. Første tegn på at fuglene rykkede op 20/3 20 i subsang Nykøbing. Forårstræk 27/3 – 13/4 + efternøler 30/4 i alt 84 fugle. Småt – store vindrosseltræk kræver specielle vejrforhold.
Ingen fugle 1/5 – 6/10, første retur 7/10 1 Dybesø. Årets største flok 6/11 90 Langesø Mose. I december vanlige få – omkring 20.

Misteldrossel *Turdus viscivorus*
Enkelte fugle overvintrende. I januar 1 Nørrevang, 3 Korshage og 2 Skansehage. 18/2 12 rast – S Korshage var tidlige fugle på optræk. Næste træk 4/3 og frem til 15/4 blev i alt 503 noteret på forårstræk fordelt februar 12, marts 352 og april 139. Årets absolut store dag blev 27/3 205 Ø Korshage. Således tilbage i mere normal gænge efter sidste års kæmpetræk.
Der er stadig rester af en ynglepopulation. 8/3 – 30/3 1 stædigt syngende Korshage. 4/6 – 19/6 4 obsdage Korshage med op til 3 fugle og i Hovvig en fugl 4/6, 9/6 og 18/7. Fra 19/7 til 1/10 var der ingen observationer. 2/10 1 SV Plantagen og 24/10 9 rast Korshage. Vinterfugle Korshage (2), Flyndersø (1) og Skansehage (17/12 6).

Græshoppesanger *Locustella naevia* (2, 294, 3)
8/5 1 syng Korshage, 1 syng Hovvig norddel ved kanalen og 25/5 1 syng Korshage (alle EVR).
To af fordums langt hyppigere trækfugle på Korshage og en potentiel ynglefugl samme sted som i 2015.

Savisanger *Locustella luscinioides* (0, 9, 1)
8/5 1 syng Hov Vig (JS m.fl.).
Blev opdaget 06:40 syngende fra rørene ganske tæt ved dæmningen. Meget aktiv i morgentimerne, hvor fuglen kunne ses helt overdådigt. Man kunne se ind i det røde gab under de snurrende sangpassager. Senere på dagen mere sporadisk aktivitet, blev hørt frem til 20:15, men væk næste dag.
Sammen med en fugl ved Tude Å årets første på Sjælland, hvor arten blev meldt fra 5 lokaliteter. Lokalt et kærkomment comeback: Forrige 2 fugle var begge fra 2000 i Hovvig. Af i alt 10 Savisangere fra Rørvig har kun 3 været flerdagsfugle.

Sivsanger *Acrocephalus schoenobaenus*
Ankom 30/4 1 syng Hovvig. Et velkendt scenarie her med mange rapporter fra dæmningen, fra 6/5 regelmæssigt 3. 9/5 eneste dag med 4 fugle. Ingen fra norddelen. 3 sikre ynglehanner – men der gemmer sig sikkert lidt flere længere ude uden for hørevidde. 1/5 1 syng han Slettermosegård. Da det er eneste dag, anses den som en trækfugl. Sidste fugl noteret 26/7 i Hovvig.

Kærsanger *Acrocephalus palustris*
Ankom 13/5 1 syng Hovvig. Ingen markør på træk. Indtog ynglepladserne på knapt samme niveau som sidste år. Meldt fra 11 lokaliteter og i alt 22 fugle. I Hovvig 7, mens følgende havde 2 fugle: Langesø Mose, Dybesø, Slettermosegård og Rørvig Bugt. Sidste hørt 20/7 Nakke Syd.

Rørsanger *Acrocephalus scirpaceus*
30/4 ankomst med 1 Slettermosegård. Enkelte trækfugle Korshage 10/5, 12/5 og 22/5, samt Rørvig Lyng 28/5. Hovedlokaliteten Hovvig 12 syng (7 syd, 5 nord). Herudover 7 lokaliteter med Rørsanger. Dybesø (5), Slettermosegård (2), Rørvig Bugt (4) og Ringholm (2) og 3 med 1 fugl. Tegner et år med ca. 30 i alt.

Gulbug *Hippolais icterina*
Ankomst 10/5 1 syng Nørrevang. 23/5 7 rast Korshage har indslag af trækfugle. Der blev rapporteret Gulbug på 12 lokaliteter. Korshage, Dybesø, Hovvig og Slettermosegård 2 – 4 fugle, øvrige enkeltfugle. Ynglebestanden er ikke stor, tendensen negativ.

Gulbug, Søndervang 12/5-2016. Foto: Dennis Olsen.

Gærdesanger *Sylvia curruca*
Årssum: 362. Ankomst 19/4 1 Dybesø og var siden daglig. Noget der ligner lille træktop primo maj med 1/5 9 og 3/5 8 Korshage. Sidste fugl 27/9 1 rast Korshage.
I alt omkring 37 syngende fugle meldt fra 15 lokaliteter. Det er ikke imponerende. Pilen synes fortsat at pege nedad også hos denne art.

Tornsanger *Sylvia communis*
Årssum: 801. Klarede lige aprilankomst 30/4 1 Korshage og var siden daglig. Heller ikke her er der sikre trækfald, og de få, der var, druknede i ynglefuglene. Meldt fra 21 lokaliteter og mindst 84 fugle overvejende syng hanner. Korshage havde flere dage med 14 (en enkelt 19/5 16) og 10/5 tælles 10 fra Langesø Mose. Slettermosegård op til 12/6 18. Hovvig kom 13/7 op på 12. Skansehage (6) og Dybesø (6) også velforsynede. Ligner helt billedet fra sidste år med 22 lokaliteter/82 fugle. Det går godt her. Sidste 24/9.

Havesanger *Sylvia borin*
Årssum 267. Første 8/5 2 syng Hovvig. 18/5 11 rast Korshage må være en dag med fald i forhold til et ynglefugleniveau på 6. Meldt fra 13 lokaliteter involverende mindst 32 fugle. Ud over Korshage hævder Slettermosegård sig med 12/6 6 syng. En smule, men ikke signifikant under sidste års forekomst. Holder pænt lokalt. Sidste var 2/9 1 rast Korshage.

Munk *Sylvia atricapilla*
N = 569. Åbnede sit år med en ægte vintermunk: 11/1 1 han Nykøbing (DO). Det er mange år siden, der sidst blev fundet sådan én.
Forårsankomst 9/4 1 Nykøbing og siden daglig. På trækket mindre top af nordlige fugle 25/5 13 rast Korshage. Stabilt registreret fra 19 lokaliteter med mindst 59 fugle/syng hanner. Igen uhyre tyndt efterår. Kun 4 i oktober og sidste 25/10 1 rast Nakke Hage. Masser af Munke på træklokaliteter mod øst, så trækket er gået uden om.

Hvidbrynet Løvsanger *Phylloscopus inornatus* (0, 10, 3)
Det store 2015 blev fulgt af et 2016 med et influx af Hvidbrynet Løvsanger til Nordvesteuropa i hidtil uset omfang. Det kastede 3 individer af sig i Rørvig, en tangering af sidste års rekord. 6 ud af 13 Hvidbrynede i vores historie er dermed set de sidste 2 år. De første bølger i september gav 3 observationer i Vestsjælland, men ingen i Rørvig. På en stor bølge af fugle 1/10 - 2/10 kom den så: 2/10 1 hørt Dybesø (EVR) og 1 Rørvig By (KES m.fl.) – sidste fra finders matrikel var ”folkets bryn”, der kunne ses og høres af adskillige. Endelig 7/10 1 hørt Dybesø (EVR, fundet af Henning Vikkelsø Rasmussen).

Skovsanger *Phylloscopus sibilatrix*
Ankom 20/4 1 syng Dybesø. Næste observation var 28/4 2 Hovvig.
Yderst livligt år for Skovsanger. Ud fra datoer, geo-markeringer og noter afsløres hurtigt, at den helt overvejende del af fuglene var sikre 1-dags (sjældnere 2-dags) trækfugle, mens kun 3 sang i mere stabile territorier. De 3 mere stedfaste var fra Hovvig (dog kun til 10/5), Plantagen (frem til 11/6) og Højsandet (frem til 12/6). Herudover følgende antal trækfugle: Korshage 9, Flyndersø 2, Dybesø 4, Nørrevang 2, Plantagen 3, Rørvig Lyng 2, Skansehage (bøgeskov) 2, Østerlyng 4, Hovvig 3, Rørvig By 1 og Nakke Lyng 1. Flere små fremstød – 7/5 havde flest med 7 i alt. Og så lykkedes det at finde en efterårsfugl: 24/8 1 rast Korshage.
Året bød således på 3 faste, 33 på forårs- og 1 på efterårstræk = 37.

Gransanger *Phylloscopus collybita*
Årssum 1488. Kom ind med et brag 27/3 med 2 Dybesø, 1 Rørvig Lyng, 5 Korshage og 1 Rørvig og nåede 41 i marts. Halvøen vel spækket med Gransangere, hvor der er lidt habitat. 4/4 22 Dybesø har trækfald (siden typisk 12), men ellers stor dominans af ynglefugle. Ud over Dybesø har Korshage, Hovvig og Slettermosegård tal på 13 – 15 syng Gransangere.
En atypisk, måske østlig type set og hørt 2/5 – 6/5 i Korshageskoven. Indledte sin sang med nogle klassisk ”tjif-tjaf”, men slog så over i velklingende ”sidelit”. Grålig fugl, men ikke hørt kald. Var ikke rigtigt forenelig med alternative arter/racer i gransanger komplekset. Lidt rast i efteråret ultimo september med flest 25/9 21 Korshage - Dybesø. Ingen sene - sidste fugl 1/11 Korshage.

Løvsanger *Phylloscopus trochilus*
Årssum = 582. Heraf kun 77 i april og 288 i maj. Ankomst 13/4 2 sang Hovvig. Det gik så helt galt i den klassiske primære faldperiode ultimo april. Næsten helt tomt! Et lavtryk låst fast over DK i dagevis i de sene aprildage bar nok skylden. Efter bundskrabet i april kom der så lidt primo maj 1/5 35 flere lokaliteter og 3/5 30 Korshage, men næsten helt svigtende træk. Ynglefugle skøn 41 syng fra 9 lokaliteter. Slettermosegård måske bedste lokalitet for arten med op til 9 syng. Lidt registreret fra efteråret 24/8 18 og 27/8 10 Korshage. Sidste 17/9 1 Langesø Mose.

Fuglekonge *Regulus regulus*
Arten er inde i en højkonjunktur, og efteråret 2016 blev præget af et meget stort træk gennem især den østlige del af landet. Det påvirkede også årets profil: Årssum = 888. Månedsfordeling:

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
30	33	21	21	15	9	12	17	100	449	104	77

Helt upåfaldende frem til medio september, hvor tallene begyndte at løfte sig med kulmination i oktober (449), der havde over halvdelen af årets fugle. I konkrete tal var 2/10 65 og 12/10 70 Korshage + Dybesø de bedste dage. Så vi fik en flig af det store Fuglekonge-influx.

Rødtoppet Fuglekonge *Regulus ignicapilla* (9, 44, 6)
Ganske som i 2015 (7 fugle) et meget stort år.
30/1 1 rast Dybesø vestside (KB), en vinterobs på 5 meters afstand. 19/4 1 Dybesø fra høje fyr i syd (EVR). 5/5 2 Sandflugtsplantagen (EVR, JB) – en syngende han + kaldende individ. Samme sted husede sandsynligt ynglepar i 2015. 6/5 1 Rørvig Lyng (BV). I efteråret 4/10 1 hørt Hovvig (EVR).

Grå Fluesnapper *Muscicapa striata* (9, 901, 23)
Forår 11/5 – 6/6 kun 13 fugle, de 7 i træktoppen i sidste tredjedel af maj. 19/6 2 Plantagen givet ynglefugle, og 14/8 – 27/8 3 Slettermosegård kunne også meget vel være lokale. Efterår med 21/8 – 4/9 5 fugle. Tallene uændret små – kun brudt i 2015 (65) hvor det lykkedes at fange et vegetationsfølgende træk i baglandet.

Lille Fluesnapper *Ficedula parva* (0, 81, 3)
3 individer i maj uden at det lykkedes at se arten: 19/5 1 han sang/kald Dybesø (KB) – optrådte ret kortvarigt og senere eftersøgt forgæves. 22/5 1 han Korshageskoven (EVR m.fl.) til gengæld særdeles aktivt syngende gennem hele morgenen og hørt af mange.Endelig 25/5 1 hørt syngende ved Dybesø (LB). Samlet omkring 10 fugle på Sjælland i foråret, så godt repræsenteret på halvøen.

Broget Fluesnapper *Ficedula hypoleuca*
Forår 29 (28 30/4 – 30/5 + 13/6) og efterår 1 (4/9) = 30 individer på et år. For 3. år hænger vi fast med en årstotal under 50. I lighed med Løvsanger bidrog vejrsituationen ultimo april til en lav total. Frem til 11/5 tavse rastende fugle, fra 14/5 mest syngende hanner, flest 19/5 3 Højsandet. En han sang ved Dybesø i min. 6 dage og sidst 30/5. Herefter kun 1 iagttagelse sene 13/6 ved stærekasse, Højsandet. Ingen yderligere information herfra. Yngleinteresserede hanner optræder således stadigvæk. Hanovervægt betydelig (også med forbehold for højere registrering): 21 mod 7 hunner.

Skægmejse *Panurus biarmicus*

Hov Vig:	Jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
Max.rast	8	1	2	4	4	4	4	20	13	13	3	1
Obsdage	11	2	6	6	11	24	29	29	26	16	7	2

Kulmination tidligere end normalt 21/7 20 i perioden hvor der flyves rundt med 1k. Senere kun op til 27/9 13 og 10/10 13.
Uden for Hovvig enkeltfugle 4/10 1 Korshage, 25/10 1 Nykøbing Bugt, 25/10 og 17/11 1 Rørvig Bugt og en mindre flok i Flyndersø 27/10 6.

Halemejse *Aegithalos caudatus*
Årssum 687. Heraf 229 i oktober. Var sidste år pludseligt aktør i martstrækket. I år lykkedes det kun lige: 7/3 9 tf Korshage. Normalt år med ret små flokke i 1. halvår (9/1 7), noget større i efteråret (op til 9/9 19 Hovvig og 30/10 19 Korshage). Ynglefugle på 6 – 9 lokaliteter.

Sumpmejse *Poecile palustris*
Årssum 388. Stigningen skyldes øget indtastning. For her er det business as usual med den velkendte årsprofil, strukturen med 1 – få fugle per obs og fordelingen på egnede habitater.

Sortmejse *Periparus ater*
Årssum 551. Ikke uventet næsten 0 på forårstræk (3 i maj) efter et tomt efterår. Der var til gengæld en tydelig bevægelse af Sortmejser i september, der også blev registreret ved Korshage med i alt 96 på tf, sluttede 3/10 30 tf og således 126 på efterårstræk. Sidder i øvrigt jævnt fordelt i nåletræerne.

Blåmejse *Cyanistes caeruleus*
Ret få Blåmejser. Årssum 1487. Der var lav forventning til forårstrækket efter et tyndt efterår. Det blev da også et meget lille forårstræk 23/2 – 29/3 på 85 tf/trk Korshage. Lidt mere bevægelse efterår, men absolut moderat: 26/8 – 30/10 190 tf/trk Korshage.

Musvit *Parus major*
Årssum 1138. Fulgte med Blåmejse ned til et minimalt forårstræk på 12 tf/trk Korshage 23/2 – 4/4. Stigningen i årssum skyldes øget antal indtastninger. I septembers periode med Sortmejser på træk var 11/9 50 tf Korshage i ren flok lidt usædvanligt.

Spætmejse *Sitta europaea*
Årssum 497. Halvøen har jo udviklet sig til en særdeles solid bastion for arten. Støjer sig til høj registrering, optællinger gav således 7 Korshage-rute, 17 Rørvig Lyng og 9 Højsandet. Årets trækstunt udført 2/5 1 tf Korshage.

Træløber *Certhia familiaris*
Årssum 211. Fordelingen jævn og udtrykker især en solid ynglebestand. Der kan dog ses en lille top ultimo oktober – primo november, f.eks. 2/11 5 Korshage, som udtryk for fugle ind nordfra. 8 lokaliteter har ynglende Træløber med i hvert fald 21 syngende hanner.

Pungmejse *Remiz pendulinus* (0, 71, 1)
Gennem 3 år kun registreret hørt i Hovvig. 2016 lignede endnu et "spøgelsesår", hvor en kaldende fugl var hørt 29/4 (LB) og 24/5 (EVR). En flot han set og hørt 7/7 nær sydtårnet (EVR, JR) konsoliderede derfor artens fortsatte tilstedeværelse, og det blev fulgt af 7 observationsdage frem til 21/9, heraf yderligere 5 iagttagelser. Alle observationer omhandler en han-type, så der er kun sikkerhed for et enkelt individ. Dermed ingen tegn på yngleaktivitet, men den er her endnu. Det er jo en art i slem retræte og således den eneste i Vestsjælland i 2016.

Pirol *Oriolus oriolus* (1, 140, 4)
Det var især i dagene 19/5 – 24/5, der var Piroler i det nordlige Sjælland.
19/5 1 sang/kald Korshage (EVR). 23/5 1 hørt Rørvig By 05:10 (LB) og 1 hørt/set Korshage skoven 05:30 - 06:50 (EVR, JB, LB). Fuglen var sporadisk aktiv med sang og kald og blev set i trætoppene, formodentlig en 2k (grøn). 24/5 1 syng Hovvig (PG). Der regnes med 4 fugle på Rørvighalvøen, selvom det ikke helt kan udelukkes, at Rørvigfuglen 20 min senere var rykket ud på Korshage. Gilbjerg havde 4 obsdage, herunder hele 4 trk 22/5.

Rødrygget Tornskade *Lanius collurio*
De seneste år har været virkeligt flotte for denne indsatsart: 12 par producerede 25 1k på Rørvighalvøen i 2016! Dermed tangering af rekord-antal par fra sidste år. Ungeproduktionen satte rekord med de 25 i kontrast til sidste års miserable sommervejr og få unger (8). PEL har igen i år været "chef-monitør" for denne art.
Par fordeling med 1k i parenteserne: Korshage 3 par (2 + 1 + 4) – et af parrene dukkede sent op et sted fra baglandet (område nede mod Skansehage?), Langesø Mose: 1 par (2). Flyndersø 1 par (2). Søndervang 1 par (2), Nakke Hage 2 par (4 + 1), Nakke Syd 1 par (1), Slettermosegård: 3 par (1 + 3 + 2). Muligt par syd for gården, men usikkert. Det ser solidt ud, og det er en positiv indikator for naturplejen både i det nordlige og sydlige kerneområde. Selvom arten opretholder strenge territoriegrænser, forekommer de ofte i "klumper", og på den måde kan bestandsvækst være selvforstærkende.
Året i øvrigt: Meget tidlig ankomst 1/5 3 Slettermosegård. Fugle trækkende igennem fyldte ikke meget. 3/5 1 han Korshage, 7/5 1 han Nørrevang, 12/5 4 han Korshage, 30/5 1 hun Nykøbing og 3/6 1 Rørvig må tilhøre denne kategori. Sidste fugl 2/9 – 5/9 1 Hovvig.

Rødrygget Tornskade, Flyndersø 6/5-2016. Foto: Ole D. Mortensen.

Stor Tornskade *Lanius excubitor*
Med 19 i første og 18 i andet halvår hævder Rørvig sig atter som et topsted for arten, der ellers ikke generelt havde et stort år.
Vinter 0. Dukkede op 21/3 1 Korshage, herefter 23/3 1 Korshage og 27/3 1 Korshage + 1 Nørrevang. Korshage i april: 1/4 1, 2/4 1, 9/4 2 (1 fløj ud fra Nørrevang), 10/4 3 (heraf 1 tf, 1

rykkede ud fra Flyndersø), 13/4 2, 14/4 1 og 22/4 1. Desuden 11/4 1 Nørrevang og 19/4 2 rast i Hovvig. En meget sen fugl 20/5 1 rast Korshage (så normal ud, blev fotograferet). Således 4 i marts, 14 i april og 1 i maj.
Efterår, skønnet antal: Korshage 27/9 – 30/9 1, 7/10 – 11/10 1, 19/10 – 20/10 1, 24/10 2 (den ene tf, siden S), 27/10 – 3/11 1. Langesø Mose: 8/10 1. Dybesø: 25/11 1. Skansehage: 18/10 – 20/10 1, 26/10 2 og 1 frem til 30/10, 12/11 1, 6/12 1, 23/12 - 31/12 1. Hovvig: 11/10 1, 8/11 1, 16/11 – 25/11 1 og 4/12 1. Det er 18 fugle. Fordeling på måned: september 1, oktober 10, november 4 og december 3. På lokalitet: Korshage 7, Dybesø 1, Skansehage 6 og Hovvig 4.

Skovskade *Garrulus glandarius*
Tamt år med 2 sæsoner uden bevægelser. Understreget af kun én trækobs 22/5 3 tf Korshage. De lokale fugle meldt fra 10 lokaliteter. En optælling gav 29/2 11 rast Rørvig Lyng. Stille og underregistreret som ynglefugl. Rapporteres lavt i månederne marts – juli.

Husskade *Pica pica*
Endelig nyhed fra en natplads om vinteren: 4/2 45 til nat ved Hovvig (CG). Fra trækket 1/3 – 12/4 29 tf Korshage flest 16/3 6 tf med sædvanligt forbehold for en hel del gengangere.

Nøddekrige *Nucifraga caryocatactes*
Trods fraværet af invasioner lykkes det at se den næsten hvert år. Der er kun 5 år siden invasionen i 1975 helt uden observationer (1989 – 1990, 1992 – 1993 og 2010).
Årets 2 observationer er begge fra september og ligner dermed et par fugle, der er trukket til fra øst: 16/9 1 ovf Hovvig (DO, foto) og 21/9 1 tf Korshage (EVR).

Nøddekrige, Hovvig 16/9-2016. Foto: Dennis Olsen.

Allike *Corvus monedula*
Talmæssigt og vokalt umulig at overgå i det tidligste træk. Forårstræk 6/1 – 27/5, men det var 7/2 – 29/3 det egentligt gik løs. Nåede i alt 22.898 overvejende Ø Korshage. Månederne februar 4132 Ø og marts 18.040 har langt hovedparten. Topdage var 16/3 4880 Ø og 17/3 2073 Ø Korshage. Efteråret mere tilfældigt i år (14/9) 4/10 – 3/11 (26/12) i alt 2779, hvilket er i den lave ende.

Råge *Corvus frugilegus*
Nogle drysser med i kragefugletrækket. Fra 7/2 – 6/5 71 Ø især Korshage med flest i marts (48). Området har en del mindre kolonier, kun rapport om et par nye i Nykøbing og Vesterlyng. Flokke oversteg ikke 10/12 200 rast Nykøbing Havn og 20/12 200 rast Hovvig.

Sortkrage *Corvus corone*
Forår 7: 9/3 1 Ø, 27/3 1 Ø, 4/4 1 Ø, 28/4 1 trk, 29/4 1 ovf, 2/5 1 Ø og 3/5 1 Ø alle fra Korshage. Efterår 1: 4/9 1 rast Nørrevang. I alt 8 fugle.

Gråkrage *Corvus cornix*
Forårstræk 17/1 - 25/5 467 Ø især Korshage som vanligt flest i marts (339), der også havde største dag 16/3 131 Ø Korshage. Efterårstrækket mere tilfældigt dækket – i alt indkom 208. Normalt for det skrumpede træk i moderne tid. Største ansamling 29/12 270 rast Hovvig.

Ravn *Corvus corax*
I januar/februar flere observationer af Ravn op til 4 Hovvig. Fra marts blev det mere komplekst, hvor især 1 par foretog dynamiske flyvninger inklusive luftdisplay og regelmæssigt rundede Nørrevang og ydre del af Korshage. 26/3 overfløj en ravneflok på 12 Nørrevang og fløj tilbage mod sydvest via Rørvig. Ganske spektakulært! Disse fugle betragtes ikke som trækkende. Det betyder, at 16 indtastet som trækkende ikke figurerer i træktabellen, som reduceres til følgende 12: 10/3 2 Ø Korshage, 16/3 2 + 1 + 1 Ø/NØ Nørrevang, 29/3 2 NØ Korshage, 1/4 1 Ø Rørvig Lyng, 10/4 1 Ø/tf Korshage og 11/4 2 NØ Korshage.
Sommerbesøg 6/6 2 Nørrevang, 15/6 7 Hovvig og vel fra samme flok 19/7 6 ovf Hovvig. Fra efteråret 27/8 2 SV og 8/9 4 V Rørvig Lyng, 17/9 1 S Søndervang og 12/10 3 SV Dybesø. Udgangen på året blev til gengæld fattigt på Ravn. Kun én fra december 17/12 1 ovf Hovvig.

Stær *Sturnus vulgaris*
Kritisk for Stæren i det danske landskab, tynder ud, velbrugte kasser står tomme. I de pletter, hvor der er fødegrundlag, er der stadig Stære – således udsolgte kasser ved Hovvig med 14 stærekuld. Man kan håbe på bedre holdbarhed i de fugle, der trækker til og fra nordligere ynglepladser.
Trækket holdt nogenlunde og faldt som vanligt i 3 kategorier:
Forårstræk (januar – maj): I alt 1918 overvejende Ø fra Korshage. Det var fra 4/3, det gik seriøst i gang og toppede markant 26/3 – 28/3 med 1253 Ø for de 3 dage. Mellemtræk (juni - aug) efter afsluttet ynglecyclus omkring 1/6: I alt 724 trk. Efterårstræk (september – november): I alt 2035. Rasttallene for Hovvig nåede 27/7 2000 og 20/8 5000.

Gråspurv *Passer domesticus*
Optrådte som dagens hit 29/2 1 tf Korshage (EVR) og vel samme individ der rastede 23/2. Seneste aktivitet på forårstræk hos denne art var i 1998. Sæsonrekorden er på 21 helt tilbage fra 1975 – dengang der var Gråspurve.
Fra bastionerne: I Nykøbing 24+ i januar fra flere steder. Ringholm 23/1 35 vel del af klanerne i Nykøbing. Rørvig talte 6/9 34 ved havnen. Nakke By: 14/1 12. Nykøbing Bugt: 25/1 8. Intet nyt fra Søndervang og Willumsens gård.

Skovspurv *Passer montanus*
Lidt mere mobil og stak frem ved Korshage: 2 tf i maj, 12 tf i august og 3 tf i september. Årets flok: 10/9 36 Nørrevang.

Bogfinke *Fringilla coelebs*
Forårstræk i alt 27.732 med april 24.037 som helt dominerende måned. Bedste dage: 11/4 6465 og 12/4 6321 Ø Korshage. Også for denne art ret beskedent (ca. 1/3 af gennemsnit). I forhold til trækket er rastende flokke altid forbløffende små – ikke over 9/4 250. Et efterår med 461 i alt fra trækket og ingen rast over sølle 40. Fjernt fra hovedvejen!

Kvækerfinke *Fringilla montifringilla*
Vinterens relative rigdom på bog og Kvæker er jo ikke en Rørvig specialitet, men 9/1 47 rast Ringholm Skov og 23/1 – 6/2 100 ved foderbræt Rørvig er trods alt klart over middel. Forårstrækket blev virkeligt ringe – måske også påvirket af en ellers ofte god periode sidst i april, hvor vi lå under et fastlåst lavtryk. I alt 448 trak Ø Korshage 26/2 – 19/5, og en "topdag" på 11/4 250 Ø. Væk 20/5 – 20/9. 115 noteret på efterårstræk og en mindre rastflok 19/12 27.

Gulirisk *Serinus serinus* (1, 63, 3)
Havde vejret mere med sig end sidste år og viste sig da også med 3 fugle:
29/4 1 tf Korshage (LB, JB). 10/5 1 rast/kort sang Nørrevang (AF) og måske samme 11/5 1 Ø Korshage (JB). 13/5 1 ovf Langesø Mose (EVR).

Grønirisk *Carduelis chloris*
Næsten frameldt forårstrækket (11 Ø/tf). I efteråret i alt 64 registreret trækkende. Det er jo de sene flokdannelser, der især tegner arten. Skansehage nåede maks. 80 i december og Korshage maks. 200 i november, måske til dels samme som årets største flok på 270 fra Flyndersø. Flokkene er blevet mindre, hvilket har været tilskrevet bekæmpelsen af rynket rose, som de fouragerer på indtil frugterne rådner hen mod årsskiftet. Imidlertid er det en art, der over flere år er ramt af et stort fald i bestanden på grund af en Trichomonasinfektion. Så i virkeligheden holder den måske godt lokalt. Endnu!

Stillits *Carduelis carduelis*
Meget småt repræsenteret i vinteren, hvor den ikke kom over 7/1 12 Hovvig. Vanlige lange forårstræk med små tal, i alt 62 Ø fra Korshage fordelt marts 31, april 26 og maj 5. Syngende fugle meldt fra 5 lokaliteter og 2 ynglefund. Efterårstræk med 22 i september og 4 i november og årets største flok 2/10 25 rast Søndervang.

Grønsisken *Carduelis spinus*
Vinter især op til 225 i elletræerne i Hovvigs sydøsthjørne. Forårstrækket yderst beskedent med i alt 1023 fordelt januar 121, februar 344, marts 369, april 184 og maj 5. 6 oversomrende uden tegn på yngleaktivitet.

Tornirisk *Carduelis cannabina*
Ankomst 3/3 9 rast Nakke Hage. Trak i beskedne tal med 125 fordelt marts 57, april 67 og 1 maj. Flest 28/3 36 Ø Korshage. Største rasttal var fra april: 10/4 25 Nørrevang og 16/4 30 Korshage. Op til 12 i yngletiden Korshage og ynglefugle med 1k Hovvig. I efteråret meldt 60 fra træk. 23/11 10 rast Skansehage, der var årets sidste fugle.

Bjergirisk *Carduelis flavirostris*
Der var lidt rastende vinterfugle: 14/1 10 Nørrevang, 23/1 4 Ringholm og 4/2 7 Korshage. I foråret 29/3 2 Nørrevang og 7/4 12 Flyndersø. Trækket 24/3 – 20/4 kun 13 Ø Korshage. Vendte tilbage 21/10 7 rast Korshage fulgt af 24/10 14 Flyndersø og 26/10 18 Skansehage. Gennem november 40 rast Korshage. I samme periode meldt 132 trækkende med 37 i oktober, 75 november og 20 december. I december 4 mindre flokke tilbage: 6/12 10 Plantagekysten, 15/12 12 Skansehage samt 28/12 40 Korshage og 12 Nakke Hage.

Gråsisken *Carduelis flammea*
Inklusive de 2 racer **Stor Gråsisken** *Carduelis f. flammea* og **Lille Gråsisken** *Carduelis flammea cabaret*.
I skemaet er samlet rapporteringer af Gråsisken (uspecificeret) og de 2 nu igen racer (fortsat arter i DOFbase) Stor og Lille Gråsisken. Det er bruttotal renset for daggengangere også de 3 grupper imellem.

	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Total
Gråsisk.	54	46	21	45	27	28	42	8	11	15	320	262	879
Stor Grå.	13	5	1							13	93	13	138
Lille Grå.			1	9	35	39	32	8	2				126
Total	67	51	23	54	62	67	74	16	13	28	413	275	1143

Det skal bemærkes, at især Lille Gråsisken er præget af mange gengangere på grund af gentagne rapporteringer ikke mindst fra Hovvig. Trækandel forår: 63 januar - maj. Efterår: 93 oktober - december med især 26/11 54 tf/Ø Korshage (Stor Gråsisken).
Det fremgår af skemaet, at første halvår havde meget moderat antal i fortsættelse af efteråret 2015. Til gengæld kom der en invasion af Stor Gråsisken til DK i november, og det slår markant ud i november – december. Største rast var 20/11 120 Hovvig. I december op til 12/12 55 Hovvig og 28/12 35 Korshage.
Flest af yngleperiodens syngende Lille Gråsisken i Slettermosegård (5), men også fra Hovvig, Dybesø, Korshage og Rørvig (alle 2) og Ringholm Skov (1). Den synes således solidt baseret, men fortsat ingen i Plantagen.

Lille Korsnæb *Loxia curvirostra*
Nogle års flot Korsnæb-fest sluttede efter 1. halvår 2015. Siden direkte ned i lavkonjunktur, der fortsatte i den nye sæson. Ca. 20 individer kunne vrides ud af januar. Kun 14 fugle på forårstræk og altså nærmest helt væk. Indledte anden sæson 29/5 4 ovf Korshage og 31/5 dukkede 4 1k op Korshage, men meget få fugle kom sivende, kun 90 i alt på træk. For de rastende var det nærmest kun en flok fra Rørvig Lyng 18/9 – 30/10 på op til 32 fugle, der holdt arten kørende. Siden 13/11 12 rast Dybesø, 5/12 10 Hovvig og 12/12 13 Plantagekysten. Fra 13/12 og året ud: Nul.

Stor Korsnæb *Loxia pytyopsittacus*
Ingen vinter/tidlig forår. Efterår: 29/9 2 SV Rørvig By med Lille Korsnæb (LB), 13/11 8 rast Dybesø (JHC) og 30/11 1 hun/imm rast Nørrevang (EVR).
Bundede helt 2015/16 og de 11 i efteråret viste fortsat lavt niveau. Der sås dog træk i DK især i oktober, men åbenbart ikke tilfredshed med fyrrekoglerne, så ingen blev hængende.

Karmindompap *Carpodacus erythrinus* (0, 576, 9)
13/5 – 4/6 i alt 9 fugle, alle enten tf eller korttidsrastende. Fra Korshage: 13/5 1 ovf (JS), 16/5 1 ad han tf (EVR, SA), 20/5 1 syng (JB), 26/5 1 syng (PEL), 27/5 1 syng (EVR), 31/5 1 ovf (JB) og 2/6 1 han (EVR). Desuden 28/5 1 syng Flyndersø (JW) og 4/6 1 syng Vesterlyng (Helle Suadicani). Pænt antal, men alle ret flygtige. 23/5 var der 10 på/over Hesselø, men altså 0 Rørvig.

Dompap *Pyrrhula pyrrhula*
Årssum 782. Stilfærdig, jævnt fordelt og kun få indgår i træk, således i alt 17 forår i februar – marts og 16 sene efterår. Tilgangen varierer fra år til år og fremgår af månedsfordelingen. En rimeligt markant november-top (167) og de bedste rasttal op til 5/11 16 Hovvig tyder på et normalt, men pænt inflow dette år.

Kernebider *Coccothraustes coccothraustes*
Forsøger man at opgøre antallet af Kernebidere på halvøen årets første 3 måneder bliver det 21 fugle. En flok i Rørvig på op til 5/2 10 blev årets største. Deltog kun med én eneste fugl på trækket 12/4 1 Ø Korshage. Oftest aktiv omkring Korshage i maj, hvor der også i år var nogle rastende, flest 21/5 4. Hvert år er der et bemærkelsesværdigt hul sommer og ind i efteråret, hvor der ikke eller næsten ikke er observationer. I år ingen undtagelse: 6/6 – 4/11 kun set 17/8 1 Hovvig og 27/8 3 Langesø Mose. Fra 5/11 dukkede så en 7 – 8 individer op.

Kernebider, Nakke Skov 23/12-2016. Foto: Dennis Olsen.

Lapværling *Calcarius lapponicus* (2, 291, 6)
Forår 3: 4/4 1 Ø Korshage (EVR) og 13/4 2 Ø Korshage (JB, EVR). Efterår 3: 16/10 1 rast Skansehage, 30/11 1 rast Korshage og 31/12 1 rast Dybesø (alle EVR). Et år med 6 individer er ganske typisk. For at finde et stort år skal vi tilbage til 2010.

Snespurv *Plectrophenax nivalis*
Som oftest smal første halvleg. 17/1 4 SV Hovvig og 26/1 1 S Korshage. Skansehage 11/1 – 17/2 op til 18/1 12 rast, samt 20/3 4. Egentlige forårstræk bestod kun af 8/3 7 Ø, 3/4 1 Ø og 11/4 1 Ø Korshage.
2. halvleg til gengæld særdeles livlig med ganske store flokke. Korshage 28/10 – 27/12 med mange obsdage typisk omkring 30 fugle med max. 15/12 73. Skansehage mere uregelmæssigt, men 12/11 16, 3/12 22 og 19/12 45, samt 31/12 4 i behold. Plantagekysten: 6/12 70, samt igen 28/12 – 31/12 40. Fuglene vekslede mellem lokaliteterne. Således sås 40 flyve vest Flyndersø 4/12, og hovedflokkene på Korshage og Plantagekysten ser ud til at være identiske.

Gulspurv *Emberiza citrinella*
Det er mange år siden den fyldte på trækket og i år nede på 3 dage og 17 fugle i februar – marts. Ingen fornuftige vinterflokke. Sang fra 16/2. 23/2 9 syng hanner Korshage som markør af det tidlige forår. Også mange Slettermosegård med op til 17 syngende hanner. Udbredt med 24 lokaliteter, men meget tydeligt, at det ikke er på agerlandet, men på overdrevene, at arten klarer sig godt. Sidst på året en pæn vinterflok 14/12 35 Langesø Mose.

Hortulan *Emberiza hortulana* (4, 687, 3)
10/5 1 tf Korshage (JB). Fuglen sad i et af de små fritstående egetræer på forlandet, kaldende (”plyt”-kald), men lettede kort efter og sås flyve tilbage mod baglandet. 22/5 2 Korshage (LB), der lettede fuglene 07:07. De fløj sydpå langs kysten, hvor en af fuglene blev noteret uafhængigt (EVR) som ovf med ”plyt”-kald.
Omkring 10 forårsfund og 8 efterårsfund i DK i 2016 af denne regionalt kritisk truede art. I 2016 var vejret med arten modsat 2015, hvor vi jo noterede stationens første 0-år.

Dværgværling *Emberiza pusilla* (0, 0, 1)
NY ART FOR RØRVIG
24/10 1 Rørvig By (JW).
Fuglen fløj mod en rude og sad groggy på vindueskarmen. Yderst velvalgt rude, da det var en ornitolog-adresse, og JW var både hjemme og hurtig med sin mobiltelefon og de afgørende doku-billeder. Kom sig hurtigt og fløj væk.
Således gik det til, at efterårets influx af øst-hits fik kastet en ny art af sig i Rørvig. Måske nok en ventet art, men man skal nu her bemærke, at Jylland (og Christiansø) dominerer voldsomt. Til 2015 er der 87 godkendte fund, men kun 6 er fra Sjælland. Efteråret 2016 blev det hidtil største år. 14 fund inden SU-behandling – heraf de 2 fra Sjælland. Ud over nogle sandsynlige fugle, der ”tikkede” over som udokumenterede. Fuglen fra Rørvig er godkendt af SU. Fra 2017 bliver arten taget af SU-listen.

Dværgværling, Rørvig By 24/10-2016. Foto: Jes Wilhelmsen.

Rørspurv *Emberiza schoeniclus*
Pænt med vinterfund i den milde vinter med 12 på hele halvøen. Forårstræk under middel i alt 105 fordelt februar 7, marts 51, april 34 og maj 13. Fraset meget kolde forår er toppen altid i marts. Ynglefugle målt på syngende hanner på 7 lokaliteter: Hovvig op til 9 syng, Korshage/Langesø Mose, Flyndersø og Dybesø 2 syng, mens Skansehage, Rørvig Bugt, Ringholm Skov og Slettermosegård meldte 1 syng. 29 noteret på træk i efteråret. 3 fugle meldt i december.

Bomlærke *Emberiza calandra*
Optrådte som lidt af et trækhit: 10/5 1 tf Korshage (JB). Endte med at sidde småkaldende i samme lille eg, der kort forinden havde haft besøg af Hortulan.
Nørrevang: 7/5 – 5/6 2 (1 syng han). Søndervang: 10/5 – 22/5 1 (1 syng han). Nakke Skov: 7/6 2.
Artens fremstød i nyere tid startede i 2014 (4) og fortsatte i 2015 (7) og nu 2016 (6).
Græsning/brak på alle 3 lokaliteter. Der har været overvintringsflok på Lammefjord (op til 80 fugle) i alle disse 3 år. Udviklet sig lidt imod de sidste års nye dyk i agerlandsarterne. Dermed 7 værlingarter i 2016 i Rørvig!

----- Redaktion afsluttet 20. April 2016 -----

Natugle ad + pull, Plantagen 13/5 2016. Foto: Jørgen Scheel.

Fjeldvåge, Nørrevang 8/5-2016. Foto: John Rieland.